

MØTEPROTOKOLL

Fra møte: 2/18– Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for
ansvarsrett

Dato/tid: 20.03.2018 kl. 09.30 til kl. 15.30

Sted: Gardermoen

Deltakere: Torild Engh, Hossam Gadalla, Jan-Vidar Monsen, Tore Hvidsand,
Trygve Eriksen, Jan Ørnevik og Heidi Marhaug Sauar
Fra DiBK: Guro Karlsen Roland

Sekretariatet: Pål W. Hilstad-Ellingsen

Møteleder: Torild Engh

Referent: Pål W. Hilstad-Ellingsen

Referat også til: Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 38/18 Protokoll fra klagenemndas møte 08. februar 2018

Protokollen godkjent uten merknader.

Sak 34/18 Utsatt behandling av klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Saure Bygg AS (godkjenningsnr. 2017/3308).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle
sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra
direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende

godkjenningsområder:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 06.04.2017 ble vedtak av 21.03.2017 påklaget av foretaket ved Roar Saure. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.01.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 21.03.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket hadde manglende gjennomføringsevne, da det ikke hadde dokumentert relevante fag-/svennebrev for utførelse, samt at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 9-1, 11-1, 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Saure Bygg AS fikk sentral godkjenning første gang 25.05.2011. I perioden 06.03.2014 – 06.03.2017 hadde foretaket blant annet sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Ørsta kommune, Møre og Romsdal fylke. Roar Saure er daglig leder og er utdannet bygg-/tømrermester fra 2007. Foretaket har sin virksomhet innen bygningsarbeid og entreprenørtjenester og er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

19.01.2017 Søknad

21.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

06.04.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

08.01.2018 Brev til foretaket med forespørsel om flere referanseprosjekter

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagebrevet at de lurer på hvorfor de mister tiltaksklassene de har hatt til nå og at det savner forutsigbare rammer. Videre vises det til daglig leders praksis og at foretaket har lagt ved kopier av to attester, én igangsettingstillatelse, én søknad om ansvarsrett og to fasaderegninger. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Vurdering av gjennomføringsevne

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av SAK10 i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet

endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevant fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høyere nivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på teknisk fagskole-/mesterbrevsnivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 2, forutsatt at øvrige vilkår i SAK10 er oppfylt.

Utførelse av plastøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder er utdannet bygg-/tømrermester fra 2007. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2. Spørsmålet blir derfor om denne er relevant for godkjenningsområdet utførelse av plastøpte betongkonstruksjoner.

Når det skal vurderes hvorvidt utdanningen som tømrermester er relevant for det påklagde godkjenningsområdet, vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i innholdet i opplæringen som tømrermester kontra hvilke arbeidsoppgaver godkjenningsområdet omfatter.

Utdanningen som tømrer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger, samt produksjon og montering av elementer og moduler. Læreplanen for tømrerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner, samt montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Godkjenningsområdet utførelse av plastøpte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses som relevant for utførelse av plastøpte betongkonstruksjoner, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for støping, forskaling og betong. Direktoratet finner på bakgrunn av ovennevnte at utdanningen som bygg-/tømrermester ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet utførelse av plastøpte betongkonstruksjoner.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Da foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner det imidlertid korrekt å knytte noen kommentarer til praksisen foretaket har vist til.

Foretaket har i søknaden vist til to referanseprosjekter for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner. Prosjektene gjaldt støping av såle og plate med armering for et brakkebygg, samt støping av fundament, vegger og plater ved en firemannsbolig over 2 etasjer, og vurderes av direktoratet til å være relevante arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

I klagesaksomgangen og i søknaden fra 03.02.2014 er det lagt ved attester fra Ose Ingeniørkontor AS ved Tor Egil Meland. Her vises det til at Saure Bygg AS våren 2011 ble kontrahert som hovedentreprenør for byggingen av en kraftstasjon og i 2013 hovedentreprenør for bygging av et lukehus. Disse prosjektene inneholder elementer som kan være relevante for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Praksis kan imidlertid ikke veie opp for at kravet til utdanning ikke er oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Det opplyses om at godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, som foretaket innehar sentral godkjenning for, omfatter alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning, for eksempel betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder er utdannet bygg-/tømrmester fra 2007. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2. Spørsmålet blir derfor om denne er relevant for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner.

Læreplanen for tømrerfaget viser, som nevnt ovenfor, at utdanningen innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger, samt produksjon og montering av

elementer og moduler, herunder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, samt montering av ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner. For at en utdanning skal anses som relevant for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse og montering. Direktoratet finner at utdanningen som tømrer innehar relevante fag for både konstruksjonsforståelse og montering, og at den derfor er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet finner dermed at kravet til utdanning er oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

Tiltaksklasse 1 omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll". Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- bensinstasjon eller enkelt industribygg,
- lager- eller landbruksbygg,
- nye balkonger på boligblokker t.o.m. 5. etg,
- utkragede bygningsdeler som solavskjerming, tak over inngangsparti eller uteplass ol,
- mezzanin,
- bru og kulvert med spennvidder inntil 10 m,
- tårn inntil 10 m høyde.

Tiltaksklasse 2 omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2, og forutsettes utført med "normal kontroll". Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 kan være:

- større lager- eller industribygg,
- boligblokker, kontor-, forretnings- eller skolebygg inntil 5 etg,
- nye balkonger på boligblokker høyere enn 5 etg,
- middels store brukonstruksjoner inntil 20 m spenn, tårn inntil 30 m høyde,
- mast med bardunordning på ett nivå,
- bæresystem av stål eller aluminium i lette takkonstruksjoner.

Foretaket har i søknaden vist til ett referanseprosjekt for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner. Prosjektet er fra 2013 og gjaldt en firemannsbolig over to etasjer med BRA 744 m². Foretaket skriver at det monterte hulldekkeelementer, søyler og dragere i stål og påstøp. I henhold til tabell NA.A1(901) med veiledende eksempler for klassifisering av byggverk, konstruksjoner og konstruksjonsdeler i NS-EN 1990:2002+A1:2005+NA:2016, plasseres småhus, rekkehus, mindre lagerhus og så videre i pålitelighetsklasse 1. Kategorien småhus omfatter blant annet enebolig og to- til firemannsbolig, jf. NS 3457-3:2013 og TEK17 1-3. Referanseprosjektet foretaket viser til vil derfor normalt plasseres i tiltaksklasse 1. Direktoratet kan ikke se at prosjektet inneholder noen nærmere beskrivelse av arbeider som i kompleksitet, vanskelighetsgrad eller konsekvens tilsvarer tiltaksklasse 2. Direktoratet finner derfor at referanseprosjektet dokumenterer relevante arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har også sett hen til tidligere innsendte referanseprosjekter. I søknaden fra 2013 er det sendt inn to referanseprosjekter for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner, hvorav det ene prosjektet er firemannsboligen fra 2013. Det andre referanseprosjektet er fra 2012 og gjaldt en kraftstasjon på 300 m³ betong og 35 tonn armering. Foretaket skriver at det utførte tømmerarbeid og montering av hulldekke. Direktoratet finner at montering av hulldekke er relevante arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

I klagesaksomgangen har foretaket lagt ved to fasadetegninger, to attester, én igangsettingstillatelse og én søknad om ansvarsrett. Dokumentene gir imidlertid ingen nærmere beskrivelse av arbeider opp mot godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner.

Direktoratet etterspurte i brev av 08.01.2018 flere referanseprosjekter for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2. Direktoratet kan imidlertid ikke se å ha mottatt tilbakemelding på denne forespørselen. Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet finner at foretaket i prosjektene vedrørende firemannsboligen og kraftstasjonen til sammen dokumenterer en tilstrekkelig bredde med de arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, samt at prosjektene oppfyller kravet til praksislengde.

Kravet til praksis er etter ovennevnte oppfylt for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har merket seg at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2. Imidlertid er det slik at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s.

132. Foretak som ønsker å fornye sin sentrale godkjenning må dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning i samme godkjenningsområde eller i samme tiltaksklasse som det hadde tidligere. »

Sak 39/18 Oversendelse av sak for opprettholdelse av endelig vedtak på søknad om sentral godkjenning fra Brann- og Byggconsulting AS (godkjenningsnr. 2016/331)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle nye sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Klagenemnda kan omgjøre vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf. fvl. § 35 bokstav a.

Vedtak:

Klagenemndas vedtak av 26.10.2016 opprettholdes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratets innstilling. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Saken gjelder

Direktoratet har etter 01.10.2017 justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne og kravet om en fast ansatt arbeidsgruppe på tre personer for prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 vedrørende gjennomføringsevne gjennomgått og vurdert på nytt. Saker som tidligere er stadfestet av nemnda vil bli gjennomgått på nytt av direktoratet og fremlagt Klagenemnda for sentral godkjenning for ny vurdering.

Bakgrunn

I brev datert 31.12.2015 ble direktoratets vedtak av 21.12.2015 påklaget ved daglig leder Siw S. Rasmussen. Klagen ble endelig behandlet av Klagenemnda for sentral godkjenning i møte av 26.10.2016. Det ble her fattet endelig vedtak om opprettholdelse av avslag for avslåtte godkjenningsområder i søknad om sentral godkjenning. Følgende godkjenningsområder ble avslått med manglende gjennomføringsevne og kravet til fast ansatt arbeidsgruppe på tre personer, og er nå gjenstand for ny behandling:

- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3
- Kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3

For godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 ble direktoratets avslag av 21.12.2015 begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert å ha tilstrekkelig gjennomføringsevne i form av en fast ansatt arbeidsgruppe på 3 personer for å prosjektere brannkonsept i tiltaksklasse 3. Foretaket hadde heller ikke etter direktoratets vurdering vist til å ha tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet over tid, jf. tabell 1 i veiledningen til byggesaksforskriften før 1.1.2016 (SAK10) § 11-1. Direktoratet fant dermed heller ikke grunnlag for å innvilge det omsøkte godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

For godkjenningsområdet kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3 ble avslaget begrunnet med at referanseprosjektene foretaket hadde vist til ikke i tilstrekkelig grad dekket omsøkt godkjenningsområde. Da foretaket etter direktoratets vurdering ikke hadde dokumentert å ha tilstrekkelige kvalifikasjoner og praksis med prosjektering av brannkonsept og således ikke hadde tilstrekkelig prosjekteringspraksis på området, var det også direktoratets vurdering at foretaket dermed heller ikke var kvalifisert til å inneha sentral godkjenning for kontroll av brannsikkerhet. Foretaket hadde heller ikke vist til tilstrekkelig praksis over tid. Direktoratet fant dermed heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

For ytterligere opplysninger om saken vises det til opprinnelig saksfremlegg til Klagenemnda datert 12.10.2016. Dette følger vedlagt.

Saksgang

09.11.2015 Søknad

21.12.2015 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

13.01.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

05.08.2016 Brev angående innhenting av info sendt foretaket

06.09.2016 Ytterligere informasjon innsendt av foretaket

26.10.2016 Klagenemnda gjør endelig vedtak om opprettholdelse av avslag

17.12.2017 Direktoratet gjør ny vurdering av saken

18.12.2017 Direktoratet etterspør praksis i anledning ny vurdering av saken

21.02.2018 Direktoratet forbereder saken for ny behandling i nemnda

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagesaken på nytt og finner ikke grunnlag for omgjøring for de påklagede godkjenningsområdene. Saken oversendes klagenemnda for endelig avgjørelse.

Saken er behandlet etter byggesaksforskriften slik den lød før 1.1.2016.

Foretaket skal i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-1. Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå som sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør bygg.

Foretakets daglige leder har utdanning som sivilingeniør bygg. Denne utdanningen har både tilstrekkelig nivå og er relevant for faglig ledelse av arbeider som omfattes av godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept omfatter i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning utforming av helhetlig konsept for brannsikkerheten for nytt eller endring av eksisterende tiltak, ut fra byggverkets brannklasse, risikoklasse, forutsatte bruk, størrelse og planløsning.

Godkjenningsområdet omfatter:

- tiltak for å ivareta sikkerhet ved rømning og sikkerhet for slukkemannskap,
- tiltak for å ivareta sikkerhet mot brann- og røykspredning,
- tiltak for å sikre materielle verdier.

I tiltaksklasse 3 omfatter godkjenningsområdet utforming av helhetlig konsept for sikkerhet ved brann for nytt eller endring av eksisterende byggverk i alle brannklasser og risikoklasser. Tiltaket kan prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav a, eller i samsvar med ytelser verifisert ved analyse, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b. Foretak skal kunne verifisere brannsikkerheten ved analyse på byggverk i tiltaksklasse 3, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b. Det innebærer at foretaket må ha kompetanse til å gjennomføre en risikovurdering, herunder risikoanalyse og komparativ analyse, etter anerkjente prinsipper som er beskrevet i NS 3901 eller tilsvarende. Dette forutsetter høy kompetanse innen byggeteknikk og brann i byggverk. Foretaket må beherske underliggende analysemetoder som hendelsestre-/feiltreanalyse og verktøy for beregning/simulering av brannutvikling/-spredning (sone- og CFD-modeller) samt rømnings – og evakuerings-simuleringer, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

For å inneha sentral godkjenning for prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 må foretaket i tillegg ha kompetanse til å gjennomføre en risikovurdering etter prinsipper beskrevet i NS 3901 eller tilsvarende. Dette innebærer at for prosjektering med analyser av byggverk i brannklasse 4 og andre større, kompliserte byggverk i brannklasse 3 med omfattende avvik fra preaksepterte løsninger skal dette utføres av en arbeidsgruppe

bestående av minimum 3 personer. Foretaket har i søknad oppgitt at daglig leder med utdanning som sivilingeniør innen bygg prosjekterer brannkonsept i tiltaksklasse 3. Det er i tillegg vist til at foretaket i disse tilfellene også knytter seg til andre foretak for sidemannskontroll og utfører brannprosjekteringen i henhold til NS 3901. Etter direktoratets vurdering foregår dermed prosjekteringen av brannkonsept i tiltaksklasse 3 ved hjelp av en slik arbeidsgruppe som nevnt.

For godkjenningssområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 er det krav om at foretaket må kunne dokumentere minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

I søknaden fra 2015 har foretaket oppgitt 4 referanseprosjekter fra perioden 2012 til 2015. Prosjektene dreier seg om oppføring av boligblokker opp til 7 etasjer med garasjeanlegg samt rehabilitering av en videregående skole. Av beskrivelsene fremgår det at foretaket har «utarbeidet brannkonsept i tiltaksklasse 3» og at kvalitetssikring var egenkontroll og sidemannskontroll. Ut i fra typen bygg og størrelsen på dem, vil prosjektering av brannkonsept i bygg som nevnt kunne inngå som relevant praksis for det påklagede godkjenningssområdet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning. En forutsetning for at slik praksis skal anses for å være relevant er imidlertid at det fremgår konkrete beskrivelser til hvert enkelt prosjekt i form av om det er prosjektert brannkonsept ved hjelp av preaksepterte ytelser eller ved bruk av analyse. Det må da også fremgå av foretakets praksis at det har erfaring med og kompetanse til å gjennomføre risikoanalyser og komparative analyser, jf. over om godkjenningssområdets innhold. Av foretakets beskrivelser til referanseprosjektene fremgår det ikke slik nødvendig informasjon om eventuell prosjektering ved hjelp av analyser, hva gjelder fravik eller lignende. Referanseprosjektene foretaket har vist til i søknaden kan derfor ikke anses for å være tilstrekkelig relevant praksis sett opp i mot godkjenningssområdets innhold, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

Som tillegg til søknaden har daglig leder også vist til sin CV hvor det fremgår at Siw S. Rasmussen har praksis fra kommunal saksbehandling fra 1998 til 2011. Det er i følgebrev til søknaden vist til at Rasmussen særlig i årene fra 1998 til 2011 satt som leder for byggesaksavdelingen i Nittedal kommune og i tilknytning til stillingen i byggesaksavdelingen har kontrollert mange brannkonsept med tilhørende branntegninger og har deltatt i samarbeidsprosjekter med brannvesenet. I tilknytning til klagen anførte foretaket også på bakgrunn av dette at foretaket således hadde tilstrekkelige kvalifikasjoner til å inneha sentral godkjenning for påklagede godkjenningssområder.

Til dette vil direktoratet bemerke at foretak som påtar seg ansvar som ansvarlig prosjekterende må kunne dokumentere at det har personell med relevant praksis fra prosjektering innen eget fagområde, jf. SAK10 § 11-2 andre ledd og tilhørende veiledning. For å kunne få innvilget sentral godkjenning for funksjonen prosjekterende må foretaket altså dokumentere at det har slik relevant prosjekteringspraksis med godkjenningssområdet. Dette

innebærer at foretaket faktisk må ha prosjektert selv, eller hatt det faglige ansvaret med prosjekteringen. Erfaring fra byggesaksbehandling i kommunen kan ikke sies å tilfredsstille dette kravet. Det vil imidlertid kunne inngå som relevant praksis i en helhetsvurdering i de tilfeller hvor det også vises til egen prosjekteringspraksis.

Fra 2011 – 2015 fremgår det at Rasmussen har arbeidet som brannrådgiver og prosjekteringsleder i flere foretak og utarbeidet brannsikkerhetsstrategier for blant annet større boligblokker. Det kommer imidlertid ikke frem informasjon om konkrete prosjekter med beskrivelser som kan dokumentere at foretaket har relevant praksis med brannprosjektering.

Det ble i klageomgangen i brev av 05.08.2016 etterspurt bedre beskrivelser til referanseprosjektene vedlagt i søknaden. Foretaket sendte da inn lister over referanseprosjekter samt oppdatert CV. I innsendt dokumentasjon er det kun opplistet en rekke referanseprosjekter med årstall, navn på tiltak og at det utført arbeid som for eksempel «brannsikkerhetsstrategi, tiltaksklasse 1». Hverken CV'en eller listene over referanseprosjekter viste imidlertid bedre beskrivelser av referanseprosjektene i form av analyser og lignende eller flere prosjekter som kunne dokumentere konkret, relevant prosjekteringspraksis på området.

I anledning en ny vurdering av saken sendte direktoratet igjen brev til foretaket 18.12.2017 hvor det ble bedt om at foretaket sendte inn en nærmere beskrivelse av sin rolle og praksis i referanseprosjektene vedlagt søknaden om sentral godkjenning. Direktoratet mottok ingen svar på denne forespørselen.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet i form av prosjektering av brannkonsept og dokumentert kompetanse med analyser, jf. SAK10 §§ 11-2 andre ledd og 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning. Foretaket har således heller ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning. På bakgrunn av mangelfulle beskrivelser i tilknytning til prosjektene finner heller ikke direktoratet grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Foretaket har på bakgrunn av dette ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet det er søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Tilsynsrapporter vedrørende prosjektering av brannkonsept

Direktoratet vil bemerke at det i etterkant av behandlingen av foretakets klagesak i nemnda i 2016 har innkommet to tilsynsrapporter fra Oslo kommune og Asker kommune fra 2016 og 2017 til direktoratet. Rapportene gjaldt tilsyn med foretaket som ansvarlig prosjekterende av brannkonsept i tiltaksklasse 2 og 3 i to tiltak. Det ble i tilsynene avdekket forhold i strid med tillatelser og gjeldende lovverk. Forholdene som ble avdekket gjaldt blant annet foretakets manglende påvisning av avvik, når det etter tilsynet ble avdekket at en rekke vesentlige avvik

skulle vært påvist. Det fremgår blant annet i rapporten fra Oslo kommune at foretaket har en uriktig forståelse av grunnleggende prinsipper for sin oppgave som prosjekterende da foretaket mente at sentrale, ufravikelige krav i TEK10 kunne fravikes, samt at foretaket ikke syntes å forstå hva dokumentasjon av ytelser innebærer. Av rapporten fra Oslo kommune konkluderes det avslutningsvis med at tilsynet avdekket vesentlig svikt på områder som ligger under foretakets ansvarsrett som prosjekterende og at avvikene indikerer manglende fagkompetanse i foretaket.

Av rapporten fra Asker kommune fremgår det blant annet at foretakets analyse ikke vurderer alle fravikene som er beskrevet i brannstrategien, og at analysen fremstår som mangelfull.

Direktoratet ønsker ikke å kommentere rapportene ytterligere, men vil påpeke at slike innrapporteringer vil kunne ha betydning i tilknytning til vurdering av søknad om sentral godkjenning.

Rapportene følger vedlagt som vedlegg 2.

Kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå som sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være sivilingeniør bygg.

Foretakets daglige leder har som nevnt utdanning som sivilingeniør innen bygg. Denne utdanningen har både tilstrekkelig nivå og er relevant for faglig ledelse av arbeider som omfattes av godkjenningssområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningssområdet omfatter i henhold til SAK10 § 13-5 femte ledd bokstav g og tilhørende veiledning uavhengig kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 2 og 3. Innholdet av kontrollområdet reguleres i byggesaksforskriften § 14-2 og gjennomføring av kontrollen reguleres i § 14-7. Uavhengig kontroll av prosjektering av brannsikkerhet gjelder brannkonseptet. Det skal påvises i kontrollen at brannkonseptet definerer de nødvendige ytelsene (krav) som skal oppfylles i detaljprosjekteringen.

I tiltaksklasse 3 omfatter godkjenningssområdet byggverk i alle brannklasser og alle risikoklasser og hvor ytelser kan være verifisert ved analyse, jf. byggteknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b, jf. SAK10 § 13-5 femte ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Foretak som påtar seg ansvar som ansvarlig kontrollerende må kunne dokumentere at det har personell med relevant praksis fra det omsøkte kontrollområdet, dvs. hhv. prosjektering og/eller utførelse i tillegg til kontroll, jf. SAK10 § 11-2 fjerde ledd og tilhørende veiledning.

For godkjenningsområdet kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3 er det krav om at foretaket må kunne dokumentere minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

Som behandlet ovenfor er det direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha tilstrekkelig relevant og nødvendig praksis med prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 eller lavere tiltaksklasser. Det er en forutsetning at foretaket kan dokumentere slik praksis for å få innvilget sentral godkjenning for kontroll av brannsikkerhet, uavhengig av tiltaksklasse. Når foretaket ikke har dokumentert å ha denne praksisen er det dermed heller ikke etter direktoratets vurdering kvalifisert for å inneha sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-2 fjerde ledd og 13-5 femte ledd bokstav g. På bakgrunn av manglende dokumentert relevant prosjekteringspraksis finner direktoratet heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Direktoratet vil likevel knytte noen få kommentarer til foretakets praksis vedrørende kontroll. I søknaden fra 2015 har foretaket vist til ett referanseprosjekt for dette området fra 2015. Det er her vist til et tilbygg til eksisterende sykehjem med beskrivelsen «prosjekteringen og kontrollen var i tiltaksklasse 3». Det fremkommer ingen videre konkrete beskrivelser vedrørende foretakets rolle og kontrollen opp i mot godkjenningsområdets innhold.

Videre har foretaket i følgebrev til søknad om sentral godkjenning anført at Rasmussen har erfaring med kontroll av brannkonsept fra stillingen som byggesaksbehandler. Til dette vil direktoratet bemerke at for funksjonen kontrollerende må foretaket dokumentere at det har personell med relevant praksis fra prosjektering og/eller utførelse av tiltak i tillegg til kvalifikasjoner innenfor kontroll. Foretaket har ikke hverken i søknadsomgangen eller i klagesaken dokumentert å ha slik relevant praksis fra prosjektering eller utførelse. Det er heller ingen nye opplysninger i klagen eller i etterkant av dette som dokumenterer relevant kontrollpraksis i form av referanseprosjekter med konkrete beskrivelser opp i mot godkjenningsområdet. Foretaket ble i brev av 05.08.2016 bedt om å beskrive sine referanseprosjekter nærmere, men direktoratet mottok kun lister over generelle prosjekter uten nærmere beskrivelser. Det er derfor også på bakgrunn av dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha nødvendig relevant praksis med kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-2 fjerde ledd og 13-5 femte ledd bokstav g.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet det er søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Direktoratet finner etter dette at Brann- og Byggconsulting AS etter en ny vurdering hverken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 og kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

**Sak 40/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra BW
Sprinkler AS (godkjenningssnr. 2017/416)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på førstegangssøknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

I brev datert 05.12.2016 ble vedtak av 21.11.2016 påklaget ved daglig leder Bjørn Braathen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 24.10.2016 førstegangssøknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 21.11.2016 avslo direktoratet søknaden. Følgende omsøkte godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

- Kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3

Avslaget for det påklagede godkjenningsområdet prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig utdanningsnivå for tiltaksklasse 3. Foretaket hadde heller ikke etter direktoratets vurdering dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet. Det henviser for øvrig til vedtaksbrevet i sin helhet for utfyllende begrunnelse.

Generelle opplysninger om foretaket

BW Sprinkler AS er et aksjeselskap som ble stiftet 03.01.2016. Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

BW Sprinkler AS har ingen registrerte ansatte. Foretaket er lokalisert i Borgen i Asker kommune i Akershus. Bjørn Willy Braathen er daglig leder. Han har oppgitt i sin CV å ha utdanning som driftsingeniør fra Oslo Tekniske skole fra 1968. Dette er ikke dokumentert.

Foretaket har sin virksomhet innen prosjektering av sprinkleranlegg, kontroll av vannbaserte automatiske slokkeanlegg, annen brannteknisk konsulentvirksomhet samt å tilby tekniske tjenester og rådgivning innen brannforebyggende tiltak. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.129 Annen teknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

24.10.2016 Søknad

21.11.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)

12.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

12.09.2017 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

29.09.2017 Tilleggsinformasjon innsendt av foretaket

Foretaks anførsler

Det vises i klagebrevet til avslag på søknad om sentral godkjenning for prosjektering av slukkeinstallasjoner. Foretaket v/ daglig leder Bjørn Braathen skriver i klagen at det er korrekt at daglig leders 3-årige, postgymnasiale utdanning som driftsingeniør ikke tilsvarer master, men derimot dagens høyskoleutdanning.

Når det gjelder praksis anføres at det i det elektroniske søknadsoppsettet sa at det skulle oppgis minst ett referanseprosjekt, noe foretaket gjorde, samtidig som det ble henvist til opplysninger i vedlagt CV. Det anføres at daglig leder er noe usikker på om saksbehandler leste mer enn side 1 av CV'en, og foretaket sender derfor inn klage bilagt noe informasjon om slukkeanlegg som daglig leder stort sett har prosjektert og hydraulisk beregnet alene. Det vises videre til at utover dette har daglig leder hele tiden vært ansatt i Norconsult og utført interne fagkontroller og lagt premisser for det andre skal prosjektere. Det vises i forbindelse til dette til vedlagte bilag med kommentarer.

Bilagene vedrørende referanseprosjekter er i følge foretaket valgt ut med tanke på å kunne kommentere kompleksitet, større bygninger, høy bygninger og lignende fra de siste 10 år.

Det henvises for øvrig til klagen med vedlegg i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå (sivilarkitekt, sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad) med 300 studiepoeng eller tilsvarende, i tillegg til minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør eller masterutdanning innen VVS.

Foretakets daglige leder Bjørn Braathen har i søknadsomgangen oppgitt i sin CV å ha 3-årig utdanning som driftsingeniør fra Oslo Tekniske skole fra 1968 i tillegg til en rekke kurs og videreutdanning. Utdanningen som driftsingeniør er imidlertid ikke dokumentert i form av vitnemål eller lignende. 3-årig ingeniørutdanning tilfredsstiller ikke kravet til utdanningsnivå for prosjektering i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Spørsmålet blir da om utdanningen kan vurderes for sentral godkjenning i lavere tiltaksklasser.

For funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2 er kravet til utdanningsnivå utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. For funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 1 kreves det utdanning på nivå med mesterbrev eller teknisk fagskole.

Ved søknad om sentral godkjenning skal det dokumenteres at kravene i byggesaksforskriften er oppfylt, herunder at kravene til utdanning med tilstrekkelig nivå og relevans er oppfylt, jf. SAK10 §§ 13-2 første ledd og 11-3 med tilhørende veiledninger.

Direktoratet etterspurte på bakgrunn av dette i klageomgangen i brev av 12.09.2017 blant annet ytterligere opplysninger knyttet til utdanningen som driftsingeniør i form av kopi av vitnemål eller lignende dokumentasjon for om mulig å kunne vurdere foretaket i lavere tiltaksklasser. Av foretakets tilsvarende av 29.09.2017 fremkommer det at fremskaffelse av denne

dokumentasjoner var vanskelig og at daglig leder her har «møtt veggen» i sitt forsøk på å fremskaffe vitnemålet. Da daglig leders vitnemål ikke er å finne, har han tatt kontakt med både Hioa, Riksarkivet, Kulturetaten og Byarkivet for å oppdrive kopi av vitnemålet. Dette er imidlertid ikke å oppdrive, noe som bekreftes av Oslo kommune v/Byarkivet i brev av 26.09.2017. Det er således ikke lenger mulig å oppdrive kopi av vitnemålet til Bjørn Braathen som driftsingeniør.

Uten kopi av vitnemål med oversikt over fagsammensetning har direktoratet ingen mulighet til å vurdere nivå, innhold og således relevans i oppgitt ingeniørutdanning. Kravet til dokumentasjon av utdanning er absolutt, og kan ikke fravikes. Direktoratet har således ikke myndighet til å fravike kravene til dokumentasjon av utdanning, selv om det har forståelse for at det kan være vanskelig å finne igjen dokumentasjon på slike eldre utdanninger. Når utdanningen det er vist til ikke kan dokumenteres ovenfor direktoratet i form av vitnemål eller lignende, har direktoratet heller ikke mulighet til å vurdere foretaket i lavere tiltaksklasser, da kravet til dokumentert utdanning uansett må være oppfylt, jf. SAK10 §§ 13-2 første ledd og 11-3 med tilhørende veiledning.

Foretaket har ikke dokumentert ovenfor direktoratet å ha relevant utdanning med tilstrekkelig nivå. Det er på bakgrunn av dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utdanningskravet er etter dette ikke oppfylt.

Krav til praksis

Ved søknad om sentral godkjenning må faglig ledelse oppfylle kravene til både utdanning og praksis, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Kravet til utdanning er således absolutt og praksis kan ikke veie opp for manglende dokumentert utdanning. Direktoratet vil likevel knytte noen bemerkninger til foretakets praksis.

Foretaket har i søknadsomgangen oppgitt ett referanseprosjekt fra 2016 vedrørende prosjektering av slukkeinstallasjoner. Det er her vist til prosjektering av sprinkleranlegg med taktisk undersprinkling av transportører og Deluge-anlegg med sorteringsbinge på en lagerbygning. Det er ikke oppgitt informasjon om antall etasjer på bygningen. Ut i fra oppgitt informasjon om prosjektet er det direktoratets vurdering at dette ikke vil kunne kvalifisere for relevant praksis i tiltaksklasse 3, da godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter prosjektering av installasjoner med stor kompleksitet i bygninger i risikoklasse 1 - 6 i brannklasse 3, bygninger i risikoklasse 5 og 6 i brannklasse 2 samt bygninger i brannklasse 4, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav j og tilhørende veiledning, jf. byggteknisk forskrift (TEK 17) §§ 11-2 og 11-3. Eksempler på tiltak i tiltaksklasse 3 vil kunne være prosjektering av slukkeinstallasjoner i høye boligblokker, store forsamlingslokaler og kjøpesentre, sykehus, store hoteller og lignende. Det oppgitte referanseprosjektet vil imidlertid kunne omfattes som relevant praksis for godkjenningsområdet i lavere tiltaksklasser.

Ved søknad om sentral godkjenning for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 3 er det krav om at foretaket skal kunne dokumentere minimum 8 års relevant praksis med omsøkt godkjenningsområde, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Ett referanseprosjekt alene er således ikke tilstrekkelig for å tilfredsstille kravet til praksis over tid.

Det er i søknaden også oppgitt CV for Bjørn Braathen hvor det er vist til en liste over referanseprosjekter. Disse gir imidlertid ingen konkret informasjon som gjør det mulig for direktoratet å vurdere prosjektenes relevans og tiltaksklasse for det påklagede godkjenningsområdet.

I klageomgangen etterspurte direktoratet i brev av 12.09.2017 ytterligere konkret informasjon om praksis i form av referanseprosjekter i tillegg til dokumentasjon på utdanning. Vitnemålet var ikke mulig å oppdrive, men foretaket sendte inn ytterligere referanseprosjekter med beskrivelser til det påklagede godkjenningsområdet. I innsendt tilleggsinformasjon er det vist til en rekke referanseprosjekter fra perioden 2005 – 2012. Det er her blant annet vist til prosjektering av sprinkleranlegg i alders- og omsorgsboliger, større boligblokker opp til 6 etasjer m/underetasjer, større næringsbygg opp til 33000 m², samt lagerhaller (Norges Varemesse) og Skimuseet m/nytt hopp i Holmenkollbakken. Referanseprosjektene det er vist til viser relevant og bred praksis over tid med godkjenningsområdet, og vil etter direktoratets vurdering kunne være relevante for tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav j og tilhørende veiledning.

Da utdanningskravet ikke er oppfylt, finner imidlertid ikke direktoratet grunnlag for å kunne innvilge godkjenningsområdet verken i tiltaksklasse 3 eller lavere tiltaksklasser.

Det er etter dette direktoratets vurdering av foretaket ikke har dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Klager har i e-post datert 12.03.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken. Klagenemnda viser til at kravet til utdanning for det aktuelle godkjenningsområdet ligger på relevant masternivå. Dette er ikke dokumentert.

**Sak 41/18 Klage på vedtak om tilbaketrekk av sentral godkjenning fra Amundsen
Sveise Mek Verksted AS (godkjenningsnr. 2017/750)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder vedtak om tilbaketrekking av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og 2

I brev datert 15.01.2017 ble vedtak av 09.01.2017 påklaget ved Per Amundsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet gjennomførte 23.11.2016 et stedlig tilsyn med foretaket. Under dette tilsynet ble det avdekket seks avvik som dannet grunnlag for varsel om tilbaketrekking av foretakets sentrale godkjenning.

Varsel om tilbaketrekk ble sendt 08.12.2016 og var begrunnet med at foretaket ikke hadde kunnet fremlegge rutine for kvalitetssikring av eget arbeid, rutiner for vurdering og styring av underentreprenører, rutine for avvikshåndtering, rutine for håndtering av prosjektdokumentasjon, rutine for å holde seg oppdatert på krav i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven og rutine for å sikre jevnlig oppdatering av foretakets kvalitetssikringsrutiner etter SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav a, b, c, d, e, g og h med tilhørende veiledning. Foretaket kunne ikke dokumentere kvalitetssikring av utført arbeid, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav a og b med tilhørende veiledning. Vedtak om tilbaketrekking av den sentrale godkjenningen ble fattet 09.01.2017 med begrunnelsen som var oppgitt i varselet. Foretaket kommenterte ikke direktoratets varsel om tilbaketrekking.

Generelle opplysninger om foretaket

Amundsen Sveise Mek. Verksted AS fikk sentral godkjenning første gang 28.03.2003. I perioden 03.06.2014 –10.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 6 ansatte og ligger i Trondheim. Per Øystein Amundsen er daglig leder. Han har i følge organisasjonsplanen fra søknad om fornyelse i 2014 fagbrev som verktøymaker. I tillegg har foretaket ansatte med fagbrev som platearbeider. Foretaket har sin virksomhet innen håndverksvirksomhet og annen virksomhet som har tilknytning til dette, dessuten ved aksjeeie eller på annen måte å gjøre seg interessert i annen virksomhet og i fast eiendom. Foretaket er registrert med næringskoden «25.620 Bearbeid av metaller» i Enhetsregisteret.

Saksgang

20.10.2016 Innkalling til stedlig tilsyn med foretaket

23.11.2016 Stedlig tilsyn gjennomføres

08.12.2016 Rapport etter stedlig tilsyn og varsel om tilbaketrekk

09.01.2017 Vedtak om tilbaketrekk av sentral godkjenning

15.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de benytter kontrollskjema, ferdigstillingsskjema og skjema for avvik i alle nødvendige saker. Foretaket mener de har et enkelt og godt system. De har forhørt seg med flere foretak som er større, og mener de har et bedre og mer oversiktlig system enn disse. Foretaket beklager at de ikke fikk forelagt informasjonen da direktoratet var på besøk, men de håper på forståelse for at det var under en meget stresset og hektisk arbeidsperiode. Dokumentasjon på kvalitetssikring av utført arbeid ble ikke forevist i tilsynet, men er nå kommet til rette og kan forevises ved eventuelt nytt besøk. Foretaket skriver avslutningsvis at de har levert kvalitetsarbeid siden 1934 og har aldri mottatt klager på utførte arbeider de siste 40 årene. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder vedtak om tilbaketrekk av sentral godkjenning.

Det fremgår av plan- og bygningsloven(pbl) § 22-2 at sentral godkjenning for ansvarsrett skal trekkes tilbake ved alvorlige eller gjentatte overtredelser av bestemmelser eller tillatelser gitt i eller i medhold av denne lov. Alvorlige overtredelser kan for eksempel være unnlatelse av å følge opp henvendelser som gjelder tilsyn, manglende eller mangelfullt system eller fravær av kvalitetssikring eller svikt i kvalitetssikringen, jf. Ot. prop. nr. 45 (2007-2008) side 135 og SAK10 § 13-6 andre ledd og tilhørende veiledning. Sentral godkjenning for ansvarsrett skal

også trekkes tilbake dersom godkjent foretak ikke lenger innehar de nødvendige kvalifikasjoner for å ha godkjenning for ansvarsrett.

Krav til kvalitetssikring av eget arbeid (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav a og b)

Foretaket skal ha rutiner for å identifisere, ivareta, herunder verifisere, og dokumentere oppfyllelse av relevante krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven som gjelder for foretakets godkjenningsområde, jf. § 1-2 bokstav c, for å sikre at alle relevante krav og vilkår oppfylles i tiltaket, samt rutiner for å ivareta de plikter og oppgaver som følger av foretakets ansvar og funksjon, jf. SAK10 kap. 12, jf. § 10-1 andre ledd bokstav a og b og tilhørende veiledning.

Det forutsettes at foretak med sentral godkjenning gjennomfører kvalitetssikring av eget arbeid i henhold til egne rutiner. Kvalitetssikringsrutinen skal beskrive hvordan kvalitetssikring av eget arbeid gjennomføres og hvordan kvalitetssikring dokumenteres. Det skal kunne legges frem dokumentasjon på at kvalitetssikring er gjennomført som beskrevet i foretakets rutiner.

Foretaket kunne ikke i tilsynsmøtet legge frem dokumentasjon på gjennomført kvalitetssikring av utførelse innenfor sitt godkjenningsområde. Videre kunne foretaket heller ikke legge frem en skriftlig rutine for hvordan det kvalitetssikrer utførelse av eget arbeid.

Foretaket har dermed på tilsynstidspunktet ikke dokumentert at det har en skriftlig rutine for kvalitetssikring av utførelse eller gjennomført kvalitetssikring innenfor sitt godkjenningsområde.

Styring av tilknyttede foretak og avgrensning av eget arbeid (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav c)

Foretak som søker om sentral godkjenning skal ha kvalitetssikringsrutiner som angir hva foretaket har kompetanse til å utføre med egne ansatte, innenfor godkjenningsområdet, før det må knytte til seg andre foretak og som sikrer at tilknyttede foretak har nødvendige kvalifikasjoner, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Dette har særlig stor betydning i de tilfeller hvor foretaket påtar seg overordnet ansvar for kontroll, samt overordnet ansvar for prosjektering eller utførelse.

Foretaket skal i tillegg kunne synliggjøre en avgrensning av eget arbeid. Med dette menes det foretaket har kompetanse til å utføre med egne ansatte innenfor godkjenningsområdet før det knytter til seg andre foretak.

Foretaket kunne ikke i tilsynsmøtet legge frem en skriftlig rutine for hvordan det vurderer og styrer andre foretak. Under tilsynet fortalte foretaket at det aldri hadde benyttet seg av underentreprenører som jobber på deres ansvarsrett og at det heller ikke har planer om å benytte underentreprenører som jobber på deres ansvarsrett. Dette skal imidlertid fremkomme av foretakets kvalitetssikringsrutiner. Videre kunne ikke foretaket legge frem en

skriftlig avgrensning av hvilke oppgaver det har kompetanse til å utføre med egne ressurser, før det må knytte til seg andre foretak.

Foretaket har dermed på tilsynstidspunktet ikke dokumentert at det har en skriftlig rutine for styring av tilknyttede foretak og avgrensning av eget arbeid.

Avviksbehandling (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav d)

Foretak skal ha rutine for å identifisere, behandle og lukke avvik, herunder hindre gjentakelse av avvik, fra krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Eksempel på avvik kan være:

- Annen utførelse enn som prosjektert/vist på tegning. Dette kan medføre brudd på krav i byggt teknisk forskrift eller tillatelsen. Er det avvik i forhold til gitt tillatelse, må det vurderes om avviket medfører behov for endringssøknad og ny tillatelse før arbeidet kan fortsette.
- Manglende eller mangelfull dokumentasjon som ikke tilfredsstiller krav i byggt teknisk forskrift.
- Mangelfull oppfølging av foretakets system.

Når et avvik er oppdaget må det ansvarlige foretaket sørge for å treffe tiltak som retter opp og forebygger eventuell gjentakelse av feilen. Når feilen er rettet, kan avviket lukkes.

Foretaket kunne i tilsynsmøtet ikke fremlegge en skriftlig rutine for hvordan det håndterer avvik.

Foretaket har dermed på tilsynstidspunktet ikke dokumentert at det har en skriftlig rutine for avviksbehandling.

Dokumenthåndtering (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav e)

Foretaket skal ha rutiner for å ivareta registrering, versjonshåndtering, videreformidling og oppbevaring av dokumentasjon som viser at krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven er oppfylt, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning. Rutinen skal også sikre at relevant prosjektdokumentasjon oppbevares i 5 år etter at ferdigattest er gitt, jf. SAK10 § 12-6 andre ledd med tilhørende veiledning.

Foretaket kunne i tilsynsmøtet ikke fremlegge en skriftlig rutine for hvordan det håndterer prosjektdokumentasjon under tiltakets gang og etter at tiltaket er ferdigstilt.

Foretaket har dermed på tilsynstidspunktet ikke dokumentert at det har en skriftlig rutine for dokumenthåndtering.

Oppdatering av kunnskaper/opplæring (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav g)

Foretaket skal ha rutiner for å sikre at foretaket har nødvendige og oppdaterte kunnskaper om krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven som er relevante for foretakets godkjenningsområde, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Det fremgår videre av veiledningen til bestemmelsen at foretakets personell skal ha kjennskap til krav som er relevante for deres oppgaver og systemet skal sikre opplæring for å fornye og vedlikeholde kunnskap som er relevant for foretakets virksomhet. Opplæring som foregår internt skal også kunne dokumenteres.

Foretaket kunne i tilsynsmøtet ikke fremlegge en skriftlig rutine for hvordan det håndterer oppdatering av kunnskaper/opplæring.

Foretaket har dermed på tilsynstidspunktet ikke dokumentert at det har en skriftlig rutine for oppdatering av kunnskaper/opplæring.

Krav til gjennomgang og oppdatering av kvalitetssikringsrutinene (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav h)

Foretaket skal ha rutiner for å sikre jevnlig gjennomgang og oppdatering av kvalitetssikring, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

Det fremgår videre av veiledning til bestemmelsen at foretaket skal gjennomgå kvalitetssikringsrutinene jevnlig for å sikre at rutinene er egnet for å sikre oppnåelse av de mål og krav som foretaket har etter plan- og bygningslovgivningen og om nødvendig foreta oppdateringer. Slike oppdateringer skal gjøres kjent i egen organisasjon, og foretaket må ved tilsyn kunne fremlegge dokumentasjon på at det er foretatt gjennomgang/oppdatering av kvalitetssikringsrutinene. Dette kravet gjelder uavhengig av foretakets størrelse.

Foretaket kunne i tilsynsmøtet ikke fremlegge en skriftlig rutine som sikrer jevnlig gjennomgang og oppdatering av foretakets kvalitetssikringsrutiner.

Foretaket har dermed på tilsynstidspunktet ikke dokumentert at det har en skriftlig rutine for oppdatering av foretakets kvalitetssikringsrutiner.

Foretaket har i klagen anført at dokumentasjon på kvalitetssikring av utført arbeid nå er kommet til rette og kan forevises ved eventuelt nytt besøk.

Dette vil ikke ha noen betydning for tilbaketrekket, da foretaket på tilsynstidspunktet ikke kunne vise til nødvendige kvalitetssikringsrutiner, til tross for at foretaket ved søknad om sentral godkjenning har erklært å oppfylle kravet til kvalitetssikringsrutiner, jf. SAK10 § 10-2.

Foretak som innehar sentral godkjenning skal kunne vise til å ha kvalitetssikringsrutiner som er aktivt i bruk. Direktoratet kan kreve fremlagt dokumentasjon på at foretaket har

kvalitetssikringsrutiner som er aktivt i bruk i forbindelse med tilsyn jf. SAK10 § 13-1 andre ledd.

Foretaket har ikke i tilstrekkelig grad kunnet dokumentere ovenfor direktoratet at det har kvalitetssikringsrutiner som er aktivt i bruk, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Amundsen Sveise Mek Verksted AS i klagesaksomgangen ikke har dokumentert at det har kvalitetssikringsrutiner til å inneha sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og 2, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. Dette innebærer at foretak som har fått sin sentrale godkjenning tilbaketrukket, skal dokumentere at det har foretatt en gjennomgang av kvalitetssikringsrutinene og at nødvendige tiltak er iverksatt for å hindre gjentagelse av avvik fra krav gitt i eller med hjemmel i pbl, samt at kvalitetssikringsrutinene er i bruk, jf. SAK10 § 13-6 femte ledd og tilhørende veiledning. Gjennomgangen vil oftest baseres på et grundig dokumenttilsyn med foretak som søker om ny sentral godkjenning etter tilbaketrekking. »

Klager har i e-post datert 19.03.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken. Det kreves dokumentert at rutiner er i bruk. Når dette kan dokumenteres kan det søkes om godkjenning på nytt.

Sak 42/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Halhjem Bygg AS (godkjenningsnr. 2017/1176)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

I brev datert 24.01.2017 ble vedtak av 14.01.2017 påklaget av foretaket ved John Arve Halhjem. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.12.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 14.01.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, samt at foretaket ikke hadde dokumentert en tilstrekkelig praksislengde med godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Halhjem Bygg AS fikk sentral godkjenning første gang 14.01.2017. I perioden 14.01.2017 – 14.01.2020 innehar foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Tidligere har John Arve Halhjem vært daglig leder i enkeltmannsforetaket John Arve Halhjem, org.nr. 987672145, og aksjeselskapet John Arve Halhjem AS, org.nr. 995682567, hvor begge foretakene hadde sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Foretaket har oppgitt at det har 5 ansatte og ligger i Os kommune i Hordaland fylke. John Arve Halhjem er daglig leder og han har svennebrev som tømrer fra 2016. Foretaket har sin virksomhet innen oppføring og vedlikehold av bygg, hovedsakelig for boligmarkedet. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

13.12.2016 Søknad

14.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

02.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagebrevet viser daglig leder til at han tidligere har hatt sentral godkjenning i enkeltmannsforetaket John Arve Halhjem og aksjeselskapet John Arve Halhjem AS, hvor godkjenningen for sistnevnte utløp 30.09.2016. Det vises til daglig leders erfaring og utdanning, samt at han har tatt kurs angående søknader. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Forholdet til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3

1.januar trådte en rekke endringer i SAK10 i kraft, herunder klare krav til utdanning. Etter tilbakemeldinger fra bransjeorganisasjoner og foretak om at endringene kom overraskende og fikk negative konsekvenser for foretakene, vedtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet en overgangsbestemmelse.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2018 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. Praksis åpner også for at man kan ta hensyn til tidligere godkjenninger på et annet organisasjonsnummer,

når foretaket på nærmere gitte vilkår ville blitt omfattet av overgangsbestemmelsen for fornyelse av sentral godkjenning.

Det avgjørende for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse er at det er søkt om fornyelse av sentral godkjenning. Dette innebærer at søknaden på det nye organisasjonsnummeret må være innsendt før godkjenningsperioden i det første foretaket utløper. Oversittes denne fristen vil ikke søknaden være å regne som en fornyelse.

I dette konkrete tilfellet utløp godkjenningen til John Arve Halhjem AS den 30.09.2016, mens det ble søkt om sentral godkjenning i det nye foretaket Halhjem Bygg AS den 13.12.2016, et tidsrom på omtrent to og en halv måned. Det følger av ovennevnte at søknaden dermed ikke er å regne som en fornyelse av sentral godkjenning. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse i dette tilfellet.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer.

Foretaket har dokumentert at foretaket har svennebrev som tømrer fra 2016. Denne utdanningen er relevant for det påklagede godkjenningsområdet, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-2.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til nødvendig utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner det imidlertid korrekt å knytte noen korte kommentarer til praksisen foretaket har vist til.

Foretaket har i søknaden vist til tre referanseprosjekter fra 2014, 2015 og 2016, som alle gjaldt oppføring av tomannsboliger. Foretaket skriver i prosjektene at det utarbeidet byggesøknad til kommunene, sendte ut nabovarsel, utarbeidet gjennomføringsplan og ferdigattest, samt koordinerte og samordnet tiltaket. Prosjektene gir følgelig en dekkende beskrivelse av godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og foretaket har dermed dokumentert 3 års relevant praksis i søknaden.

Direktoratet finner også at det er dokumentert relevant praksis med godkjenningsområdet for daglig leder i tidligere søknader ved foretaket John Arve Halhjem AS, slik at kravet til nødvendig praksislengde på minst 4 år er oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Praksis kan imidlertid ikke kompensere for at kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt.

Når det gjelder godkjenningen i tidligere firma, vil direktoratet bemerke at denne er gitt under andre regler med andre vilkår. Direktoratet må forholde seg til de enhver tid forskriftsfestede kravene til utdanningsnivå og har ikke anledning til å fravike disse. Foretak som søker om sentral godkjenning må dokumentere at de oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på søknadstidspunktet, jf. SAK10 § 13-2. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning i samme godkjenningsområde eller i samme tiltaksklasse som det hadde tidligere.

Avslutningsvis opplyser direktoratet om at kommunen etter søknad kan godkjenne at foretak som ikke oppfyller formalkravene påtar seg ansvarsrett for arbeider i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd og tilhørende veiledning. Kommunen kan godkjenne at krav til utdanning reduseres for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 ved relevant praksis av lengre varighet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Halhjem Bygg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 43/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Fornebu Bygg AS (godkjenningsnr. 2017/1221)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 25.01.2017 ble vedtak av 04.01.2017 påklaget ved Daniel Christiansen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 23.11.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 04.01.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket en praksislengde slik dette fremgår av byggesaksforskriften(SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Fornebu Bygg AS fikk sentral godkjenning første gang 09.10.2013. I perioden 09.10.2013 – 09.10.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 11 ansatte og ligger på Fornebu i Bærum kommune. Daniel Hylleberg Christiansen er daglig leder. Han har mesterbrev som tømrer fra 2011. Foretaket har sin virksomhet innen entreprisvirksomhet, eie og drifte fast eiendom samt hva hermed naturlig følger, herunder utleie av eiendom, verktøy og arbeidskraft og deltagelse i andre selskaper. Foretaket er registrert med næringskoden «41.109 Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers» i Enhetsregisteret.

Saksgang

23.11.2016 Søknad

04.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

25.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de kan dokumentere langt flere års erfaring med arbeider i tiltaksklasse 2 enn tre år. Videre redegjør Christiansen for et ansettelsesforhold i B. K. Christiansen Bygg hvor han var ansatt som prosjektleder de siste 8 årene. Etter at dette foretaket måtte melde oppbud ble BCK Eiendom (Nå Fornebu Bygg) etablert. Det redegjøres videre for to prosjekter i størrelsesorden 40 000 000 kroner, og foretaket viser avslutningsvis til at det mener å være kvalifisert for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole med minst 3 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som tømrermester. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Oppgaver som inngår i fagområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering.

Godkjenningssområdet omfatter oppføring og vesentlig endringsarbeider av bygning med boenhet til og med fire etasjer. Bygning for publikum og arbeidsbygning med tre og fire etasjer, samt andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Eksempler på utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- bygning med boenheter til og med fire etasjer
- middels store skoler og barnehager
- kompliserte loftsutbygginger med takopplett, ark eller takterrasse med store inngrep i bæresystemet
- omfattende trekonstruksjoner slik som for eksempel komplett klimaskall, og omfattende brannskillekonstruksjoner i store bygg

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 2 referanseprosjekter. Det første prosjektet omhandler en butikk/forretningsbygg på 2 etasjer i Oslo kommune som ble bygget om til leiligheter og gitt ferdigattest i 2016. Foretaket stod for alt av tømrerarbeid innvendig og utvendig. Dette prosjektet vurderes av direktoratet til å være relevant for tiltaksklasse 1, da det dreier seg om en endring av eksisterende bygg i 2 etasjer.

Det andre prosjektet omhandler et leilighetsbygg på 6 etasjer i Oslo kommune som ble gitt ferdigattest i 2015. Foretaket opplyser om at det stod som totalentreprenør og tømrerarbeider ble utført av egne ansatte. Foretaket skriver at bygget er i betong. Tømrerarbeidene det vises til vil således ikke være utført i bæresystem, og må derfor vurderes som supplerende tømrerarbeider av ikke bærende vegger. Videre har foretaket utført branntetting, men det fremkommer ikke hvorvidt dette dreier seg om omfattende brannskillekonstruksjoner som vil være relevant for tiltaksklasse 2. Direktoratet vurderer derfor også dette referanseprosjektet til å ligge i tiltaksklasse 1.

Foretaket anfører i klagen at faglig/daglig leder har arbeidet som prosjektleder i 8 år, og i tillegg stått for to prosjekter hvor kun kontraktssum er oppgitt. Disse gir dermed ingen beskrivelse av hvilke arbeider som eventuelt er utført i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har i brev datert 11.09.2017 etterspurt ytterligere referanseprosjekter for dette området, samt opplyst om hva som inngår i dette godkjenningssområdet i tiltaksklasse 2. Denne forespørselen er ikke besvart, og direktoratet må derfor vurdere saken ut i fra de opplysninger som er gitt i søknaden og klagen.

Direktoratets vurdering er dermed at foretaket ikke har dokumentert å ha nødvendig praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, og det er dermed heller ikke dokumentert minst 3 års praksis, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Fornebu Bygg AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 44/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Sikho AS (godkjenningsnr. 2017/2097)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av veg,- utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

I brev datert 23.02.2017 ble vedtak av 18.02.2017 påklaget ved daglig leder Svein Oddvar Korsvik. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 25.11.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 18.02.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3 (*ikke påklaget*)
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med tiltaksklasse 3, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 første ledd og tilhørende veiledning. Det kom ikke frem av foretakets referanseprosjekter tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere hvorvidt foretakets praksis omfattes av tiltaksklasse 3 eller 2. Foretaket hadde også vist til en rekke arbeidsoppgaver som ikke var direkte relevant for rollen som ansvarlig søker. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

For godkjenningsområdene prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming og prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3 ble avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav b og l og tilhørende veiledning. Foretaket hadde ikke

beskrevet godkjenningsområdene i tilstrekkelig grad til at det var mulig å vurdere om praksisen var relevant for tiltaksklasse 3. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

Når det gjelder godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert å ha tilstrekkelig praksis eller gjennomføringsevne for tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 9-1, 11-1 og 11-3 med tilhørende veiledning. Det ble vist til at foretak som søker om sentral godkjenning skal ha en organisasjon som er tilpasset godkjenningsområdet og at det etter NS 3901 stilles krav til at brannprosjektering i tiltaksklasse 3 skal utføres av en arbeidsgruppe på minimum 3 personer. Foretaket hadde kun oppgitt å ha en ansatt som prosjekterer brannkonsept. Foretakets praksis ble heller ikke vurdert til å omfattes av tiltaksklasse 3, da det blant annet kun var prosjektert etter preaksepterte ytelser. Foretaket hadde vist til flere referanseprosjekter som direktoratet vurderte til å omfattes av tiltaksklasse 2, men det var imidlertid ikke dokumentert tilstrekkelig lang praksis over tid for tiltaksklasse 2. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Avslagene for samtlige utførende godkjenningsområder ble begrunnet med manglende gjennomføringsevne, jf. SAK10 § 9-1. Det ble vist til at foretaket ikke hadde dokumentert å ha kompetanse i det utførende ledd i form av relevante fagbrev for utførelse. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatte med utdanning som ingeniør. Det var derfor direktoratets vurdering at foretaket ikke hadde dokumentert å ha gjennomføringsevne for de omsøkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 9-1.

Det var etter det ovenfor nevnte direktoratets vurdering at foretaket ikke hadde dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset de nevnte godkjenningsområder og tiltaksklasser, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Sikho AS fikk sentral godkjenning første gang 01.03.2005. I perioden 15.01.2014 – 15.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 3, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Aukra i Møre og Romsdal. Svein Oddvar Korsvik er daglig leder. Han har utdanning som sivilingeniør bygg fra Norges Tekniske Høgskole fra 1979 samt ingeniør bygg fra NKI fra 1975.

Sikho AS ble stiftet 01.06.2004 og har sin virksomhet innen blant annet generell forretningsvirksomhet, bygg- og anleggsvirksomhet, eiendomsinvesteringer, konsulentvirksomhet, prosjektadministrasjon og byggeledelse. Foretaket er registrert med næringskoden «71. 121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet» i Enhetsregisteret.

Saksgang

25.11.2016 Søknad

22.12.2016 Midlertidig svarbrev

05.01.2017 Tilleggsinformasjon innsendt av foretaket

21.01.2017 Midlertidig svarbrev

01.02.2017 Ytterligere tilleggsinformasjon innsendt av foretaket

18.02.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

03.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

14.12.2017 Brev vedrørende behov for informasjon sendt foretaket

22.01.2018 Tilleggsinformasjon innsendt av foretaket

27.02.2018 Telefonsamtale med foretaket vedrørende fremdrift av klagesak

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagebrevet av 23.02.2017 at avslåtte godkjenningsområder ikke er i tråd med søknaden om fornyelse av sentral godkjenning og ber om at direktoratet omgjør vedtaket slik det ble søkt om. Det gis deretter en opplisting av de påklagede godkjenningsområdene.

Det anføres at det i prinsippet søkes om samme godkjenning som foretaket hadde for perioden 2008 – 2017. Foretaket viser også til å ha skjøtet sine forpliktelser til tidligere godkjenninger uten merknader og forventet dermed at gjeldende godkjenninger ble fornyet med grunnlag i den erfaringen og kompetanse som Svein Oddvar Korsvik og Sikho AS sitter med.

Foretaket v/Svein Oddvar Korsvik anfører videre at når det gjelder krav om fagbrev og ADK-1 sertifikat så har Korsvik den lærdommen og mye bedre kunnskapsgrunnlag en det som kreves for å få dette.

Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå (sivilarkitekt, sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad) med 300 studiepoeng eller tilsvarende, i tillegg til minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør bygg.

Foretakets daglige leder Svein Oddvar Korsvik har dokumentert å ha utdanning som sivilingeniør bygg fra 1979. Denne utdanningen har tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Etter direktoratets vurdering er den også tilstrekkelig relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I henhold til SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning bestemmes oppgaver og ansvar til ansvarlig søker av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3. Ansvarlig søker har også ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 3 omfatter komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er svært krevende.

Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er kompliserte og krever omfattende koordinering.

Vurdering av foretakets praksis

Sikho AS har tidligere hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 i flere perioder frem til 15.01.2017. I nåværende søknadsomgang fikk foretaket innvilget godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

I søknadsomgangen viste foretaket til fire referanseprosjekter fra perioden 2004 – 2016. Av referanseprosjektene fremgår det kun beskrivelsen «ansvarlig søker», noe som ikke beskriver godkjenningsområdets innhold og rollen som søker, jf. om godkjenningsområdets innhold over. Det fremgår eksempelvis ikke hvorvidt tiltaket er omsøkt i flere trinn, hvor mange ansvarsretter som er implisert i byggesaken, ei heller størrelsen på tiltaket som gir grunnlag for vurdering av tiltaksklasse.

Som følge av mangelfulle beskrivelser til referanseprosjektene etterspurte direktoratet bedre beskrivelser til referanseprosjektene to ganger i løpet av søknadsomgangen. Foretaket sendte i tilknytning til dette inn referanselister med prosjekter fra 1980 – 2017 som viste arbeid med utarbeidelse av kommuneplaner, reguleringsplaner og byggesaksbehandling. Det fremkom imidlertid lite informasjon om foretakets praksis med søkerrollen, da prosjektene dreide seg om viste praksis med utarbeidelse av reguleringsplaner, kommuneplan for Luster kommune, generell byggesaksbehandling og konsulentvirksomhet.

Det ble i innsendt tilleggsinformasjon i søknadsomgangen listet opp tre referanseprosjekter med informasjon om at foretaket hadde utarbeidet søknad om ansvarsrett for prosjektering vedrørende blant annet infrastruktur og overvannshåndtering fra 2007. Samlet sett valgte dermed direktoratet å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Det ble imidlertid i vedtaksbrevet opplyst om at det av foretakets referanseprosjekter ikke kom frem tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere hvorvidt praksisen ville være relevant for tiltaksklasse 2 eller 3. Dette på bakgrunn av at det ikke fremgikk beskrivelser om tiltaket, hvor mange foretak som var underlagt ansvarsrett i byggesaken og behovet for koordinering samt hvor mange trinn søknadene var. Det ble også opplyst om at flere av arbeidsoppgavene foretaket viste til som utarbeidelse av reguleringsplaner og byggesaksbehandling ikke er relevant for godkjenningsområdet. Etter en ny gjennomgang av saken holder direktoratet fortsatt fast ved sin vurdering vedrørende prosjektene det er vist til i søknadsomgangen og de manglende beskrivelser til disse opp i mot godkjenningsområdets innhold for tiltaksklasse 2 og 3.

Klagen inneholder ingen ny, konkret informasjon vedørende foretakets praksis med rollen som ansvarlig søker. Direktoratet valgte også derfor i klageomgangen å etterspørre bedre beskrivelser for å gi foretaket en ytterligere sjanse til å dokumentere at det har relevant og oppdatert praksis med godkjenningsområdet.

I innsendt tilleggsinformasjon til klagen datert 22.01.2018 har foretaket listet opp en rekke referanseprosjekter til godkjenningsområdet ansvarlig søker. Av opplistingen fremkommer det imidlertid ingen nødvendig og relevant informasjon om koordineringsbehovet, om foretaket har hatt ansvarsrett som ansvarlig søker, hvor mange foretak som er involvert eller om det dreier seg om flertrinnsøknader.

Det er i tillegg gjengitt tidligere informasjon om daglig leders erfaring med reguleringsplaner og byggesaksbehandling, som etter direktoratets vurdering ikke kan anses for å være relevant praksis sett hen til godkjenningsområdets innhold, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning. Det er på bakgrunn av dette direktoratets vurdering at foretaket heller ikke i klageomgangen har vist til slik relevant praksis som er nødvendig for å omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 og 3, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Direktoratet er oppmerksom på at foretaket i søknads- og klageomgang har vist til praksis helt tilbake til 1980. Direktoratet vil derfor opplyse om retningslinjene for relevant og

oppdatert praksis. For tiltaksklasse 3 vil normalt praksis fra de siste 15 år kunne legges til grunn, mens for tiltaksklasse 1 og 2 vil praksis fra de siste 10 år normalt anses for å være relevant og oppdatert, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Forutsetningen for at praksisen skal anses for å være relevant er likevel at den gjenspeiler godkjenningssområdets innhold, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming og vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå (sivilarkitekt, sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad) med 300 studiepoeng eller tilsvarende, i tillegg til minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning vil for eksempel være sivilingeniør eller mastergrad som landskapsarkitekt eller innen anleggsteknikk for godkjenningssområdet prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming. For godkjenningssområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg vil for eksempel utdanning innen kommunalteknikk på sivilingeniør-/mastergradsnivå være relevant.

Foretakets daglige leder Svein Oddvar Korsvik har dokumentert å ha utdanning som sivilingeniør bygg fra 1979. Denne utdanningen har tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Spørsmålet er videre om utdanningen kan anses for å være tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningssområdene. Ut i fra vitnemål og oversikt over fagsammensetning retter utdanningen seg tilsynelatende først og fremst mot det bygningstekniske. I utdanningen inngår imidlertid også flere fag som vegbygging, by- og regionalplanlegging, vegplanlegging, VAR-teknikk og VA-systemer. Det er på bakgrunn av dette direktoratets vurdering at utdanningen må anses å være tilstrekkelig relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av de to godkjenningssområdene.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Sikho AS har i søknadsomgangen fått innvilget godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2. Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for disse godkjenningssområdene tidligere. Kravet til relevant praksis over tid må derfor oppfylles fullt ut, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er kravet til praksistid minimum 8 år.

Godkjenningssområdet prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming omfatter i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet

og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann. Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen.

Oppgaver som inngår i tiltaksklasse 3 omfatter prosjektering av veg som krever store terrenginngrep eller krevende tilpasninger og der innvirkning på ytre miljø anses å være betydelige, samt utforming og dimensjonering av veg med ÅDT over 5000. I tillegg inngår også prosjektering av utearealer og landskapsutforming som krever store terrenginngrep eller krevende tilpasninger og der innvirkning på ytre miljø, anses å være betydelige.

Godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter komplett prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner, nødvendig dimensjonering og spesifikasjon av produkter og komponenter. Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. Godkjenningsområdet omfatter blant annet anlegg og installasjoner for drikke- og slukkevann samt prosjektering av overvann.

I tiltaksklasse 3 omfatter godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for mer enn 200 personekvivalenter. Dette omfatter for eksempel prosjektering av dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av ledninger for vann og avløp, overvannshåndtering for store områder i tett bystruktur, vannforsyningsanlegg inkludert eventuelt vannrenseanlegg og avløpsrenseanlegg, herunder konstruksjoner og installasjoner.

Vurdering av foretakets praksis

I søknaden om sentral godkjenning oppga foretaket fire referanseprosjekter fra perioden 2004 – 2013 med beskrivelsene «prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming» for godkjenningsområdet prosjektering veg-, utearealer og landskapsutforming. For godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg ble det vist til de samme fire referanseprosjektene, da med beskrivelser som «prosjektledelse av renseanlegg» og «infrastruktur. Vann, avløp og overvann». Referanseprosjektene beskrev dermed ikke godkjenningsområdenes innhold i tilstrekkelig grad, da det ikke fremgikk konkret hvilke arbeidsoppgaver som var utført i form av konkret hva foretaket hadde prosjektert, størrelse på prosjekt, dimensjonering av installasjoner og lignende. Direktoratet etterspurte derfor bedre beskrivelser til referanseprosjektene to ganger i søknadsomgangen. I innsendt tilleggsinformasjon datert 25.12.2016 viste foretaket til en rekke eldre prosjekter fra 1980-tallet samt et par fra 2006 hvor det ble listet opp at foretaket hadde utarbeidet en rekke kommune- og reguleringsplaner samt byggesaksbehandling. Det fremkom ingen ytterligere konkrete opplysninger knyttet til de påklagede godkjenningsområdenes innhold. I tilknytning til de eldre prosjektene det ble vist til, vil direktoratet opplyse om at referanseprosjekter i hovedsak ikke kan være eldre enn 15 år for at de skal kunne vurderes for søknad om sentral godkjenning, jf. SAK10 § 11-3.

Også i ytterligere innsendt tilleggsmateriale datert 31.01.2017 vises det til en rekke eldre referanseprosjekter som omhandler utarbeidelse av planer og erfaring med byggesaksbehandling. Foretaket viser her også til prosjekter fra perioden 2007 – 2012 som omhandler prosjektering av tekniske anlegg som vannforsyning, avløpsanlegg, overvannshåndtering, veganlegg og grunnstruktur. Flere av referanseprosjektene vurderes av direktoratet til å omfattes av godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2, og kravet til praksistid for tiltaksklasse 2 er også oppfylt, jf. SAK10 § 11-3. Direktoratet innvilget dermed godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2 i søknadsmaterialet. Det ble imidlertid i vedtaksbrevet opplyst om at det av foretakets referanseprosjekter ikke kom frem tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere hvorvidt praksisen ville være relevant for tiltaksklasse 3. Etter en ny gjennomgang av saken holder direktoratet fortsatt fast ved sin vurdering vedrørende prosjektene det er vist til i søknadsmaterialet og at disse ikke i tilstrekkelig grad dokumenterer relevant praksis med godkjenningssområdene i tiltaksklasse 3.

Klagen inneholder ingen ny, konkret informasjon vedrørende foretakets praksis. Direktoratet valgte også derfor i klagebehandlingen å etterspørre bedre beskrivelser for å gi foretaket en ytterligere mulighet til å dokumentere at det har relevant praksis med godkjenningssområdene i tiltaksklasse 3.

I innsendt tilleggsmateriale til klagen datert 22.01.2018 viser foretaket til tidligere innsendt dokumentasjon på arbeider, og lister også her opp eksempler på praksis som arbeider med reguleringsplaner. Denne typen praksis omfattes ikke av godkjenningssområdenes innhold, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og l med tilhørende veiledning. Daglig leder viser også til sin praksis som teknisk sjef i Sandøy kommune hvor han var involvert i flere vannverk og renseanlegg. Det vises til dimensjon av anleggene og andre beskrivelser av hva kommunen har gjort i de enkelte prosjektene. Det fremgår imidlertid ikke konkret hva slags rolle Svein Oddvar Korsvik har hatt i de enkelte prosjektene og om han selv har prosjektert. Et unntak fra dette er et prosjekt fra Aura kommune fra 1987 hvor Korsvik var prosjekterende for et renseanlegg. Prosjektet er imidlertid for gammelt til å kunne vurderes som relevant da det er betydelig eldre enn 15 år, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Det vises heller ikke til annen praksis eller beskrivelser til oppgitte referanseprosjekter som kan dokumentere relevant praksis med godkjenningssområdene i tiltaksklasse 3.

Direktoratet kan på bakgrunn av dette ikke finne at foretaket har dokumentert å ha slik nødvendig relevant praksis som omfattes av tiltaksklasse 3, da det i oppgitte referanseprosjekter i søknads- og klagebehandling ikke fremkommer informasjon at foretaket for eksempel har prosjektert veg og/eller utearealer som krever store terrenginngrep, dimensjonering av veger med ÅDT over 5000, prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg med beskrivelse av antall personekvivalenter, vurderinger av overvannshåndtering og lignende. Dette er sentrale oppgaver som omfattes av godkjenningssområdene i tiltaksklasse 3, og som må dokumenteres for at foretaket skal få innvilget sentral godkjenning for de påklagede godkjenningssområdene i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav b og l med tilhørende veiledning. Det

fremkommer generelt lite informasjon om den nødvendige prosjekteringsrollen samt datering av referanseprosjektene det er vist til. Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha nødvendig relevant praksis med de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav b og l med tilhørende veiledning. Kravet til praksis over tid er dermed heller ikke oppfylt for tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-3.

Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2

Nedjustering av påklaget tiltaksklasse og bortfall av krav om fast ansatt branngruppe

I direktoratets vedtak av 18.02.2017 fikk foretaket avslag for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, men fikk innvilget tiltaksklasse 1. I innsendt tilleggsinformasjon til klagen datert 22.01.2018 trekker foretaket klagen for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, men vil ha klagen vurdert for tiltaksklasse 2. Direktoratet vil derfor i det følgende vurdere godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Direktoratet vil imidlertid informere om at direktoratet etter 01.10.2017 har justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne og kravet om en fast ansatt arbeidsgruppe på tre personer for prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 vedrørende gjennomføringsevne gjennomgått og vurdert på nytt.

Fram til 1.10.2017 har direktoratet stilt krav om at foretak må ha minst tre egne ansatte for å få sentral godkjenning som prosjekterende av brannkonsept i tiltaksklasse 3. Dette er gjort med henvisning til kravet om tilstrekkelig gjennomføringsevne i foretaket, og føringer i NS 3901. Standarden stiller blant annet krav om at kompliserte byggverk i brannklasse 3 med omfattende fravik fra preaksepterte løsninger, skal utføres av en arbeidsgruppe bestående av minst tre personer.

Kravet er stilt med bakgrunn i at foretak ved søknad om sentral godkjenning må dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis at en slik arbeidsgruppe må være ansatt i foretaket for å ha gjennomføringsevne til å kunne prosjektere brannkonsept i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, det vil si at det ikke stilles krav om at arbeidsgruppen må være fast ansatt i foretaket, men at foretaket ved behov kan leie inn eksterne for å oppfylle kravet til arbeidsgruppen. Foretak vil derfor kunne få innvilget sentral godkjenning uten å ha en fast ansatt arbeidsgruppe, forutsatt at kravene til praksis og øvrige vilkår i SAK10 er oppfylt.

På bakgrunn av dette vil direktoratet derfor likevel knytte noen kommentarer til foretakets utdanning og praksis for tiltaksklasse 3 og således vurdere foretaket for sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 selv om foretaket har trukket sin klage for denne tiltaksklassen.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høghskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, i tillegg til minimum 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være høghskoleingeniør bygg.

Foretakets daglige leder Svein Oddvar Korsvik har dokumentert å ha utdanning som sivilingeniør bygg fra 1979. Denne utdanningen har tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Etter direktoratets vurdering er den også tilstrekkelig relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet.

Når det gjelder tiltaksklasse 3 har utdanningen som sivilingeniør også tilstrekkelig nivå for denne tiltaksklassen, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Utdanningen må også anses for å være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning omfatter godkjenningsområdet utforming av helhetlig konsept for brannsikkerheten for nytt eller endring av eksisterende tiltak, ut fra byggverkets brannklasse, risikoklasse, forutsatte bruk, størrelse og planløsning. Godkjenningsområdet omfatter:

- tiltak for å ivareta sikkerhet ved rømning og sikkerhet for slukkemannskap,
- tiltak for å ivareta sikkerhet mot brann- og røykspredning,
- tiltak for å sikre materielle verdier.

I tiltaksklasse 2 omfattes utforming av helhetlig konsept for sikkerhet ved brann for nytt eller endring av eksisterende byggverk i brannklasse 1 som er i risikoklasse 3, 5 og 6, og for byggverk i brannklasse 2 som er i risikoklasse 1, 2 og 4. Tiltaket må prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser, jf. byggteknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav a.

Vurdering av foretakets praksis

I søknadsomgangen viste foretaket til ett referanseprosjekt fra 2016 med beskrivelsen «søknad om omdisponering og bruksendring av næringsbygg». Foretaket oppga her ingen informasjon vedrørende prosjektering av brannkonsept. Direktoratet etterspurte på bakgrunn av dette i brev av 22.12.2016 23.01.2017 og ytterligere beskrivelser samt flere referanseprosjekter som kunne dokumentere relevant praksis over tid.

I innsendt tilleggsinformasjon vises det blant annet til daglig leders praksis som brannsjef og arbeider med branntekniske analyser. Det er i listeform oppgitt en rekke prosjekter hvor det

ikke fremgår informasjon om hva slags type byggverk det dreier seg om, noe som ikke gjør det mulig for direktoratet å vurdere eventuell risikoklasse og brannklasse. Et flertall av referanseprosjektene beskriver heller ikke arbeider med prosjektering av helhetlige konsepter for brannsikkerhet, og er derfor etter direktoratets vurdering ikke relevant sett opp i mot godkjenningsområdets innhold, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Foretaket har også vist til å ha gjennomført tiltaksanalyser, noe som ikke vil være relevant for godkjenningsområdets innhold, jf. om dette over. Foretaket har imidlertid også vist til arbeid med flere brannkonsepter fra perioden 2008 – 2010 hvor det er prosjektert i samsvar med preaksepterte ytelser. Prosjektene viser blant annet utarbeidelse av brannkonsept for lagerhall (risikoklasse 2, brannklasse 1) og kontorbygg (risikoklasse 2, brannklasse 2). Prosjektene viser etter direktoratets vurdering en blanding av tiltak som plasseres i tiltaksklasse 1 og 2. Basert på referanseprosjektene oppgitt i søknadsomgangen viser disse dermed praksis med tiltaksklasse 2 over maksimalt 3 år. Kravet til praksis med prosjektering for tiltaksklasse 2 er minimum 6 år, jf. SAK10 § 11-3.

Selve klagen inneholdt ingen ytterligere informasjon om foretakets praksis med brannprosjektering. Det ble derfor også i klageomgangen etterspurt flere referanseprosjekter som kunne dokumentere at foretaket hadde relevant praksis med godkjenningsområdet over tid. I innsendt tilleggsinformasjon i klagen vises det kun til tidligere innsendte referanseprosjekter og praksis. Det fremkommer dermed ingen ny informasjon som kan dokumentere at foretaket har tilstrekkelig relevant praksis over tid med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte er det direktoratets vurdering at foretaket på bakgrunn av sine referanseprosjekter i søknadsomgangen har dokumentert relevant praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 over 3 år. Dette tilfredsstiller ikke kravet til praksistid på minimum 6 år for funksjonen prosjekterende, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Sikho AS har på bakgrunn av dette ikke dokumentert å ha tilstrekkelig praksis over tid med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Når det gjelder en ny vurdering av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 på bakgrunn av bortfall om kravet om fast ansatt arbeidsgruppe, vises det til vurderingen og klassifiseringen av foretakets referanseprosjekter over. Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning utforming av helhetlig konsept for sikkerhet ved brann for nytt eller endring av eksisterende byggverk i alle brannklasser og risikoklasser. Tiltaket kan prosjekteres i samsvar med preaksepterte ytelser, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav a, eller i samsvar med ytelser verifisert ved analyse, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b. Foretak skal kunne verifisere brannsikkerheten ved analyse på byggverk i tiltaksklasse 3, jf. byggt teknisk forskrift § 2-1 andre ledd bokstav b. Det innebærer at foretaket må ha kompetanse til å gjennomføre en risikovurdering, herunder risikoanalyse og komparativ analyse, etter anerkjente prinsipper

som er beskrevet i NS 3901 eller tilsvarende. Dette forutsetter høy kompetanse innen byggeteknikk og brann i byggverk. Foretaket må beherske underliggende analysemetoder som hendelsestre-/feiltreanalyse og verktøy for beregning/simulering av brannutvikling/-spredning (sone- og CFD-modeller) samt rømnings- og evakueringssimuleringer, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Kravet til praksis over tid for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er minimum 8 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

For å få innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3 må foretaket således kunne dokumentere praksis med prosjektering av brannkonsept ved hjelp av preaksepterte ytelser eller ved ytelser verifisert ved analyse. Det må også dokumenteres at foretaket har kompetanse til å foreta en risikovurdering i form av risikoanalyse og komparativ analyse. Slik informasjon kommer ikke frem av foretakets referanseprosjekter verken i søknads- eller klageomgangen. Foretaket har derfor etter direktoratets vurdering ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning. Direktoratet finner derfor ikke at det etter en ny vurdering er grunnlag for å omgjøre vedtaket for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 på bakgrunn av de endrede retningslinjene vedrørende gjennomføringsevne.

Utførende områder:

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, plasstøpte betongkonstruksjoner, tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner og montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Endrede retningslinjer vedrørende gjennomføringsevne

Foretaket fikk i vedtak av 18.02.2017 avslag for samtlige utførende godkjenningsområder på bakgrunn av manglende gjennomføringsevne. Direktoratet vil imidlertid informere om at direktoratet etter 01.10.2017 har justert sin praksis når det gjelder tolkningen av begrepet gjennomføringsevne. I denne forbindelse blir behandlede saker fra perioden 01.01.2016 – 01.10.2017 vedrørende gjennomføringsevne gjennomgått og vurdert på nytt.

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høgskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet

endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevante fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høgskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høgskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Krav til utdanning

Kravene til utdanning fremgår av SAK10 §§ 11-2, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledninger. Kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, i tillegg til minimum 5 års relevant praksis. Ettersom daglig leder Svein Oddvar Korsvik har utdanning som sivilingeniør bygg er kravet til nødvendig utdanningsnivå oppfylt til tiltaksklasse 3.

Sivilingeniørutdanningen retter seg først og fremst mot det bygningstekniske, men ut ifra vitnemål inneholder den også flere fag som VAR-teknikk og VA-systemer. Det er på bakgrunn av dette direktoratets vurdering at utdanningen må anses å være tilstrekkelig relevant for faglig ledelse av utførelsen av de oppgaver som omfattes av de påklagede godkjenningsområdene.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Foretak som søker om sentral godkjenning for funksjonen utførende må dokumentere å ha faglig ledelse med relevant praksis fra utførelse innen eget fagområde, jf. SAK10 § 11-4 tredje ledd og tilhørende veiledning. Praksisen må være fra samme eller høyere tiltaksklasse.

De påklagede godkjenningsområdenes konkrete innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd og tilhørende veiledning.

For funksjonen utførende i tiltaksklasse 3 er det krav om minimum 5 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden oppgitt ett referanseprosjekt for hver av godkjenningsområdene, med knappe beskrivelser som «montering av hulldekke» og «betongarbeider i låve». Slike lite dekkende beskrivelser gjør det vanskelig for direktoratet å vurdere referanseprosjektene relevans opp i mot godkjenningsområdets innhold, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Som eksempel ble det for godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg ble det vist til bygging av et renseanlegg hvor foretaket hadde styrt «sammensetning av prosjektet og prosessoppsett for tekniske installasjoner», mens det for godkjenningsområdet utførelse av plassenbetongkonstruksjoner fremgår at foretaket «hadde den praktiske søknadsprosedyren med prosjektet». Direktoratet kan ikke av beskrivelsen se at Sikho AS selv har utført arbeidene eller hatt det faglige ansvaret for utførelsen. En styring av prosesser

som nevnt vil derfor ikke kunne anses som relevant praksis for utførelse. Ett referanseprosjekt for hvert godkjenningsområde er heller ikke tilstrekkelig til å kunne dokumentere praksis over tid, jf. SAK10 § 11-3.

I brev av 14.12.2017 etterspurte direktoratet flere referanseprosjekter med tilhørende beskrivelser som kunne dokumentere praksis over tid med de utførende godkjenningsområdene. I innsendt tilleggsinformasjon datert 22.01.2018 viser daglig leder til praksis som teknisk sjef i Aukra og Sandøy kommune med drift og vedlikehold og vann- og avløpsledninger. Det vises også til praksis med prosjektering av blant annet vannmagasin og leiligheter/enebolig. Praksis som nevnt kan inngå som relevant praksis i en helhetsvurdering, men det kreves også at foretaket kan vise til å ha ansatte med egen utførelsespraksis eller praksis med faglig ledelse av slike arbeidere, jf. SAK10 § 11-4 tredje ledd. Det fremgår ikke av innsendt dokumentasjon at daglig leder har utført eller hatt den faglige ledelsen av utførelsen av prosjektene som nevnt. Det fremgår heller ingen datering av prosjektene i den innsendte tilleggsinformasjonen. Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha nødvendig relevant praksis med godkjenningsområdene, uavhengig av tiltaksklasse, jf. SAK10 § 11-3, jf. § 13-5 tredje ledd og tilhørende veiledning. Det er heller ikke dokumentert praksis med godkjenningsområdene over tid for verken tiltaksklasse 1, 2 eller 3, jf. SAK10 § 11-3. Direktoratet finner dermed heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i lavere tiltaksklasser.

Direktoratet vil bemerke at det ikke stilles spørsmålstegn ved daglig leders kompetanse, men ved søknad om sentral godkjenning må det dokumenteres at foretaket har den kompetansen i form av blant annet utdanning og relevant praksis som kreves, jf. SAK10 § 13-2 jf. § 11-3. Etter direktoratets vurdering har ikke foretaket vist til slik tilstrekkelig relevant praksis over tid som kreves for å få innvilget sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Sikho AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få innvilget sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Sikho AS anfører i klagen at foretaket har søkt som samme sentrale godkjenning som foretaket tidligere har hatt i perioden 2008 – 2011, og at avslaget ikke er i tråd med innsendt fornyessøknad. Til dette vil direktoratet bemerke: Sikho AS har tidligere hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for prosjektering og overordnet ansvar for utførelse. Dette er ikke det samme som å inneha sentral godkjenning for konkrete fagområder som omsøkt. Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning for noen av de omsøkte godkjenningsområdene for prosjektering og utførelse. Dette er konkrete fagområder hvor foretaket må dokumentere å ha relevant praksis for hvert enkelt område, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 med tilhørende veiledning. Ved søknad om sentral godkjenning må det dermed dokumenteres fullt ut at foretaket har relevant praksis over tid med omsøkte godkjenningsområder. Etter direktoratets vurdering har ikke foretaket dokumentert å

tilfredsstille kravet til praksis for de enkelte påklagede godkjenningsområdene, jf. om dette i vurderingen over.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Klager har i e-post datert 19.03.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

**Sak 45/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Haw Entreprenør AS (godkjenningnr. 2017/2399)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

I brev datert 09.03.2017 ble vedtak av 03.03.2017 påklaget av foretaket ved Roger Grindflaten. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 03.01.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 03.03.2017 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg- utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert gjennomføringsevne i form av relevante fag-/svennebrev for utførelse, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 9-1. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Avslaget for utførelse av veg- og grunnarbeider gjaldt opprinnelig tiltaksklasse 2. I klagebrevet skriver imidlertid foretaket at de vurderer det til at det ikke foreligger kompetanse for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 og at de derfor ønsker godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Direktoratet tolker det derfor dit hen at foretaket frafaller klagen for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, men at de vil ha saken behandlet for tiltaksklasse 1.

Direktoratet har tatt klagen delvis til følge

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner. Det ble ved avgjørelsen sett hen til at foretaket hadde dokumentert å

ha ansatte med utdanning som ingeniør med linjefag bygg og justeringen i praksis vedrørende vurdering av gjennomføringsevne.

Generelle opplysninger om foretaket

Haw Entreprenør AS fikk sentral godkjenning første gang 24.11.1999, da under navnet Bygg og Eiendomsservice AS. I perioden 20.01.2014 –20.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har oppgitt at det har 26 ansatte og ligger i Klæbu kommune i Trøndelag fylke. Roger Grindflaten er daglig leder og har mesterbrev i tømrerfaget fra 1997. Kristian Fiskvik er prosjektingeniør og er utdannet ingeniør med linjefag bygg fra 2013. Foretaket har ifølge Enhetsregisteret sin virksomhet innen investering av fast eiendom, med hensikt i å rehabilitere for utleie og eventuelt videresalg, samt utføre eksterne oppdrag innenfor tømrerfaget. Videre skal selskapet også utføre kjøp og salg av maskinelt utstyr og biler, samt import/eksport. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

03.01.2017 Søknad

04.02.2017 Foreløpig svarbrev

16.02.2017 Tilsvare fra foretaket

18.02.2017 Foreløpig svarbrev

03.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

10.03.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

19.12.2017 Brev til foretaket med forespørsel om flere referanseprosjekter

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagebrevet til to referanseprosjekter for utførelse av veg- og grunnarbeider, som gjaldt to vertikaldelte tomannsboliger over tre etasjer. Det vises videre til at foretaket har lagt ved et kompetansebevis/maskinførersertifikat for daglig leder, samt at det er registrert to anleggsmaskiner i foretaket som dekker behovet i ansvarsområdet det søkes om. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Vurdering av gjennomføringsevne

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en organisasjon med gjennomføringsevne for oppgaver som er omfattet av godkjenningsområdet og oppfylle forskriftens krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 9-1. Det har derfor vært direktoratets fortolkning og praksis å kreve at foretakene for de utførende godkjenningsområdene må dokumentere relevante fag-/svennebrev eller mesterbrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Etter at godkjenningsområdene for overordnet ansvar ble tatt ut av byggesaksforskriften i 2016, ble kravet til gjennomføringsevne mer tydelig.

Direktoratet har imidlertid i arbeidet med endringer av kvalifikasjonskravene blitt oppmerksomme på at vår saksbehandling på dette feltet har vært for streng. Direktoratet endrer derfor sin saksbehandling fra 1.10.2017, slik at det ikke lenger vil være krav om å dokumentere relevant fag-/svennebrev i tillegg til relevant utdanning på høghskolenivå. Dette innebærer konkret at faglig ledelse med relevant utdanning på høghskolenivå vil kunne kvalifisere for sentral godkjenning for utførende godkjenningsområder opp til tiltaksklasse 3, forutsatt at øvrige vilkår i byggesaksforskriften er oppfylt.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som anleggsmaskinfører.

Foretaket har dokumentert at Kristian Fiskvik har utdanning som ingeniør med linjefag bygg fra 2013. I henhold til det som er sagt ovenfor vedrørende vurderingen av gjennomføringsevne, vil en utdanning på høghskolenivå kunne være relevant for faglig ledelse av arbeidsoppgaver innenfor utførende godkjenningsområder. Spørsmålet blir derfor hvorvidt den dokumenterte utdanningen er relevant for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider.

Når det skal vurderes hvorvidt utdanningen som byggingeniør er relevant for det pålagde godkjenningsområdet, vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i hvilke arbeidsoppgaver godkjenningsområdet omfatter sammenholdt med innholdet i opplæringen som byggingeniør.

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling og komprimering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses relevant for godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen inneholder anleggstekniske fag.

Vitnemålet til Fiskvik viser at utdanningen som byggingeniør omfattet opplæring i blant annet fag som husbygging, statikk og mekanikk av materialer, geoteknikk og oppmåling og kart. Ut over dette kan ikke direktoratet se at utdanningen dokumenterer en tilstrekkelig mengde anleggstekniske fag og vurderer derfor utdanningen til å ikke være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet.

Foretaket har i klagesaksmgangen dokumentert kompetansebevis/ maskinførersertifikat for daglig leder Roger Grindflaten. Denne utdanningen er relevant for utførelse av veg- og grunnarbeider, men oppfyller ikke kravet til utdanning på fag-/svennebrevnivå, jf. SAK10 § 11-3.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Direktoratet finner det imidlertid korrekt å knytte noen kommentarer til praksisen foretaket har vist til.

Godkjenningsområdet veg- og grunnarbeider omfatter som nevnt blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Eksempler på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1 kan være:

- fjellarbeider i dagen, sprengning av grop eller skjæringer uten krav til kontur og med liten risiko for skader,
- graving uten krav til midlertidig sikring av byggegrop, «lett» komprimering iht. NS 3420 kap. F, fjellavdekking med krav til renhet,
- gravings-, avstivnings-, sprengnings- og gjenfyllingsarbeider for kabel, dreneringsarbeider og VA ledninger med grøfter grunnere enn 2 meter,
- legging av dekker med belegningsstein, grusdekker, betong og asfaltdekker for gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger som er definert som atkomst- og samleveger med forutsatt ÅDT høyst 1500 etter Vegvesenets normal N100,
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for andre veger av tilsvarende kompleksitet,
- planeringsarbeider, mindre betongarbeider, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanlige forhold» i følge Vegvesenets normal N200,
- rørpressing og boring i fjell eller i løse masser

Foretaket har i søknaden vist til tre referanseprosjekter for utførelse av veg- og grunnarbeider. Prosjektene gjaldt to store frittliggende boligbygg på 3 og 4 etasjer, samt ett

stort frittliggende boligbygg på 5 etasjer eller mer. Foretaket skriver at det har hatt overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2 og at det har vært ansvarlig utførende i innen bygninger og installasjoner i tiltaksklasse 2. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hvilke konkrete arbeidsoppgaver foretaket har utført i henhold til godkjenningsområdet og det er således vanskelig å vurdere hvorvidt prosjektene dokumenterer tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene godkjenningsområdet omfatter.

I klagesaksmgangen har foretaket vist til to referanseprosjekter for utførelse av veg- og grunnarbeider. Prosjektene gjaldt to vertikaldelte tomannsboliger over tre etasjer, hvorav én sokkeletasje ble etablert i delvis nedgravd terreng. Foretaket skriver at det er oppført med ansvar for utførelse av graving, utvendig vann og avløp og landskapsutforming. Ut over dette gis det ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig utførende innebar eller hvilke arbeidsoppgaver foretaket har utført. Det er således vanskelig å vurdere hvorvidt prosjektene dokumenterer tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene godkjenningsområdet omfatter.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Haw Entreprenør AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 46/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Kurt Bye AS (godkjenningnr. 2017/3688)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2

I brev datert 26.04.2017 ble vedtak av 31.03.2017 påklaget ved Kurt Roald Bye. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 21.02.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 31.03.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning/nivå eller tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene foretaket søkte om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset alle godkjenningsområder det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Kurt Bye AS fikk sentral godkjenning første gang 19.08.2007. I forrige godkjenningsperiode fra 2014-2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene;

- Prosjektering av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Foretaket står oppført med 19 ansatte, ble stiftet i 2000 og ligger i Steinkjer. Kurt Roald Bye er daglig leder, og innehar mesterbrev som anleggsgartner fra 1990. I søknadens kompetansematrise er det angitt to anleggsgartnere med mesterbrev/fagskole, og en ingeniør – alle med mer enn 8 år praksis. Foretaket har sin virksomhet innen planlegging, bygging og vedlikehold av inne- og uteanlegg (anleggsgartner) og annen virksomhet som naturlig hører til.

Saksgang

21.02.2017 Søknad

31.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

26.04.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Kurt Bye AS v/Kurt Roald Bye har sendt inn klagen og lastet opp dokumenter til denne via vår nettløsning for de nevnte godkjenningsområdene. Det er ikke gitt egen begrunnelse for klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Det er i søknaden/klagen vedlagt dokumentasjon på utdanninger som anleggsmaskinfører, anleggsgartner, mesterbrev anleggsgartner. Det fremgår også av søknaden at det i foretaket er en person med ingeniørutdanning (universitet/høyskole, lavere grad), der vedlagt dokumentasjon i form av CV for Erik Bøe beskriver ett år på fagskole med linjefag vann, avløp og renovasjon, samt to år på ingeniørhøgskole med linjefag teknisk kjemi, som er relevant for godkjenningsområdet vannforsynings- og avløpsanlegg. Det mangler her vitnemål for gjennomført og bestått utdanning, og det er i CV oppgitt Kverner Piping Technology som arbeidsplass siden 2014. Foretaket etterlyste 19.02.2018 svar på klagen, og ble den 21.02.2018 underrettet om saksbehandlingstid. Samtidig ble det etterspurt organisasjonsplan og dokumentasjon på utdanning for ingeniør i foretaket. I svar mottatt 06.03.2018 vedlegges vitnemål for ingeniør, og ny oversikt over foretakets organisasjon. I oversikten finner vi ikke ingeniør, men Erik Bøe er tilknyttet foretaket på prosjekt/timesbasis. Det vurderes på bakgrunn av dette at Erik Bøe ikke har tilstrekkelig tilknytning til foretaket.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12. Det vises til disse veiledningstekstene. Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg. Praksisen skal som hovedregel bygge på endt utdanning, jf. veiledningen til SAK10 § 11-3. Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Ansvarlig søker (For alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av SAK10 12-2 bokstavene a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er utdanning med mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være utdanning på linje med mesterbrev bygg/anleggsgartner eller fagskole med fagplan for linjefag tømrer/bygg/anleggsgartneretekniker.

Foretaket har vedlagt kopi av mesterbrevet som anleggsgartner til Kurt Roald Bye og den nødvendige utdannelsen er derfor tilstede i foretaket.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver som er aktuelle for tiltaket.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil/gjennomføringsplanen, jf. SAK10 § 9-3, og ansvar jf. SAK10 kap.14.

Søknaden inneholdt to referanseprosjekt, som var fra 2016 og 2017. Tiltakene angikk mur/natursteinsmur i forbindelse med våningshus og utgravd område mot Namsen. Beskrivelsen av referanseprosjektene er helt generell, og den dokumenterer etter direktoratets vurdering ikke at foretaket behersker godkjenningssområdets faglige bredde i den grad som er nødvendig ut fra de krav som stilles. Disse to referanseprosjektene dekker ikke den nødvendige erfaringstiden på seks år. Vedlagt klagen er en referanseliste for søkerfunksjonen, men den klarlegger ikke hvilken rolle foretaket har hatt i prosjektene. En kravliste fra utbygger/bestiller eller omfanget av et tiltak viser ikke at det er gitt ansvarsrett eller at foretaket har vært delaktig som søker i disse tiltakene. Dokumentasjonen gir derfor ikke grunnlag for endring av tidligere vurdering.

Prosjekterende- veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Godkjenningssområdet omfatter prosjektering av veg som krever middels store eller krevende terrengtilpasninger ved kjente grunn- og forurensningsforhold der innvirkning på ytre miljø anses å være av middels betydning, samt utforming og dimensjonering av veg med ÅDT høyst 5000. Videre omfattes prosjekteringen av utearealer som krever middels store eller krevende terrengtilpasninger og inngrep ved kjente grunn- og forurensningsforhold, der innvirkning på ytre miljø anses å være av middels betydning.

Krav til utdanning

Utdanningskravet er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være utdanning med fagplan for landskapsarkitekt, bygg- og anleggsteknikk.

Foretaket har vedlagt kopi av mesterbrev som anleggsgartner som høyeste nivå, den nødvendige utdannelsen er derfor ikke tilstede i foretaket.

Krav til praksis

Ifølge SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning og gjeldende forvaltningspraksis er det nødvendig med seks års dokumentert praksis med godkjenningssområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK0 § 13-5,2 ledd bokstav b. Jfr. også SAK10 § 12-3, prosjekterendes ansvar, med tilhørende veiledning. Når det gjelder vurderingen av prosjektene skal det bl.a. legges vekt på hvorvidt tiltaket er utført i samsvar med gjeldende regelverk. Dette fremgår av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning.

Eksempler på tiltak i dette godkjenningssområdet kan være

- Prosjektering av veg som krever middels store eller krevende terrengtilpasninger og inngrep ved kjente grunn og forurensningsforhold der innvirkning på ytre miljø anses å være av middels betydning, samt utforming og dimensjonering av veg med ÅDT høyst 5000.

- prosjektering av utearealer herunder veg og parkeringsplasser for store bolig- og feltutbygginger samt håndtering av overvann,
- prosjektering av utearealer for store aktivitetsparker og lekeplasser,
- store grøfter, avfallsdeponier, masseuttak og oppfylling inntil 5 m høyde fra opprinnelig nivå.

De samme referanseprosjekter er brukt her, og det beskrives kort for de to referansene - «tegning av uteområde» og «planlegging av utskiftning av mur, ny drenering, avløp». Dette er faglig relevant for området, men dette dokumenterer etter direktoratets vurdering ikke at foretaket behersker godkjenningsområdets faglige bredde i den grad som er nødvendig ut fra de krav som stilles til tiltaksklasse 2. Disse to referanseprosjektene dekker forøvrig ikke den nødvendige erfaringstiden på seks år – eller fire år for tiltaksklasse 1. Dokumentasjonen gir derfor ikke grunnlag for endring av tidligere vurdering.

Utførende - veg-, og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen utførende i tiltaksklasse 2 er utdanning med fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være utdannelse på linje med fagskole med fagplan for linjefag anlegg.

Foretaket har vedlagt kopi av mesterbrev som anleggsgartner som høyeste nivå, det nødvendige nivå er dermed tilstede i foretaket. Utdanningen har dog ikke tilstrekkelig relevans for godkjenningsområdet. Det er vedlagt et relevant fagbrev som anleggsmaskinfører, men dette oppfyller ikke nivå.

Krav til praksis

Ifølge SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning og gjeldende forvaltningspraksis er det nødvendig med tre års dokumentert praksis med godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK0 § 13-5,3 ledd bokstav b. Jfr. også SAK10 § 12-4, utførendes ansvar, med tilhørende veiledning. Når det gjelder vurderingen av prosjektene skal det bl.a. legges vekt på hvorvidt tiltaket er utført i samsvar med gjeldende regelverk. Dette fremgår av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning.

Eksempler på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2:

- graving med krav til midlertidig sikring av byggegrøp, «normal» komprimering i hht. NS 3420 kap. F, dreneringsarbeider med krav til filterlag, utlegging av drenerende lag,

- graving, avstivning, sprengning, fundamentering for vann- og avløpsledninger ved normale grunnforhold med grøfter dypere enn 2 meter (ansvarsområde omfatter også gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskafer og trafikkbelastning),
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for vegger med forutsatt ÅDT høyst 5000
- planeringsarbeider, utførelse av forstøtningskonstruksjoner og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanskelige forhold» i følge Vegvesenets normal N200,
- sprenging med skjæringshøyde inntil 8 m fra opprinnelig nivå,
- oppfylling av løsmasser med avvik inntil 5 m fra opprinnelig nivå,
- fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med mindre høyde enn 8 meter, med krav til kontur i utførelsesklasse 2 i henhold til NS 3420 og med middels risiko for skader,
- sprengning av grop i tett bebyggelse,
- fjellsikring og mindre sprengningsarbeider i vann

I tillegg til referanseprosjekter gitt i søknaden er det i klagen vedlagt en liste med prosjekter tilbake til 2001. Det er for alle gitt en beskrivelse av arbeid som ikke dekker den bredde eller kompleksitet som dette godkjenningområdet omfatter. Referanselistene beskriver generelt prosjektene, uten å spesifisere arbeider som er relevant for området. Relevant praksis er dermed ikke tilstrekkelig dokumentert for godkjenningområdet. Dokumentasjonen gir derfor ikke grunnlag for endring av tidligere vurdering.

Utførende – vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Godkjenningområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen utførende i tiltaksklasse 2 er utdanning med mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningområdet vil for eksempel være fagskole med fagplan for linjefag anlegg/vvs.

Foretaket har vedlagt kopi av mesterbrev som anleggsgartner som høyeste nivå, det nødvendige nivå er dermed tilstede i foretaket. Utdanningen har dog ikke tilstrekkelig relevans for godkjenningområdet. Det er vedlagt dokumentasjon på en relevant fagretning - fagbrev anleggsmaskinfører med adk1, men dette oppfyller ikke nivå.

Krav til praksis

Ifølge SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning og gjeldende forvaltningspraksis er det nødvendig med tre års dokumentert praksis med godkjenningens faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK0 § 13-5,3 ledd bokstav d. Jfr. også SAK10 § 12-4, utførendes ansvar, med tilhørende veiledning. Når det gjelder vurderingen av prosjektene skal det bl.a. legges vekt på hvorvidt tiltaket er utført i samsvar med gjeldende regelverk. Dette fremgår av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet legging av rør for vann og avløp, samt rør for overvann, med liten kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til middels til store konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet, eller middels kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til små til middels konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. Eksempler på arbeider som omfattes av tiltaksklasse 2 kan være:

- Legging av rør for vann med diameter høyst 200 mm
- Legging av rør for avløp med diameter høyst 400 mm
- Legging av overvannsrør for større boligfelt.

Det er i søknaden vist til ett referanseprosjekt med generell beskrivelse av legging av rør og setting av kummer, som ikke gir opplysninger som er dekkende for den bredde eller kompleksitet som godkjenningsområdet omfatter. Referanselistene beskriver generelt prosjektene, uten å spesifisere arbeider som er relevant for området. Relevant praksis er dermed ikke tilstrekkelig dokumentert for godkjenningsområdet. Dokumentasjonen gir derfor ikke grunnlag for endring av tidligere vurdering.

Utførende – plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker. Godkjenningsområdet omfatter arbeider i byggverk etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll". Jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen utførende i tiltaksklasse 1 er utdanning med fagbrev, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være utdanning på linje med fagbrev med fagplan for linjefag betongfagarbeider/murer eller forskalingsnekker.

Foretaket har vedlagt kopi av mesterbrev som anleggsgartner som høyeste nivå, det nødvendige nivå er dermed tilstede i foretaket. Utdanningen har dog ikke tilstrekkelig relevans for godkjenningsområdet.

Krav til praksis

Ifølge SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning og gjeldende forvaltningspraksis er det nødvendig med to års dokumentert praksis med godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK0 § 13-5,3 ledd bokstav f. Jfr. også SAK10 § 12-4, utførendes ansvar, med tilhørende veiledning. Når det gjelder vurderingen av prosjektene skal det bl.a. legges vekt på hvorvidt tiltaket er utført i samsvar med gjeldende regelverk. Dette fremgår av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning.

Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- fundamenter, vegger, dekker o.l. for småhus inntil 3 etasjer og høyst to boenheter over hverandre,
- bygning for publikum og arbeidsbygning med høyst to etasjer,
- forstøtningskonstruksjon med høyde inntil 2 m og kummer uten trafikkbelastning,
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 6 m.

I søknaden vises til trapper, forstøtningsmurer og naturstensmur. I tillegg til dette er det i klagen vedlagt en liste med prosjekter tilbake til 1977. Det beskrives en god bredde av betongarbeider relevante for godkjenningsområdet, men majoriteten av dem inngår i allerede innvilgede områder. Disse er samtidig de nyeste og mest oppdaterte prosjektene – fra 1990 og frem til i dag, og dermed de som er mest relevant for vurderingen. Dokumentasjonen gir derfor samlet ikke grunnlag for endring av tidligere vurdering.

Overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 2

Med uavhengig kontroll forstår vi kontroll utført av et annet foretak enn det foretaket som har utført arbeidet som skal kontrolleres. SAK10 § 14-1 1. ledd fastslår derfor at kontrollerende foretak skal være en annen juridisk enhet enn det foretaket som utfører arbeid som kontrolleres. Dette stadfestes og utdypes i veiledningen til bestemmelsen. Foretaket kan ikke utføre uavhengig kontroll i tiltak der det også har en av funksjonene kontrollen omfatter. Foretaket kan dermed ikke ha uavhengig kontroll av egen prosjektering eller egen utførelse. Slik kontroll er kvalitetssikring av eget arbeide, men oppfyller ikke kravene til uavhengig kontroll. Kvalitetssikring av eget arbeide kan derfor heller ikke benyttes som referanseprosjekter for uavhengig kontroll.

Overordnet ansvar for kontroll omfatter helhetlig og tverrfaglig kontroll av både prosjektering og utførelse i tråd med de krav som stilles til gjennomføring av kontroll etter §§ 14-6 og 14-7. Godkjenningsområdet er aktuelt der kommunen ilegger kontroll etter §§ 14-2 og 14-3. Godkjenning for overordnet ansvar for kontroll forutsetter en særlig god prosess og systemforståelse.

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 2 kan påta seg ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av alle tiltak (bygning, anlegg, konstruksjon) der alle vesentlige fagområder ligger i tiltaksklasse 2 eller 3.

Krav til utdanning

Utdanningskravet er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være utdannelse med fagplan for bygg.

Foretaket har vedlagt kopi av mesterbrev som anleggsgartner som høyeste nivå, den nødvendige utdannelsen er derfor ikke tilstede i foretaket.

Krav til praksis

Sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll gis til foretak som har dokumentert erfaring med uavhengig kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang. Dette fremgår av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning.

Referanseprosjektene det vises til er etter det vi kan forstå kontroll av arbeider hvor foretaket har vært delaktig, eller kontroll av egne arbeider. Dokumentasjonen gir derfor samlet ikke grunnlag for endring av tidligere vurdering. »

Sak 47/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Blåmann Mur AS (godkjenningsnr. 2017/4424)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 22.05.2017 ble vedtak av 04.05.2017 påklaget ved Randulf Lavik. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 29.03.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 04.05.2017 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

Avslaget for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Blåmann Mur AS fikk sentral godkjenning første gang 09.08.2011. I perioden 05.05.2014 – 03.05.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1, utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 16 ansatte og ligger i Tromsø kommune. Svein Morten Fagerheim er daglig leder. Foretaket har en ansatt med mesterbrev som tømmer fra 1988 og en ansatt med mesterbrev som murer fra 2008. Av organisasjonsplanen fremgår det at foretaket har ansatt betongarbeidere, men det er ikke dokumentert utdanning for disse. Foretaket har sin virksomhet innen entreprenørvirksomhet, eiendomsdrift, rådgivning samt deltagelse i andre virksomheter. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

29.03.2017 Søknad

04.05.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

22.05.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at SAK10 ikke definerer hvilke fagretninger som er gyldig som relevant utdanning, kun hvilket utdanningsnivå som kreves. Dette åpner for at direktoratet kan vurdere relevans i hver enkelt sak, noe foretaket mener ikke er gjort tilstrekkelig i deres tilfelle. Videre viser foretaket til at det har mesterbrev innen både mur- og tømrefaget, hvilket gir en faglig bredde innenfor deres virkeområde. I tillegg har Randulf Lavik også

godkjenning som faglig leder i både betongfaget og forskalingsfaget, utstedt av Troms fylkeskommune. Avslutningsvis skriver foretaket at det har omfattende erfaring innenfor utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2, noe som gjenspeiles i søknaden. Det er også vist til erfaring med faget over tid. Samlet sett mener foretaket at deres utdanning sammen med deres erfaring er relevant og at direktoratet dermed kan innvilge plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 3 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømrer og murer.

Fagbrevet i betongfaget omfatter i følge hovedmålene til læreplanen i betongfaget (BET3-01) forskaling, støping og bygging med elementer, i tillegg til prinsipper om kapping og bøyning av armeringsjern og valg av forskalingsmetoder.

Videre angir kompetansemålene for fagopplæringen av lærlingen skal kunne forskale ulike konstruksjoner og bygningsdeler, armere ulike typer konstruksjoner og bygningsdeler, støpe ulike konstruksjonsdeler, utføre nødvendige herdetiltak før og etter støping, samt begrunne valg av forskalingsmetode og gjøre rede for egenskapene til ulike betongkvaliteter. Da det ikke finnes mesterbrev for denne utdanningsretningen, er det i tillegg nødvendig med teknisk fagskole og relevant linjefag for å oppfylle utdanningskravet i tiltaksklasse 2.

I læreplanene til tømrerfaget inngår det noe betongarbeid i utdanningen, mens det for murarbeid ikke inngår. Mesterbrevene i de respektive fagene bygger på disse.

Ved vurderingen av hvorvidt utdanningen er relevant legges det vekt på om fagretningen er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Godkjenningsområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, noe som etter direktoratets vurdering krever en betongfaglig utdanning utover hva læreplanen i tømmer- eller murerfaget gir. I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet plasstøpte betongkonstruksjoner i bygninger inntil 5 etasjer, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Direktoratets vurdering er derfor at kravet til utdanningsnivå er oppfylt, mens kravet til relevant utdanning ikke er oppfylt.

Fordi kravet til relevant utdanning ikke er oppfylt, gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis. Imidlertid skal direktoratet kort bemerke at referanseprosjektene det vises til i hovedsak dekker tiltaksklasse 1, da det vises til bygg på under 3 etasjer.

Direktoratet bemerker at Randulf Lavik er godkjent som faglig leder i forskalings- og betongfaget av Troms fylkeskommune. En slik godkjenning vil imidlertid ikke være gitt etter regelverket som sentral godkjenning må forholde seg til i sin saksbehandling.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Blåmann Mur AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 48/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra El Effekt AS (godkjenningsnr. 2017/4505)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig utførende – Installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Ansvarlig utførende – Installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3

I brev datert 29.05.2017 ble vedtak av 20.05.2017 påklaget ved Jarle Knudssøn. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 25.04.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.05.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig utførende – Installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2
- Ansvarlig utførende – Installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig utførende – Installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Ansvarlig utførende – Installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke har dokumentert nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 3 innenfor godkjenningsområdene foretaket søkte om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

El Effekt AS fikk sentral godkjenning første gang 02.1.2007. I perioden 05.01.2011-05.01.2014 og 24.03.2014-24.03.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av installasjon av brannalarm, nødlys og ledesystem i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 35 ansatte og ligger i Oslo. Jarle Ingelbrecht Knudssøn er daglig leder, og innehar fagbrev som elektromontør fra 1988. I vedlagte kompetanseoversikt datert 27.08.2016 finner vi 5 ansatte med teknisk fagskole og 25 med fagbrev elektro. I søknaden er det angitt totalt 9 ansatte med 5 års praksis eller mer, hvor 3 har teknisk fagskole og 6 med fagbrev. Foretaket har sin virksomhet innen elektroinstallasjon og annen virksomhet som naturlig hører til. 43.210 Elektrisk installasjonsarbeid.

Saksgang

25.04.2017 Søknad

20.05.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

29.05.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

El-effekt AS v/Jarle Knudssøn beklager i første omgang at fornyelse av sentral godkjenning ble sendt inn etter utløp av siste godkjenningsperiode. Han henviser til at de ville kommet inn under overgangsordningen hvis fristen hadde vært overholdt. De har derfor liten forståelse for at en uheldig overskridelse av fristen for fornyelse skulle føre til tap av tiltaksklasse 3. Det vises til at kompetansenivå, erfaring og ledelse er den samme som tidligere. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av installasjon av brannalarmanlegg og utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Installasjon av brannalarmanlegg og installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførelse i tiltaksklasse 3 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være bachelor med linjefag elektro. Foretakets høyeste nivå er fagskole utdanning innen elektro. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Installasjon av brannalarmanlegg/ledesystem i store bygninger i risikoklasse 1-6 i brannklasse 3, store bygninger i risikoklasse 5-6 i brannklasse 2 og bygninger i brannklasse 4. Referanseprosjektene gitt i søknaden er ikke gjennomgått i detalj grunnet ikke oppfylt utdanningskrav, men det vises til utførte arbeider innenfor tiltaksklasse 3.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at El Effekt AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral

godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av installasjon av brannalarmanlegg og utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtok en overgangsordning for kompetansekrav med forskriftsendringer iverksatt 01.01.2016, ref. SAK10 § 20-3.

Bestemmelsen innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1.januar 2016. Etter en avklaring med kommunal- og moderniseringsdepartementet gjelder dette kun for foretak som innenfor fristen fornyer sin sentrale godkjenning. Dette innebærer at alle nye søknader må oppfylle kompetansekravene fullt ut.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 49/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Oslo Entreprenør AS (godkjenningsnr. 2017/5707)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda har vurdert klagers praksis på nytt for begge de påklagede avslagene. Klagenemnda har vurdert at foretakets praksis er tilstrekkelig, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 med tilhørende veiledning. Klagenemnda har også hensyntatt ettersendt dokumentasjon på referanseprosjekter. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

I brev datert 07.07.2017 ble vedtak av 19.06.2017 påklaget av foretaket ved Ole-Jørn Skaug. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.04.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 19.06.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

Avslaget for utførelse av murarbeid ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert en tilstrekkelig praksislengde med godkjenningsområdet, jf. byggeskasforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning.

Avslaget for utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav l og tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søk, jf. SAK10 § 11-1.

Direktoratet har tatt klagen delvis til følge i klagesaksomgangen

Direktoratet har i klagesaksomgangen funnet grunnlag for å innvilge utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2, utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1 og utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 1. Det ble ved avgjørelsen sett hen til justeringen i vurderingen av gjennomføringsevne, samt beskrivelser av referanseprosjekter som ble sendt inn i klagesaksomgangen.

Generelle opplysninger om foretaket

Oslo Entreprenør AS fikk sentral godkjenning første gang 18.06.2002. I perioden 13.05.2014 – 13.05.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har oppgitt at det har 41 ansatte og ligger i Oslo kommune. Ole-Jørn Skaug er daglig leder og har mesterbrev som bygg-/tømrermester. Foretaket har også dokumentert at prosjektleder Jon Terje Fjelstad har mesterbrev som murer og at prosjektleder Rolf Bjørnar Hauge har utdanning som byggingeniør med studieretning konstruksjonsteknikk.

Foretaket driver byggevirksomhet og alt som står i forbindelse med dette, samt deltagelse i andre virksomheter. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

19.04.2017 Søknad

19.06.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

07.07.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

19.02.2018 Brev til foretaket hvor det etterspørres ytterligere informasjon

02.03.2018 Tilsvar fra foretaket

Foretaks anførsler

Foretaket kommenterer i klagebrevet de avslåtte godkjenningsområdene og kommer med supplerende opplysninger vedrørende referanseprosjektene det er vist til. Fagretningen for ingeniørutdanningen til Rolf Bjørnar Hauge er også dokumentert.

Etter forespørsel fra direktoratet er klagen ytterligere supplert med nærmere beskrivelser av referanseprosjektene, samt at fagsammensetningen for ingeniørutdanningen til Rolf Bjørnar Hauge er dokumentert.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 og utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som murer.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med mesterbrev som murer. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 omfatter murarbeid med middels vanskelighetsgrad i bygninger med 3 til 5 etasjer, og andre murarbeid med tilsvarende vanskelighetsgrad. Godkjenningsområdet omfatter også legging av membran, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

Eksempler på murarbeid i tiltaksklasse 2 kan være:

- bærevegger, søyler og pilastre, lyd- og brannvegger,
- forblendingsarbeider av yttervegger,
- muring av piper med flere kanaler og montering av elementskorsteiner i høye bygg med føringer gjennom flere enn to dekker med lyd og brannkrav.

For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 må foretaket dokumentere minst 3 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har i søknaden vist til et prosjekt vedrørende Nedre Foss Gård fra 2017, hvor foretaket beskriver arbeider med oppbygging av teglfasade, piper og flisarbider. I klagesaksomgangen utdyper foretaket beskrivelsen av arbeidene, hvor de blant annet skriver at fasader er gjenoppbygget med spesial/kompakttegl og pusset med kalkpuss, samt at peiser og piper er restaurert/tilbakeført. I klagesaksomgangen viser også foretaket til et prosjekt vedrørende Thorvald Meyers Gate 2 – Ringnes Park fra 2012, som omfattet arbeider med reparasjon av eksisterende teglforblendinger og etablering av nye yttervegger med teglforblending. »

Klagenemnda vil bemerke følgende:

Klagenemnda har vurdert ettersendte referanseprosjekter og mener at praksiskravet er tilfredsstillende i tid og at klager har erfaring med en vesentlig del av godkjenningsområdet. Det hitsettes videre fra saksfremlegget:

« Utførelse av arbeid på bevaringsverdige bygg i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømrer og mesterbrev som murer. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk omfatter arbeider (restaurering/bevaring) på byggverk med ulik grad av juridisk vernestatus. Med juridisk vernestatus menes enkeltbygninger eller bygningsmiljøer som er fredet etter kulturminneloven, vernet gjennom pbl. kapittel 11 eller 12, kirkerundskrivet eller andre bestemmelser. Godkjenningsområdet omfatter også tiltak på byggverk som åpenbart fyller kriteriene for tilsvarende formelt vern. Arbeid på bevaringsverdige byggverk omfatter arbeid med alle typer materialer og innenfor en rekke håndverksfag, slik som murer, tømrer, snekker, blikkenslager, taktekker og maler. Restaurering av slike tiltak kan omfatte både konstruktive og ikke konstruktive (dekorative) deler.

Plassering i tiltaksklasse for arbeider på bevaringsverdige byggverk vil være avhengig av arbeidets kompleksitet og vanskelighetsgrad og byggverkets verneverdi og autenticitet. Det er en forutsetning at foretak som søker sentral godkjenning innen dette området har kjennskap til bygningens tekniske oppbygging, utseende og egenskaper, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav l og tilhørende veiledning.

For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 må foretaket dokumentere minst 3 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har i søknaden vist til ett referanseprosjekt for utførelse av arbeid på bevaringsverdige bygg. Prosjektet er fra 2017 og gjaldt gjenoppbygging av et bevaringsverdig bygg, Nedre Foss Gård, etter brann. I klagesaksomgangen utdyper foretaket beskrivelsen av referanseprosjektet, hvor det heter at fasaden ble gjenoppbygget med spesial-/kompakttegl og pusset med kalkpuss, det ble utført restaurering av enkelte vinduer i henhold til tradisjonsrike metoder, innvendige tømrerarbeider og malingsarbeider ble utført i henhold til antikvariske metoder og utførelse, og at peiser og piper er restaurert/tilbakeført etter antikvariske arbeidsmetoder. Foretaket skriver også at materialer og verktøy er valgt ut i nært samarbeid med byantikvaren. Direktoratet finner at prosjektet dokumenterer relevante arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

I klagesaksomgangen har også foretaket vist til ytterligere to referanseprosjekter for utførelse av arbeid på bevaringsverdige bygg. Det første referanseprosjektet gjaldt

Holmenkollen Restaurant og er fra 2004. Foretaket skriver at det utførte rehabilitering og tilbakeføring av alle fasader i samarbeid med byantikvaren. Ved relevansvurderingen av praksis skal det imidlertid legges vekt på om praksisen er oppdatert og for tiltaksklasse 1 og 2 vil normalt praksis fra de siste 10 år anses oppdatert og relevant, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Ettersom prosjektet er fra 2004 vil det dermed tillegges begrenset vekt.

Det andre referanseprosjektet gjaldt Folketeateret i Oslo. Foretaket viser til at bygningen ble fredet at Riksantikvaren i 2009 og at arbeidene omfattet rehabilitering av teateret inkludert tilhørende restaurant. Det opplyses om at restaureringen ble utført i nært samarbeid med byantikvaren. Referanseprosjektet inneholder imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hvilke konkrete arbeidsoppgaver foretaket har utført opp i mot godkjenningssområdet, herunder gis det ingen dekkende beskrivelse av arbeider med restaurering/bevaring, arbeidsmetoder, materialer eller verktøybruk til at tiltaket kan plasseres i tiltaksklasse 2. Foretaket har også vedlagt dokumentasjon på tillatelse til tiltak og ferdigattest for prosjektet. Av dokumentene fremgår det at tiltaket omfatter få fasadeendringer, nye bygningstekniske installasjoner og nytt sanitæranlegg i sal/scene og restaurant. Uten noen nærmere beskrivelse av arbeidenes kompleksitet og vanskelighetsgrad vurderer direktoratet dette prosjektet til å være relevant for tiltaksklasse 1. »

Klagenemnda vil bemerke følgende:

Rehabilitering av Folketeateret som en fredet bygning fremstår som et omfattende og komplekst arbeid med vanskelighetsgrad som tilfredsstiller tiltaksklasse 2. Klagenemnda vektlegger denne praksisen som relevant for tiltaksklasse 2. Sett sammen med øvrig erfaring, selv om deler av den er noe eldre, mener klagenemnda at foretaket har oppfylt praksiskravet.

**Sak 50/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Byggmester Stølsvik AS (godkjenningssnr. 2017/5723)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 07.07.2017 ble vedtak av 07.07.2017 påklaget ved Per Ingvar Stølsvik. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.06.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 07.07.2017 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning.

For prosjektering og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. For prosjektering ble avslaget i tillegg begrunnet med at

foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav k og tilhørende veiledning.

For utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med manglende gjennomføringsevne, jf. SAK10 § 9-1.

For utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig praksislengde, jf. SAK10 § 11-3, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav j og tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmester Stølsvik AS fikk sentral godkjenning første gang 20.06.2011. I perioden 18.08.2014 –25.06.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2, prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og flere kontrollområder i tiltaksklasse 1 og 2.

Foretaket har 42 ansatte og ligger i Førde. Per Ingar Stølsvik er daglig leder. Han har mesterbrev som tømmer fra 1988. Foretaket har sin virksomhet innen «Byggentreprise og tilhørende verksemd». Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

06.06.2017 Søknad

07.07.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

07.07.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket gir i sin klage en beskrivelse av de påklagede godkjenningsområdene og skriver avslutningsvis at de synes det er merkelig at man skal miste flere godkjenningsområder som man har jobbet med i firmaet i mange år. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn

til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende med minst 6 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være byggingeniør.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning dokumentert å ha ansatte med bachelorgrad i interiørarkitektur fra 2011. Direktoratet vurderer ikke denne utdanningen til å være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omhandler prosjektering av bæresystem og byggets totale stabilitet under oppføring og i bruk for bygg med inntil 5 etasjer og tilsvarende konstruksjoner. Utdanningen som interiørarkitekt vurderes ikke til å inneholde tilstrekkelig med fag innen konstruksjon for å dekke godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende med minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som blikkenslager eller teknisk fagskole med linjefag VVS/KEM.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole og linjefag bygg. I tillegg har foretaket dokumentert å ha ansatte med bachelor i interiørarkitektur, samt ansatte med mesterbrev som tømrer.

Ingen av disse utdanningene vurderes av direktoratet til å være tilstrekkelig VVS-tekniske til å kunne forestå prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig relevant utdanning for dette godkjenningsområdet.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utførelse av plastøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende med minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget.

Foretaket har dokumentert å ha en ansatt med teknisk fagskole og linjefag bygg. Direktoratet finner denne utdanningen relevant for godkjenningsområdet. Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker.

Godkjenningsområdet utførelse av plastøpte betongkonstruksjoner omfatter arbeider i byggverk etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll", jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Eksempler på plastøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- fundamenter, vegger, dekker o.l. for småhus inntil 3 etasjer og høyst to boenheter over hverandre,
- bygning for publikum og arbeidsbygning med høyst to etasjer,
- forstøtningskonstruksjon med høyde inntil 2 m og kummer uten trafikkbelastning,
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 6 m.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn ett referanseprosjekt. Dette omhandlet en barneskole i Førde kommune som er gitt ferdigattest i 2016. Her har foretaket støpt ringmur og plate på mark.

I klagen opplyser foretaket om at det utfører betongarbeid i tiltaksklasse 1 daglig og har gjort dette i over 30 år. Dette er også en del av utdanningen på tømmerlinjen. Direktoratet har i foreløpig svarbrev datert 01.02.2018 etterspurt ytterligere referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet.

I brev datert 20.02.2018 opplyser foretaket om at betongarbeider utføres ukentlig på både søknadspliktige og ikke søknadspliktige arbeider. Det vises til en bolig som er bygget av foretaket, og foretaket har i brevet vedlagt fakturaer på innkjøpt materiell i forbindelse med dette, samt igangsettingstillatelse og ferdigattest fra Førde kommune.

Direktoratet vurderer disse prosjektene til å være relevante, men de er ikke tilstrekkelig dekkende for godkjenningsområdet. Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter støping av bygg med inntil 3 etasjer og tilsvarende konstruksjoner. Foretaket har vist til støping av ringmur og plate på mark, samt betongarbeider på en enebolig. Dette er etter direktoratets vurdering ikke nok til å dekke hele bredden av godkjenningsområdet.

Direktoratet vil videre opplyse om at alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning, f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) m.m. omfattes av godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 som foretaket har fått innvilget i vedtak av 07.07.2017.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende med minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i glassfaget eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagskole og linjefag bygg. Direktoratet finner denne utdanning relevant for godkjenningsområdet.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av glasskonstruksjon og fasadekledning på byggverk, inkludert montering av beslag, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav j og tilhørende veiledning. Eksempler på montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 kan være:

- montering av store vinduskonstruksjoner,
- montering av glass som bærende konstruksjon,
- glasstakkonstruksjon inntil 10 m spennvidde,
- krevende montering av fasadekledning på byggverk inntil 5 etasjer,
- store skilt og reklameinnretninger montert på vegger eller frittstående på terreng.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn ett referanseprosjekt. Dette omhandler en barneskole i Førde kommune som er gitt ferdigattest i 2016. Her opplyser foretaket å ha utført montering av større glassflater.

I klagen opplyser foretaket om at de har et større bygg som er svært avansert på fasade og glass under bygging nå, og at det sendes over tegning og dokumentasjon. Dette var imidlertid ikke vedlagt klagen.

I foreløpig svarbrev datert 01.02.2018 etterspurte direktoratet ytterligere prosjekter for dette godkjenningsområdet. I foretakets brev datert 20.02.2018 opplyser foretaket at det har et prosjekt under oppføring nå, men her foreligger ikke ferdigattest. Dokumentasjon på ferdigattest og beskrivelse av utført arbeid kan oversendes senere. Det er sendt ved endel tegninger i brevet, men det er ikke beskrevet nærmere hvilken praksis disse er knyttet til.

Prosjektet i søknaden omhandler montering av større glassflater. Montering av store vinduskonstruksjoner inngår i godkjenningsområdet og kan være relevant. Det andre prosjektet er ikke beskrevet og direktoratet kan derfor ikke vurdere hva dette prosjektet har omhandlet. Det er dermed dokumentert ett referanseprosjekt.

Direktoratets helhetsvurdering er dermed at praksis verken dekker godkjenningsområdet i tilstrekkelig grad eller dokumenterer minst 3 års praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Direktoratet finner heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 på grunn av manglende praksistid.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende med minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som kuldemontør eller blikkenslager.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømrer og teknisk fagskole bygg. Ingen av disse utdanningene inneholder tilstrekkelig med VVS-tekniske fag til å kunne forstå utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig relevant utdanning.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning, gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Byggmester Stølsvik AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Klager har i e-post datert 19.03.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

**Sak 51/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Arkitektkontoret Blom AS (godkjenningsnr. 2017/4849)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

I brev datert 12.06.2017 ble vedtak av 23.05.2017 påklaget ved daglig leder Roy Morten Blom. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 08.04.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 23.05.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert å ha relevant utdanning for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. byggesaksforskriften (heretter SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Det ble vist til at relevant utdanning for eksempel ville være arkitekt på bachelornivå. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatte med utdanning som teknisk tegner og bachelor/ingeniør bygg. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Arkitektkontoret Blom AS fikk sentral godkjenning første gang 11.07.2002. I perioden 10.06.2014 – 22.05.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Namsos i Trøndelag. Roy Morten Blom er daglig leder. Han har blant annet 2-årig utdanning som teknisk tegner på videregående nivå fra 1980 og etterutdanning innen ledelse. Det er i tillegg en annen ansatt med utdanning som ingeniør bygg på bachelornivå fra 2016.

Arkitektkontoret Blom AS ble stiftet 01.07.1998 og har sin virksomhet innen arkitekt- og rådgivningstjenester innenfor bygg og anlegg, samt alt som har forbindelse hermed.

Foretaket er registrert med næringskoden «71.112 Arkitekttenester vedrørende byggverk» i Enhetsregisteret.

Saksgang

08.04.2017 Søknad

12.05.2017 Midlertidig svarbrev

16.05.2017 Tilleggsinformasjon innsendt av foretaket

23.05.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

12.06.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

15.12.2017 Foretaket sender inn tilleggsinformasjon i klagesak

Foretaks anførsler

Foretaket viser innledningsvis i klagen til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 i flere perioder tidligere. Det vises også til at direktoratet i 2012 omgjorde sitt vedtak og innvilget sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2 etter en begrunnet klage, med begrunnelsen at foretaket hadde dokumentert langvarig praksis og nødvendig og relevant fagkompetanse. Med bakgrunn i dette anfører foretaket at foretaket dermed også må være kvalifisert nå.

Det vises videre til overgangsordningen for sentral godkjenning, hvor foretaket ber om at denne blir vurdert for foretakets sak, da foretaket ikke kan se at overgangsordningen er redegjort for i avslaget.

I klagen vises det videre til godkjenningsområdets innhold i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a. Foretaket mener å kunne dokumentere at det har både kunnskap, rutiner, kreativitet og reell kompetanse til å gjennomføre arkitekturprosjektering som angitt. I sammenheng med dette listes det opp en rekke referanseprosjekter hvor foretaket de siste årene har prosjektert arkitektur.

Avslutningsvis anfører foretaket at det mener å ha oppfylt de krav til oppdatering og videreutdanning en kan forvente, samtidig som det skal drive et økonomisk forsvarlig foretak. To av bedriftens utøvende arkitekter har 35 års prosjekterfaring hver, i tiltaksklasse 2, i tillegg til at foretaket også har ansatt ingeniørkompetanse. Arkitektkontoret anfører at det har et godt og etterrettelig renomme, og at verken kommuner eller oppdragsgivere stiller spørsmål ved deres dokumenterte erfaring og kompetanse i utøvelse av arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2. Foretaket kan dermed ikke forstå at deres opprinnelige utdanning, lange erfaring og 20 års kontinuerlig drift av Arkitektkontoret Blom AS skal fratas muligheten til å prosjektere bygninger over 500m². Foretaket anmoder derfor om at direktoratets tidligere vurderinger av foretakets realkompetanse står ved lag, og at deres vedtak om bortfall av arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 omgjøres, slik at foretaket gis mulighet til å opprettholde sin nåværende drift.

Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være bachelor i arkitektur.

Foretakets daglige leder Roy Morten Blom har 2-årig utdanning som teknisk tegner på videregående nivå fra 1980 samt flere 1-årige etterutdanninger innen ledelse. Utdanningen som teknisk tegner er en 2-årig utdanning på videregående nivå, og oppfyller dermed ikke kravet til nivå, jf. SAK10 § 11-2 og 11-3. Utdanningen vil dermed ikke bli vurdert nærmere i det følgende, da kravet til utdanningsnivå er absolutt. Direktoratet vil imidlertid bemerke at utdanning som teknisk tegner på generelt grunnlag heller ikke vil anses for å være tilstrekkelig relevant for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2. Dette på bakgrunn av at det for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 blant annet stilles større krav til arkitektonisk utforming og omhandler byggverk hvor byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi i forhold til hva utdanningen som teknisk tegner normalt inneholder, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Daglig leder har også flere 1-årige etterutdanninger innen prosjektledelse. Utdanning innen prosjektledelse vil ikke være relevant for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2, og de 1-årige utdanningene tilfredsstiller heller ikke kravet til utdanning på bachelornivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har videre dokumentert å ha en ansatt med utdanning som byggingeniør på bachelornivå fra 2016. Utdanning som byggingeniør oppfyller kravet til utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Ved søknad om sentral godkjenning er det også et vilkår at foretakets faglige ledelse kan dokumentere å ha relevant utdanning for det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§

11-3 og 11-5 første ledd med tilhørende veiledning. Spørsmålet blir derfor om utdanningen som byggingeniør er å anse som relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant er fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil derfor være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Arkitekturprosjektering av bygninger, anlegg eller konstruksjoner omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak, hvor krav til visuelle kvaliteter, funksjonelle og miljømessige forhold, samt byggverkets kompleksitet og/eller tilpasningsbehov til omgivelser er avgjørende for fastsettelse av tiltaksklasse. Oppgaven omfatter også utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomte, og prosjektering av utomhusarealer herunder veg og parkeringsplass, samt universell utforming (UU) av utomhusområder og planløsning i bygget, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 omfatter arkitektonisk utforming av byggverk i områder med en viss tetthet (rekkehus, kjedehus og lignende), og andre bygninger inntil 5 000 m² BRA med enkle krav til arkitektonisk utforming, samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi. Eksempler på arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 kan være boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg (inntil 5 etasjer), store utendørsribuner, bruer og middels høye tårn, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Det følger av dette at ved vurderingen av hva som er relevant utdanning for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2, vil det være avgjørende hvorvidt utdanningen innehar elementer knyttet til både funksjon og design, herunder estetisk planlegging og utforming.

Utdanning som byggingeniør retter seg mot tekniske og konstruksjonsmessige egenskaper ved byggverk. En byggingeniør jobber med praktiske oppgaver og tekniske løsninger, og har inngående kunnskaper om konstruksjoner og materialer som tre, stål og betong. Foretaket har lagt ved dokumentasjon på utdanning som byggingeniør, hvor det fremgår at utdanningen blant annet innehar obligatoriske fag som konstruksjonslære, stål- og trekonstruksjoner, materiallære og byggeteknikk.

Til forskjell fra dette, retter utdanningen som arkitekt seg mot evnen til å vurdere design og arkitektur i et samfunnsperspektiv, hvor planlegging av bygninger, byggeteknikk, utseende, miljø og kultur står sentralt. Ettersom arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 omfatter bygninger med enkle krav til arkitektonisk utforming og endringer i eksisterende byggverk hvor byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi, finner direktoratet at utdanning som byggingeniør ikke gir et bredt nok grunnlag til å prosjektere

arkitektur i høyrere tiltaksklasser. Dette følger også av direktoratets- og klagenemndas praksis på området.

Utdanningen som byggingeniør anses etter dette for ikke å være tilstrekkelig relevant for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2.

Foretaket fikk innvilget godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 i søknadsomgangen på bakgrunn av utdanningen som byggingeniør samt foretakets samlede kvalifikasjoner. Tiltaksklasse 1 omfatter bygninger inntil 500 m² BRA og større industri eller lagerbygg med enkel planløsning, samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv ikke representerer stor arkitektonisk verdi, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Da det for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1 ikke stilles like høye krav til arkitektonisk utforming samt at det dreier seg om mindre bygg, vil utdanning som byggingeniør være tilstrekkelig relevant for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det ufravikelige kravet til utdanning er etter direktoratets vurdering ikke oppfylt, jf. over. Praksis kan dermed ikke veie opp for dette. Direktoratet vil likevel knytte noen få kommentarer til foretakets praksis.

Om godkjenningsområdets innhold vises det til det som er omtalt over under utdanningsvurderingen.

Ved vurderingen av foretakets praksis skal det blant annet legges vekt på om praksisen er oppdatert, praksisens varighet og tilknytningen til godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-5 første ledd og tilhørende veiledning. For funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2 er det krav om at foretaket skal kunne dokumentere minimum 6 års relevant praksis med godkjenningsområdet/tiltaksklassen det er søkt om etter endt relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har tidligere hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 i flere perioder. Dette synes imidlertid å være gitt på noe tynt grunnlag, da foretaket tidligere kun har dokumentert å ha ansette med utdanning som teknisk tegner. En slik realkompetansevurdering vil heller ikke lenger være mulig etter byggesaksforskriften etter 1.1.2016. Foretaket synes å ha dokumentert relevant og solid praksis over lengre tid, men praksis kan ikke veie opp for det absolutte kravet til utdanning. Utdanningen som teknisk tegner har ikke tilstrekkelig nivå for prosjektering i tiltaksklasse 2, jf. om dette over.

Foretaket har i forkant av søknadsomgangen ansatt en byggingeniør. Når det gjelder utdanningen som byggingeniør er denne utdanningen avsluttet i 2016. Foretaket har dermed maksimalt mulighet til å oppnå 2 års praksis etter endt utdanning dersom utdanningen som

byggingeniør skulle ha blitt lagt til grunn for foretakets sentrale godkjenning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Dette er på bakgrunn av at relevant praksis normalt vil si at den er opparbeidet etter endt utdanning og bygger på det utdanningsnivået som kreves, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Da utdanningen som byggingeniør er fullført i 2016 vil dermed kravet til minimum 6 års relevant praksis etter endt relevant utdanning uansett ikke være tilfredsstillt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Når det gjelder praksisen foretaket har sendt inn i søknadsomgangen fra 2017 har foretaket vist til ett referanseprosjekt fra 2016 som gjelder komplett arkitekturprosjektering av en hotellbygning i form av plassering, form, funksjonalitet, estetikk/ materialvalg, interiør, universell utforming, samt lyd/ akustikk. Dette er relevant praksis som vil kunne omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Foretaket har også i klageomgangen vist til en rekke referanseprosjekter fra nyere tid hvor foretaket har prosjektert arkitektur, blant annet et kysthotell, næringspark og flere barnehager. Direktoratet vurderer det dithen at foretaket har vist til både solid praksis over tid i tillegg til relevant og oppdatert praksis som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Praksisen foretaket viser til må derfor anses for å være relevant og oppdatert, jf. SAK10 § 11-5 første ledd og tilhørende veiledning. Likevel gjelder at så lenge foretaket ikke har dokumentert å tilfredsstille kravene til relevant utdanning på nåværende tidspunkt, kan ikke praksis kompensere for dette.

Foretaket har etter dette ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner i form av relevant utdanning og har heller ikke tilstrekkelig praksistid som bygger på relevant utdanning som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-1 andre ledd og 11-3 med tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Arkitektkontoret Blom AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Nærmere om noen av foretakets anførsler

Foretaket anfører i forbindelse med klagen at det har hatt sentral godkjenning for det påklagede området tidligere og at det også nå må få videreført denne da kompetansen fortsatt er tilstede. Det vises også til et endringsvedtak fra direktoratet fra 2012. Til dette vil direktoratet bemerke: Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Foretaket må dermed blant annet oppfylle de krav til utdanning og praksis som fremgår av regelverket på tidspunktet for søknaden. Dette gjelder også i de tilfeller foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Det er også slik at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 132. Den sentrale godkjenningsordningen må forholde seg til disse kravene ved behandling av søknader, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) kap. 27.6. I de tilfellene sentral godkjenning synes

å være gitt på noe tynt eller feilaktig grunnlag som følge av for eksempel manglende oppfyllelse av utdanningskrav, har direktoratet heller ikke anledning til å videreføre denne. Det er således ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning selv om det tidligere har fått innvilget godkjenningsområdene.

Foretaket anfører også i tilknytning til dette at Klagenemnda tidligere har behandlet foretakets sak vedrørende dette i 2012, og at foretaket da fikk omgjort sin klagesak. Direktoratet kan ikke finne at foretakets klagesak har vært oppe til behandling i Klagenemnda tidligere. Derimot ble den aktuelle saken omgjort og innvilget av direktoratet i 2012. Saken har dermed ikke tidligere vært gjenstand for behandling i Klagenemnda.

I klagebrevet er det også anført at foretaket må omfattes av overgangsregelen for fornyelse av sentral godkjenning. Overgangsregelen innebærer at foretak som søker om fornyelse av sentral godkjenning etter 1.1.2016 skal vurderes etter de mer lempeligere kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1.1.2016, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Praksis kan imidlertid kun kompensere for et manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 § 20-3. Overgangsregelen kommer altså ikke til anvendelse på de tilfellene hvor det mangler relevant utdanning for godkjenningsområdet. Dette følger også av direktoratets og klagenemndas praksis, da et foretaks praksis ikke kan kompensere for manglende relevant utdanning. Etter direktoratets vurdering kan ikke utdanningene foretaket har vist til anses for å være tilstrekkelig relevante for det påklagede godkjenningsområdet. Foretaket omfattes dermed ikke av overgangsordningen, jf. SAK10 § 20-3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Vedrørende forvaltningspraksis angående relevant utdanning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Foretakets sak vedrørende spørsmålet om utdanningene som teknisk tegner samt byggingeniør anses for å være tilstrekkelige og relevante for godkjenningsområdet. Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2 er en ikke ukjent problemstilling for direktoratet. Etter det direktoratet er kjent med synes det å være mange foretak som får avslag på bakgrunn av dette. Dette gjelder først og fremst foretak med ansatte som byggingeniør med lengre tids relevant praksis. Klagenemnda og direktoratets praksis er imidlertid her klar på at de nevnte utdanningene ikke anses for å være tilstrekkelig relevante (ei heller nivå for teknisk tegner) for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2. På bakgrunn av mengden avslåtte søknader og at bransjen virker å stille spørsmålsteget vedrørende dette ber imidlertid direktoratet om at Klagenemnda gjør en nærmere vurdering vedrørende disse utdanningene og gir en uttalelse på området. »

**Sak 52/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra John Reinfjord AS (godkjenningsnr. 2017/5362)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 27.06.2017 ble vedtak av 23.06.2017 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 23.05.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 23.06.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdene ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

John Reinfjord AS fikk sentral godkjenning første gang 24.07.2017. I perioden 24.07.2014 – 22.06.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har oppgitt at det har 9 ansatte og ligger i Sømna kommune i Nordland fylke. John Reinfjord er daglig leder. Det er i søknaden lagt ved utdanning for Bjørn Gunnar Solvang, som har svennebrev i tømrerfaget fra 2014. Foretaket har sin virksomhet innen håndverksaktiviteter, herunder å delta i andre selskaper. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200» i Enhetsregisteret.

Saksgang

23.05.2017 Søknad

23.06.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

27.06.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

20.02.2018 Brev til foretaket hvor direktoratet etterspør ytterligere informasjon

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagen at de har lang erfaring og tidligere godkjenning å vise til, samt at direktoratet har avslått godkjenningsområder som foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for. Det vises til overgangsordningen og at det ønskes at direktoratet ser på saken på nytt og tar hensyn til denne bestemmelsen. Foretaket skriver også at det er vedlagt referanser for de aktuelle godkjenningsområdene. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn

til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Forholdet til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3

Det vises i klagebrevet til at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vedtatt en overgangsordning og at direktoratet må gjøre en ny vurdering i henhold til denne. Til dette vil direktoratet bemerke følgende:

1.januar 2016 trådte en rekke endringer i SAK10 i kraft, herunder klare krav til utdanning. Etter tilbakemeldinger fra bransjeorganisasjoner og foretak om at endringene kom overraskende og fikk negative konsekvenser for foretakene, vedtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet en overgangsbestemmelse. Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2018 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. Dette betyr at foretak i denne perioden kan få fornyet sin sentrale godkjenning blant annet på bakgrunn av langvarig praksis. Det er foreslått at overgangsbestemmelsen skal forlenges med to år. Inntil en forskriftsendring om dette er vedtatt er det imidlertid 1.juli 2018 som er gjeldende.

Det avgjørende for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse er at det er søkt om fornyelse av sentral godkjenning. Det er også en forutsetning at det ikke har vært større endringer i foretakets faglige ledelse.

Funksjonen ansvarlig søker

John Reinfjord AS har tidligere hatt sentral godkjenning for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1. Ved søknaden i 2014 viste foretakets organisasjonsplan at blant annet Ole-Arnfinn Reinfjord var utførende tømrer i foretaket og det var dokumentert at han hadde svennebrev i tømrerfaget fra 1999. Den sentrale godkjenningen for ansvarlig søker synes derfor å være gitt på bakgrunn av Ole-Arnfinn sin langvarige praksis.

Ved søknaden i 2017 er det imidlertid lagt ved dokumentasjon på at Bjørn Gunnar Solvang har svennebrev som tømrer fra 2014. Han var også oppført som utførende tømrer i organisasjonsplanen fra 2014. Organisasjonsplanen fra 2017 viser imidlertid kun hvem som er daglig leder, men ikke hvem som er faglig leder for tømrerarbeider i foretaket. Direktoratet har i brev av 20.02.2018 etterspurt en organisasjonsplan som viser foretakets overordnede ansvars- og myndighetsfordeling, slik at det er mulig å se hvilke kvalifikasjoner faglig ledelse i foretaket har. Direktoratet har imidlertid ikke mottatt tilbakemelding på denne forespørselen. Direktoratet må derfor forholde seg til dokumentasjonen som er vedlagt søknaden av 2017 og må legge til grunn at Ole-Arnfinn Reinfjord ikke lenger er i foretaket. Det har således vært endringer i foretakets faglige ledelse og den sentrale godkjenningen må følgelig bygge på svennebrevet fra 2014.

Formålet med overgangsbestemmelsen er som nevnt å kunne fornye en sentral godkjenning på bakgrunn av langvarig praksis hvor det ikke har vært større endringer i foretaket. Dette kan ikke sies å være tilfellet i den foreliggende saken. På bakgrunn av de opplysningene som fremkommer i søknaden kan ikke direktoratet se at det er grunnlag for å innvilge sentral godkjenning i henhold til overgangsbestemmelsen for funksjonen ansvarlig søker.

Funksjonen ansvarlig prosjekterende

Når det gjelder de påklagede godkjenningsområdene for funksjonen ansvarlig prosjekterende bemerker direktoratet at John Reinfjord AS ikke tidligere har hatt sentral godkjenning for denne funksjonen. Det er derfor ikke snakk om en fornyelse av disse godkjenningsområdene. Overgangsbestemmelsen kommer følgelig ikke til anvendelse for de påklagede godkjenningsområdene for funksjonen ansvarlig prosjekterende.

Funksjonen ansvarlig utførende

Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner er som nevnt avslått med bakgrunn i at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse for dette godkjenningsområdet, ettersom bestemmelsen kun gjelder for manglende utdanningsnivå og ikke relevans.

Det følger av ovennevnte at overgangsbestemmelsen ikke kommer til anvendelse for samtlige påklagede godkjenningsområder. Søknaden må derfor i det følgende vurderes etter de absolutte kravene til utdanningsnivå som trådte i kraft 1.januar 2016.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med svennebrev i tømrerfaget fra 2014. Denne utdanningen er relevant for det påklagede godkjenningsområdet, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Ettersom kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet ønsker imidlertid å knytte noen korte kommentarer til praksisen foretaket har vist til.

Da det synes å ha vært endringer i foretakets faglige ledelse er det praksisen i søknaden fra 2017 som må danne grunnlag for den sentrale godkjenningen. Foretaket viser i søknaden til

to referanseprosjekter for godkjenningsområdet ansvarlig søker fra 2014 og 2016. Foretaket beskriver arbeider med ett-trinnssøknad, nabovarsel og ferdigattest. Direktoratet finner at referanseprosjektene dokumenterer relevante arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Direktoratet bemerker imidlertid at for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 må foretaket i utgangspunktet dokumentere minst 4 års praksis med godkjenningsområdet etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3. Ettersom referanseprosjektene er fra 2014 og 2016, dokumenterer disse en praksislengde på ca. 3 år.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene:

Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med svennebrev i tømrerfaget fra 2014. Denne utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Ettersom kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet ønsker imidlertid å knytte noen korte kommentarer til praksisen foretaket har vist til.

Foretaket viser i søknaden til to referanseprosjekter fra 2014 og 2016 for funksjonen ansvarlig prosjekterende. Noen av prosjektene er imidlertid kortfattet beskrevet hva gjelder hvilke fagområder som er prosjektert og hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar. Det opplyses i denne forbindelse om at foretaket må gi en dekkende beskrivelse av godkjenningsområdet, herunder en beskrivelse av bygget/tiltaket og hvilke konkrete arbeidsoppgaver foretaket har utført. Dekkende beskrivelser er nødvendig får å kunne vurdere hvorvidt referanseprosjektene dokumenterer tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet. Når det gjelder kravet til praksislengde er det også for funksjonen ansvarlig prosjekterende krav om at foretaket i utgangspunktet må dokumentere minst 4 års praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Ettersom referanseprosjektene er fra 2014 og 2016, dokumenterer disse en praksislengde på ca. 3 år.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget.

Foretaket har dokumentert at det har ansatte med svennebrev i tømmerfaget fra 2014. Denne utdanningen oppfyller kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1. Spørsmålet blir derfor om denne utdanningen er relevant for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner.

Når det skal vurderes hvorvidt svennebrev i tømmerfaget er relevant for det pålagde godkjenningsområdet, vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i innholdet i opplæringen som tømmer kontra hvilke arbeidsoppgaver godkjenningsområdet omfatter.

Utdanningen som tømmer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger, samt produksjon og montering av elementer og moduler. Læreplanen for tømmerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner, samt montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses som relevant for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for støping, forskaling og betong. Direktoratet finner på bakgrunn av ovennevnte at utdanningen som bygg-/tømmermester ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Da foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet ønsker imidlertid å knytte noen korte kommentarer til den praksisen foretaket har vist til.

Foretaket har i klagen vist til to referanseprosjekter for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner. Prosjektene er fra 2014 og 2016, hvor foretaket skriver at det utførte arbeider med leca sokkel og plate på mark, samt støping av kjellermur og støpt plate.

Direktoratet finner at prosjektene dokumenterer relevante arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, men at de ikke dekker hele bredden av de arbeidsoppgaver som omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning. Det opplyses om at ved søknad om sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den behersker hele bredden av de arbeidsoppgaver som omfattes av godkjenningsområdet, jf. Ot.prp. nr.45 (2007-2008) s. 130.

Til informasjon omfatter godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, som foretaket innehar sentral godkjenning for, alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning, herunder betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at John Reinfjord AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 53/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Moss Glass og Fasade AS (godkjenningssnr. 2017/5368)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

I brev datert 24.06.2017 ble vedtak av 06.06.2017 påklaget ved Linda Solberg på vegne av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 08.05.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 06.06.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dokumenterte en praksislengde etter endt utdanning slik det fremgår av byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1.

I vedtaket ble det også vist til at foretaket i tidligere søknad hadde dokumentert at Petra Waldschmidt, som er utdannet ingeniør med linjefag byggteknikk, var ansatt i foretaket. Hun var imidlertid ikke med i den nye organisasjonsplanen og var dermed etter direktoratets vurdering ikke lenger en del av foretakets ansatte.

Direktoratet har tatt klagen delvis til følge

Direktoratet har tatt klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2. Det ble ved avgjørelsen sett hen til at mesterbrevet er gitt på bakgrunn av en realkompetansevurdering og at foretaket hadde dokumentert lang og god praksis med godkjenningsområdet.

Generelle opplysninger om foretaket

Moss Glass og Fasade AS fikk sentral godkjenning første gang 15.11.2013. I perioden 15.11.2013 –15.11.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene og tiltaksklassene.

Foretaket har oppgitt at det har 15 ansatte og ligger i Moss i Østfold fylke. Hilde E. Porsmyr er ifølge organisasjonsplanen daglig leder. Jon Petter Porsmyr er eier og prosjektleder og han er tildelt mesterbrev i glassfaget i 2017 på bakgrunn av realkompetanse. Foretaket driver

håndverksvirksomhet innen glass- og fasadearbeider og annet som står i forbindelse hermed. Foretaket er registrert med næringskoden «43.342 Glassarbeid» i Enhetsregisteret.

Saksgang

08.05.2017 Søknad

06.06.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

27.06.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

23.11.2017 – 26.01.2018 E-post korrespondanse mellom DiBK og Linda Solberg

Foretaks anførsler

Linda Solberg skriver, på vegne av foretaket, at Jon Petter Porsmyr har jobbet innen faget siden 1987 og tok fagbrev i 1990, samt at han på bakgrunn av lang erfaring i faget ble tildelt mesterbrev i 2017. Videre vises det til at foretaket kjøpte opp EMA Glass AS, hvor all deres kompetanse ble med over til Moss Glass og Fasade AS og at EMA Glass AS tidligere har hatt sentral godkjenning for utførelse i tiltaksklasse 2. Det vises til at KMD har vedtatt en overgangsordning og det bes om at direktoratet foretar en ny vurdering på bakgrunn av lang erfaring.

Vedrørende at ingeniør ikke lenger er i firmaet skriver Solberg at de som sitter på erfaringen rundt prosjekteringen og utførelsen fortsatt er i firmaet og at det er tilsatt flere kompetente medarbeidere slik at erfaringen er ivaretatt på annen måte.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert mesterbrev innen glassfaget. Denne utdanningen oppfyller ikke kravet til utdanning på høghskolenivå med 180 studiepoeng eller tilsvarende. Den

dokumenterte utdanningen oppfyller imidlertid kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1, hvor utdanningskravet er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Spørsmålet blir derfor om mesterbrev som glassmester er relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1.

Når det skal vurderes hvorvidt utdanningen som glassmester er relevant for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet, vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i innholdet i opplæringen som glassmester sammenholdt med hvilke arbeidsoppgaver godkjenningsområdet omfatter.

Godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen gir et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse.

Utdanningen som glassmester innehar opplæring i prosjektering og utførelse av glasskonstruksjoner og fasadekledning, herunder opplæring i krav til estetikk og funksjonell utforming i glassfaget, og miljømessige og økonomiske konsekvenser av material- og metodevalg. Utdanningen innehar også opplæring i krav gitt i teknisk forskrift for glass og fasadearbeid vedrørende konstruksjonssikkerhet, herunder dimensjonering av bærende elementer og stabilitet ved bruk av enkle beregninger eller tabeller, og sikkerhet ved brann.

Direktoratet finner etter ovennevnte at utdanningen som glassmester vil være relevant for prosjekteringen som knytter seg til bærende elementer av glasskonstruksjoner og fasadekledninger i et bygg, men at utdanningen utover dette ikke omfatter opplæring i prosjektering av byggverkets totale stabilitet og dimensjonering av bærende elementer som vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner som ikke er i glass. Direktoratet finner derfor at utdanningen som glassmester ikke vil være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Vedrørende at ingeniør ikke lenger er i firmaet, anfører som nevnt Solberg at de som sitter på erfaringen rundt prosjekteringen fortsatt er i firmaet og at erfaringen er ivaretatt. Til dette vil direktoratet bemerke at det ikke har anledning til å fravike kravet til utdanning og la praksis danne grunnlag for sentral godkjenning.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner det imidlertid korrekt å knytte noen korte kommentarer til praksisen foretaket har vist til.

Foretaket har i søknaden vist til fire referanseprosjekter for prosjektering av konstruksjonssikkerhet. Prosjektene gjaldt to bilforretninger, en svømmehall og en butikk. Foretaket skriver blant annet at det utførte prosjektering av bærende aluminium- og glassfasader inkludert foldedører, automatikkdører og innvendige brannpartier, samt prosjektering av glassrekkverk/slimline-rekkverk. Direktoratet finner at referanseprosjektene dokumenterer relevante arbeider med godkjenningsområdet, men at de ikke dekker hele bredden av de arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet. Det vises i denne forbindelse til det som er sagt ovenfor om hva godkjenningsområdet omfatter. Det opplyses om at ved søknad om sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 130.

Forholdet til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3

Det vises i klagebrevet til at KMD har vedtatt en overgangsordning og at direktoratet gjør en ny vurdering i henhold til denne. Til dette vil direktoratet bemerke følgende:

1.januar trådte en rekke endringer i SAK10 i kraft, herunder klare krav til utdanning. Etter tilbakemeldinger fra bransjeorganisasjoner og foretak om at endringene kom overraskende og fikk negative konsekvenser for foretakene, vedtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet en overgangsbestemmelse. Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2018 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Det avgjørende for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse er at det er søkt om fornyelse av sentral godkjenning. For at en søknad skal regnes som en fornyelse, må den være sendt inn innen den opprinnelige godkjenningsperioden utløper. Oversittes denne fristen vil ikke søknaden være å regne som en fornyelse.

I dette konkrete tilfellet utløp den første godkjenningen 15.11.2016, mens den nye søknaden er innsendt 08.05.2017. Det følger av ovennevnte at søknaden dermed ikke er å regne som en fornyelse av sentral godkjenning. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse i dette tilfellet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Moss Glass og Fasade AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner

til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 54/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra B. Andersens Sønner AS (godkjenningsnr. 2017/5522)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

I brev datert 30.06.2017 ble vedtak av 07.06.2017 påklaget ved Bård Ivar Markussen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 07.04.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 07.06.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer- og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Avslagene for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og prosjektering av veg-, utearealer- og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften(SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 første og andre ledd med tilhørende veiledning.

For utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med manglende gjennomføringsevne, jf. § 9-1. Dette området er påklaget i tiltaksklasse 1.

For utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Dette området er påklaget i tiltaksklasse 1.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

B. Andersens Sønner AS fikk sentral godkjenning første gang 09.05.2011. I perioden 09.05.2011 –09.05.2014 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 4 ansatte og ligger i Evenskjer i Skånland kommune. Kjell Ivar Andersen er daglig leder. Foretaket har sin virksomhet innen grunnarbeid og gravearbeid samt hva herunder tilhører, samt skal kunne delta i annen virksomhet med økonomisk formål. Foretaket er registret med næringskoden «43.120 Grunnarbeid» i Enhetsregisteret.

Saksgang

07.04.2017 Søknad

13.05.2017 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

16.05.2017 Tilsvar fra foretaket

07.06.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

30.06.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det gjennom referansene fra Hålogaland Kraft AS har dokumentert mer enn nok for sentral godkjenning. Det opplyses om at faglig leder også arbeider som anleggsleder for Hæhre Entreprenør AS. I tillegg har foretaket også ansatte med over 50 års erfaring fra bygg- og anleggsbransjen. Foretaket påpeker at det skal være vanskelig for DiBK å se bort fra denne kompetansen når DiBK har gitt sentral godkjenning til andre foretak som ikke har tilsvarende kvalifikasjoner, for eksempel ADK1-bevis. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagskoleutdanning og linjefag bergteknikk fra 2016. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3.

Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning vist til to referanseprosjekter. Det første prosjektet er fra 2007 og gjelder en vei på 3,5 km tilknyttet gården Renså. Her hadde styreleder Brynjulf Andersen personlig ansvarsrett for landskapsutforming. Andersen har ikke dokumentert tilstrekkelig utdanningsnivå, og praksisen vil dermed ikke være opparbeidet på riktig utdanningsnivå.

Det andre prosjektet gjelder opparbeidelse av en kunstgressbane for Liland IF. Av beskrivelsen fremkommer det at søknaden dreier seg om en forhåndsgodkjenning fra kommunen som sendes sammen med finansiering til fylkeskommune og detter til departementet hvor prioriteringen lages for å få ut spillemidler til anlegget.

Selv om dette arbeidet omfatter utforming av søknad til kommunen, vurderer direktoratet det slik at dette ikke dreier seg om en byggesøknad etter plan- og bygningsloven og prosjektet er dermed ikke vurdert som relevant for dette godkjenningsområdet.

I klagen er det heller ikke noen beskrivelse av rollen som ansvarlig søker, eller ytterligere referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, og det er heller ikke dokumentert nødvendig praksistid på minst 4 år, jf. SAK10 § 11-3.

Prosjektering av veg-, utearealer- og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og

tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som anleggsgartner eller teknisk fagskole med linjefag anlegg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagskoleutdanning og linjefag bergteknikk fra 2016. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant, da den deler elementer med faglinje anlegg. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming omfatter følgende fagområder:

- veg
- utearealer og landskapsutforming

Prosjektering av veg

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Så langt det er aktuelt skal veg utformes og dimensjoneres etter vegvesenets normal N100 og N200.

Fagområdet omfatter ikke lukket overvannshåndtering eller dimensjonering av føringsveier for overvann. Dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Fagområdet omfatter heller ikke geoteknisk prosjektering og konstruksjonssikkerhet, samt prosjektering av sikringstiltak under arbeid og i ferdig stand. I områder hvor grunnforhold ikke er kjent m.v. må en geoteknisk vurdering ligge til grunn for dimensjonering av veg.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjekteringen av veg som krever mindre inngrep ved uproblematisk grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små, samt utforming og dimensjonering av veger som i vegvesenets normal N100 er definert som gang og sykkelveg, adkomstveger og samleveger med ÅDT høyst 1500.

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann.

Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen. Fagområdet innebærer ikke dimensjonering av føringsveier for overvann, dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Fagområdet omfatter heller ikke geoteknisk prosjektering og konstruksjonssikkerhet, samt prosjektering av sikringstiltak under arbeid og i ferdig stand.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjekteringen av utearealer og landskapsutforming omfatter mindre inngrep ved uproblematisk grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Eksempler på tiltak i dette godkjenningsområdet kan være

- prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter,
- prosjektering av utearealer for mindre lekeplasser,
- deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 m høyde fra opprinnelig nivå.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Det første prosjektet omhandler en vei tilknyttet Renså gård og ble også benyttet som referanseprosjekt for ansvarlig søker. Her har Brynjulf Andersen hatt personlig ansvarsrett. Det er imidlertid ikke dokumentert at Andresen har utdanning på minimum mesterbrev/teknisk fagskole-nivå, og praksis som ikke er opparbeidet på riktig utdanningsnivå kan ikke tillegges vekt ved søknad om sentral godkjenning.

Det andre prosjektet omhandler opparbeidelse av en kunstgressbane for Liland IF. Her beskriver foretaket at det har stått for utarbeidelse av beskrivelse for grunnarbeid for å bygge kunstgressbanen. Resten av beskrivelsen omhandler utførelse av tiltaket. Ut i fra beskrivelsen er det ikke mulig å vurdere hvorvidt foretaket har praksis med prosjektering av utearealer for en gruppe småhus eller hytter, mindre lekeplasser, eller tilsvarende tiltak.

I klagen er det ikke angitt flere referanseprosjekter eller gitt noen nærmere beskrivelse av godkjenningsområdet som dokumenterer ytterligere praksis med godkjenningsområdet.

Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig praksis med slike prosjekteringsoppgaver, og dekker dermed heller ikke nødvendig praksistid på minst 4 år, jf. SAK10 § 11-3.

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som anleggsgartner.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole og linjefag bergteknikk fra 2016. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være relevant for godkjenningsområdet, da den inneholder felles elementer med anleggslinjen. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Det bemerkes at fagbrev som anleggsmaskinfører ikke vil være relevant for godkjenningsområdet.

Krav til praksis

Fagområdet landskapsutforming omfatter opparbeidelse og planering av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser, legging av dekker med belegningsstein, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse samt natursteinsarbeider m.v, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning.

Eksempler på utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1 kan være:

- Opparbeidelse og planering inkludert åpen overvannshåndtering av mindre grøntanlegg og idrettsanlegg, som for eksempel små parker og lekeplasser, i områder hvor håndtering av overvann er ansett å være av mindre betydning for konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.
- Støttemurer av for eksempel naturstein og betongstein med høyde inntil 2 meter,
- Opparbeidelse og planering av mindre veier som for eksempel gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.,
- Legging av dekker med belegningsstein, grusdekker, betong og asfaltdekker for gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.,
- Planering, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanlige forhold» i følge Vegvesenets normal N200.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 11 referanseprosjekter, i en periode fra 2007 til 2016. Foretaket har vist til en utdanning fra teknisk fagskole som ble fullført i 2016. Foretaket vil dermed ikke kunne dokumentere minst 2 års praksis med dette godkjenningsområdet som bygger på nødvendig relevant utdanning. Den tidligere praksisen kan heller ikke vurderes av direktoratet, da utdanningen i form av fagbrev som anleggsmaskinfører som ligger til grunn ikke oppfyller kravet til relevant utdanning for dette godkjenningsområdet selv om utdanningen er på tilstrekkelig nivå.

I klagen skriver foretaket at det har lang praksis med slike oppgaver, men praksis kan alene ikke danne grunnlaget for en sentral godkjenning så lenge den ikke er opparbeidet på bakgrunn av relevant utdanning. Praksis må som hovedregel være opparbeidet etter endt utdanning på tilstrekkelig nivå og med relevant fagretning for godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag-/svennebrev eller tilsvarende og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være svennebrev som murer.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagbrev som anleggsmaskinfører, i tillegg er det dokumentert en fagskoleutdanning med linjefag bergteknikk.

Direktoratet vurderer ikke at disse utdanningene er relevante for godkjenningsområdet, da de ikke inneholder nødvendige byggtekniske fag eller relevante fag for utførelse av murerfaget.

I klagen er det heller ikke sendt inn dokumentasjon på at foretaket har nødvendig murer-/byggutdanning i foretaket.

Direktoratet gjør derfor ingen nærmere vurdering av praksisen som er sendt inn i søknaden.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at B. Andersens Sønner AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket anfører i sin klage at andre foretak er gitt sentral godkjenning uten at de innehar ADK1 eller har ansatte i firmaet. Uten at det nevnes konkret hvilke foretak dette gjelder har ikke direktoratet mulighet til å undersøke disse foretakene. Dersom man mener at et foretak har fått godkjenninger det ikke var berettiget til, vises det til muligheten for å rapportere foretaket til direktoratet slik at dette kan undersøkes nærmere.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

**Sak 55/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Sørumsand Rør AS (godkjenningssnr. 2017/5728)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningssområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 06.07.2017 ble vedtak av 11.05.2017 påklaget ved advokat Ole Edw. Hagen på vegne av foretaket. Klagen er ikke rettidig, jf. forvaltningsloven(fvl.) § 29. Fordi klagen har ligget lenge hos direktoratet uten at foretaket er blitt varslet, finner direktoratet likevel å kunne behandle klagen, jf. fvl. § 31.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.04.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 11.05.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningssområder ble innvilget:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningssområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften(SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningssområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet opplyste også i vedtaket om at overgangsbestemmelsen ikke kom til anvendelse i denne saken, da foretaket hadde sendt inn søknad om fornyelse etter at eksisterende godkjenning hadde utløpt. Søknaden ble derfor behandlet som en førstegangssøknad, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Sørumsand Rør AS fikk sentral godkjenning første gang 18.02.2005. I perioden 18.02.2014 – 18.02.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 16 ansatte og ligger i Sørumsand i Sørum kommune. Per Harsheim er daglig leder. Han har svennebrev som rørlegger. Foretaket har sin virksomhet innen rørleggervirksomhet, service samt handel av VVS-artikler og varer som står i forbindelse med VVS-bransjen. Foretaket er registrert med næringskoden «43.221 Rørleggerarbeid» i Enhetsregisteret.

Saksgang

06.04.2017 Søknad

11.05.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

06.07.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Advokat Hagen anfører på vegne av foretaket i klagen at Direktoratet for byggkvalitet feilaktig har lagt til grunn at foretaket skal behandles som en førstegangssøker, da det ikke er grunnlag for å behandle foretaket som en ny søker. Det bes om at direktoratet omgjør sitt vedtak. Foretaket er en større rørleggerbedrift på Romerike og har hatt sentral godkjenning for både prosjektering og utførelse frem til februar 2017. Det opplyses om at foretakets arbeider er utført uten anmerkninger, og foretaket oppfyller derfor reelt og faktisk de krav som kreves for å prosjektere og utførelse arbeider i tiltaksklasse 1. Det anføres videre at virksomheten til Sørumsand Rør AS faller inn under det unntak som følger av SAK10 § 20-3. Bakgrunnen for denne bestemmelsen var at virksomheter som tidligere hadde godkjenning ikke skulle bli rammet av de overgangsregler hvor det var krav om både formell utdanning og praksis. Videre anføres det at en tolkning av § 20-3 som medfører at en virksomhet kort tid etter utløpet av en godkjenning blir regnet som en ny søknad ikke har begrunnelse og hjemmel i bestemmelsen. Advokat Hagen skriver videre i klagen at det er de reelle hensyn, nemlig at foretak som har erfaring og har utført prosjekteringsarbeid uten anmerkninger, i en overgangsfase ikke trenger å oppfylle det formelle krav til mesterbrev. Det skrives videre at en tolkning basert på direktoratets forståelse vil være en svært streng og innskrenkende tolkning av bestemmelsen, hvilket krever klare holdepunkter i lov/forskrift. Advokat Hagen anfører at det ikke kan utledes av teksten i bestemmelsen at tidligere virksomheter som har hatt godkjenning skal vurderes som nye søkere dersom søknaden kommer inn etter utløpet

av tidligere godkjennelse. Advokat Hagen anfører at vedtaket som er fattet, således er fattet uten hjemmel i lov og må derfor omgjøres. Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Om forholdet til overgangsbestemmelsen som følger av SAK10 § 20-3

På bakgrunn av de skjerpede kravene til utdanningsnivå som ble innført 01.01.2016 ble det innført en overgangsordning for kvalifikasjoner. Dette innebærer at foretak frem til 1. juli 2018 kan få fornyet sentral godkjenning på grunnlag av kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1. januar 2016, dersom kvalifikasjonskravene oppfylles fullt ut innen 1. juli 2018.

Bakgrunnen for en slik overgangsordning var å gi foretakene tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. Bestemmelsen gir en overgangsperiode som utløper 1. juli 2018. Fram til dette tidspunktet kan foretak søke fornyelse av sentral godkjenning på grunnlag av de mer lempede kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1. januar 2016. Dette betyr at foretak i denne perioden kan få fornyet sin sentrale godkjenning blant annet på bakgrunn av langvarig praksis.

Et krav for å bli vurdert etter overgangsordningen er at foretaket søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning. Det følger av SAK10 § 13-4 andre ledd at søknad om fornyelse må sendes inn innen to måneder før utløpet av godkjenningsperioden. Direktoratets søknadssystem åpner for at søknad om fornyelse kan sendes inn 6 måneder før eksisterende godkjenning utløper. Dersom søknad om fornyelse ikke er mottatt innen fristen for fornyelse risikerer foretaket at godkjenningen ikke blir fornyet innen utløpsdato, samt at foretaket må sende inn en helt ny søknad for å oppnå sentral godkjenning. Det påpekes at det er foretaket som skal sørge for at søknad om fornyelse kommer inn til rett tid.

Foretaket har sendt inn sin søknad om sentral godkjenning 06.04.2017, mens foretakets godkjenning utløp 18.02.2017. Søknad om fornyelse var dermed sendt inn nærmere to måneder etter godkjenningsperiodens utløp, og kan derfor ikke regnes som en fornyessøknad. Følgelig kvalifiserer foretaket heller ikke til overgangsordningen og de mer lempelige kravene til kvalifikasjoner, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Direktoratet vil bemerke at det behandles svært mange søknader om sentral godkjenning, og at det derfor er behov for en fastsatt grense for fornyelse. Dersom direktoratet skulle utøve skjønn og eksempelvis godta at søknad om fornyelse ble sendt to måneder for sent, men utelukke

søknader som var sendt tre måneder for sent, ville det være vanskelig å ivareta prinsippet om likebehandling av foretak.

Samlet vurdering av

Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev som rørlegger eller teknisk fagskole med linjefag VVS eller KEM.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagbrev som rørlegger. Direktoratet finner at utdanningen er relevant for godkjenningsområdene, men den oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 § 11-3.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig utdanningsnivå, og heller ikke kvalifiserer for overgangsordningen, er det ikke nødvendig med noen grundigere gjennomgang av foretakets praksis. Dette siden både kravet til utdanning og praksis må være oppfylt.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Sørumsand Rør AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 56/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Ingeniør Singh Jheeta (godkjenningsnr. 2017/6643)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

I brev datert 25.07.2017 ble vedtak av 24.07.2017 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.06.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.07.2017 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 2

Avslaget for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet. Foretaket hadde ikke dokumentert at kravet til praksislengde var oppfylt, samt at referanseprosjektene ikke dokumenterte oppgavene og ansvaret til ansvarlig søker, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-4 og 13-5 første ledd og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Når det gjelder avslaget for godkjenningsområdet kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 2, skriver foretaket i klagen at dette området og denne tiltaksklassen bortfaller. Direktoratet tolker det derfor dit hen at dette området ikke er påklaget. Foretaket skriver imidlertid at det ønsker tiltaksklasse 1 for funksjonene søker, utførende, prosjekterende og kontrollerende. Til dette vil direktoratet bemerke at foretaket må sende inn en ny søknad for ønskede godkjenningsområder, da direktoratet i klagesaken ikke kan behandle områder som ikke er omsøkt. Direktoratet opplyser også om at godkjenningsområdet kontroll av brannsikkerhet kun finnes i tiltaksklasse 2 og 3.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket Ingeniør Singh Jheeta har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Foretaket er et enkeltpersonforetak og ligger i Drammen kommune i Buskerud fylke. Manjit Singh Jheeta er daglig leder. Han har utdanning som ingeniør med linjefag bygg konstruksjon fra 2011 og teknisk fagskole med linjefag bygg fra 2009. Foretaket har sin virksomhet innen

teknisk arbeid og veiledning, og er registrert med næringskoden «71.129 Annen teknisk konsulentvirksomhet» i Enhetsregisteret.

Saksgang

13.06.2017 Søknad

24.07.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

25.07.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagen at daglig leder har praksis fra India, hvor han har jobbet i Dubai i egen virksomhet med alt innen byggfaget. Foretaket viser videre til to prosjekter fra Lier og Nedre Eiker kommune. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Seriøsitetsvilkår for sentral godkjenning for ansvarsrett

1. januar 2016 trådte en rekke endringer i byggesaksforskriften (SAK10) i kraft, herunder seriøsitetsvilkårene vedrørende merverdiavgift og skatt. Seriøsitetsvilkårene skal bidra til å øke seriøsiteten i bygge- og anleggsnæringen og omfatter vilkår av stor samfunnsmessig betydning. Det er et vilkår i SAK10 § 13-1 a at foretak som søker om og innehar sentral godkjenning skal være registrert i Merverdiavgiftsregisteret, jf. merverdiavgiftsloven (mval.) § 2-1.

I henhold til mval. § 3-1 skal det beregnes merverdiavgift ved omsetning av varer og tjenester. Alle varer og tjenester er følgelig avgiftspliktige, med mindre de er særskilt unntatt loven, som for eksempel helsetjenester, undervisningstjenester og enkelte tilfeller av omsetning og utleie av fast eiendom og rettighet til fast eiendom, jf. mval. kapittel 3.

Ingeniør Singh Jheeta er ifølge Enhetsregisteret ikke registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Foretaket ble i tidligere vedtak av 30.05.2017 opplyst om at dette er et vilkår som må være oppfylt for å få innvilget sentral godkjenning. Direktoratet kan ikke se at foretaket har sendt inn dokumentasjon som bekrefter at foretaket ikke har omsetning og uttak som er omfattet av mval. § 2-1 og således ikke er registreringspliktige.

Seriøsitetsvilkårene er dermed ikke oppfylt.

For å være registrert i Merverdiavgiftsregisteret må imidlertid foretaket ha en avgiftspliktig omsetning eller uttak på mer enn 50 000 kroner i en periode på tolv måneder, jf. mval. § 2-1. Direktoratet ønsker i denne forbindelse å opplyse om muligheten foretakene har til å forhåndsregistrere seg. Det følger av mval. § 2-4 at den som ikke har nådd beløpsgrensen for registrering, kan forhåndsregistreres i Merverdiavgiftsregisteret på nærmere bestemte vilkår.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har utdanning som ingeniør med linjefag bygg konstruksjon fra 2011 og teknisk fagskole med linjefag bygg fra 2009. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket gi en dekkende beskrivelse av godkjenningsområdet. Referanseprosjektene må beskrives av foretaket slik at det fremgår hvilken rolle foretaket eller den ansatte hadde i prosjektet, hva denne rollen innebar og hvilke arbeidsoppgaver som er utført. Dekkende beskrivelser er nødvendig for å kunne vurdere hvorvidt prosjektene dokumenterer tilstrekkelig bred erfaring med de arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet.

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

For funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 må foretaket vise til minst 4 års praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden og i klagesaksomgangen vist til to referanseprosjekter for godkjenningsområdet ansvarlig søker. Prosjektene er fra Lier og Nedre Eiker kommune og

foretaket skriver at det har vært ansvarlig søker. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig søker innebar, herunder hvilke søknader foretaket har utformet, koordineringsbehovet og så videre.

Vedrørende prosjektet i Nedre Eiker kommune, viser innsyn i kommunen at foretaket har erklært ansvar for utførelse av bygningsarbeider, mens det er et annet foretak som har erklært ansvar for funksjonen som ansvarlig søker.

I klagesaksomgangen er det også lagt ved en CV for Manjit Singh Jheeta, som viser en oversikt over hans utdanning og arbeidsforhold. Fremstillingen gir imidlertid ingen dekkende beskrivelse av arbeidsoppgavene som omfattes av det påklagede godkjenningsområdet. Dett opplyses for øvrig om at dokumenter som er vedlagt søknad om sentral godkjenning og som ikke er utferdiget på norsk, svensk eller dansk, skal vedlegges en oversettelse til ett av disse språkene, jf. SAK10 § 5-1 femte ledd.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Ingeniør Singh Jheeta verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 57/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Rogaland Bygg & Betong AS (godkjenningsnr. 2017/6170)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I e-post datert 28.07.2017 ble vedtak av 27.07.2017 påklaget ved Svein Petter Helland. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 23.06.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.07.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Avslagene for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1, prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1 og prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant praksis med godkjenningsområdet det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd og tilhørende veiledning. Det ble også opplyst om at det var vist til praksis for en ansatt som ikke hadde tilstrekkelig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

For prosjektering av miljøsanering ble avslaget begrunnet med at praksis ikke var opparbeidet på tilstrekkelig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

For utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner ble avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert nødvendig utførelseskompetanse, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde

dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Rogaland Bygg & Betong AS har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket har 3 ansatte og ligger i Ålgård i Gjesdal kommune. Svein Petter Helland er daglig leder. Han har svennebrev som tømmer fra 2007. Foretaket har sin virksomhet innen betong- og tømmerarbeid på hus/hytter/industribygg. Selskapet kan og drive med kjøp/drift av fast eiendom. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

23.06.2017 Søknad

27.07.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

28.07.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det for avslagene vises til tidligere foretak Rogaland Bygg og Betong og Svein Petter Helland sin kompetanse. Foretaket opplyste i søknaden at det var foretaket som hadde ansvarsretten for de ulike tiltakene, ikke at det var eiers kompetanse det skulle vises til i alle vurderingene. Det opplyses om at Inocencio Asotigue har jobbet i foretaket siden 2010, med enkelte avbrekk til skoloring og ett år hos Aker Solutions, mens Ivan Håland har vært ansatt siden 2012. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømmer eller teknisk fagskole bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole og linjefag bygg fra 2013. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3.

Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning vist til tre referanseprosjekter. Det første prosjektet er en enebolig i Stavanger kommune som er gitt ferdigattest i 2015. Her har foretaket hatt hovedansvar for dokumentstyring, arkivering og utfylling av søknad for tiltaket som dreide seg om en refundamentering uten nabovarsel.

Det andre prosjektet er en enebolig i Time kommune som er gitt ferdigattest i 2014. Her har foretaket hatt tilsvarende oppgaver som for prosjektet over, i tillegg til en dispensasjon for en enebolig på 2 plan.

Det tredje prosjektet er en enebolig i Sandnes kommune med ferdigattest i 2015. Her har foretaket hatt hovedansvar for dokumentstyring og arkivering for en refundamentering på ca. 80 kvadratmeter.

I søknaden var det også vedlagt et skjema med ytterligere referanseprosjekter. Her er ikke funksjonen som ansvarlig søker beskrevet nærmere, men angitt enten ved forkortelsen «SØK» eller «an. søkende». Det er ikke angitt når disse tiltakene fikk ferdigattest, men ut i fra kommunens saksnummer kan man lese at tiltakene går noe tilbake i tid.

I klagen anføres det at alle referanser omfatter søknad med godkjenning fra kommune med påfølgende ferdigattester. Videre skriver foretaket at det ikke har mottatt dårlige tilbakemeldinger på sin praksis ved utfylling av søknader hos noen av kommunene i sitt nærrområde.

Foretaket anfører videre i sin klage at Inocencio Asotigue har vært ansatt i foretaket siden 2010, men har hatt avbrekk til skole og ett år hos Aker Solutions. Asotigue fullførte i 2013 en to-årig fagskoleutdanning. I tillegg kommer ett års fravær fra foretaket, noe som innebærer at praksis på tilstrekkelig utdanningsnivå først kan ha vært opparbeidet etter 2014/2015. I referanselisten som er vedlagt vises til praksis fra 2015 og 2016, men denne er som tidligere nevnt kun stikkordsmessig beskrevet. Det er ikke angitt i søknaden hvilken rolle Asotigue har hatt i referanseprosjektene.

Etter en helhetsvurdering har direktoratet kommet til at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet. Direktoratet vurderer ikke at dokumentstyring og arkivering er relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket skriver også at det har fylt ut søknad, men det nevnes ikke hvorvidt dette var søknad om ansvarsrett eller om foretaket har stått som ansvarlig søker. Med referanseprosjekter i perioden 2014-2016 er heller ikke kravet til praksistid på minst 4 år oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som anleggsgartner eller teknisk fagskole bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole og linjefag bygg fra 2013. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming omfatter følgende fagområder:

- veg
- utearealer og landskapsutforming

Prosjektering av veg

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Så langt det er aktuelt skal veg utformes og dimensjoneres etter vegvesenets normal N100 og N200.

Fagområdet omfatter ikke lukket overvannshåndtering eller dimensjonering av føringsveier for overvann. Dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Fagområdet omfatter heller ikke geoteknisk prosjektering og konstruksjonssikkerhet, samt prosjektering av sikringstiltak under arbeid og i ferdig stand. I områder hvor grunnforhold ikke er kjent m.v. må en geoteknisk vurdering ligge til grunn for dimensjonering av veg.

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningssområdet prosjekteringen av veg som krever mindre inngrep ved uproblematisk grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små, samt utforming og dimensjonering av veger som i vegvesenets normal N100 er definert som gang og sykkelveg, adkomstveger og samleveger med ÅDT høyst 1500.

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann.

Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen. Fagområdet innebærer ikke dimensjonering av føringsveier for overvann, dette omfattes av godkjenningssområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Fagområdet omfatter heller ikke geoteknisk prosjektering og konstruksjonssikkerhet, samt prosjektering av sikringstiltak under arbeid og i ferdig stand, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Prosjekteringen av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 omfatter mindre inngrep ved uproblematisk grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små.

Eksempler på tiltak i dette godkjenningssområdet kan være

- prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter,
- prosjektering av utearealer for mindre lekeplasser,
- deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 m høyde fra opprinnelig nivå.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fire referanseprosjekter. Det første omhandler en enebolig i Stavanger som er gitt ferdigattest i 2015. Her har foretaket vært hovedansvarlig ved drenering, grunnforhold og stikk tilknyttet tiltaket, ca 150 kvadratmeter. Det andre prosjektet er en enebolig i Sandnes kommune som er gitt ferdigattest i 2016. Her har foretaket vært hovedansvarlig for opparbeidelse av grunn for bolig, koter, drenering, stikk, skiltplan og landskapsutforming på cirka 2 mål i tillegg til 50 meter stikk. Det tredje prosjektet omhandler en enebolig i Time kommune som er gitt ferdigattest i 2014. Her har foretaket vært hovedansvarlig for opparbeidelse av grunn og drenering med tilkobling i kum, cirka 300 kvadratmeter. Det fjerde prosjektet er en fritidsbolig/hytte i Sandnes kommune som er gitt ferdigattest i 2015. Her var foretaket hovedansvarlig for prosjektering av

opparbeidelse av grunn, sprengning, rehabilitering av lømur og drenering av et område på 2 mål.

I søknaden har foretaket i tillegg vedlagt en oversikt over ytterligere referanseprosjekter. Her opplyser imidlertid foretaket at eneboligen fra 2016 i Sandnes kommune kun omhandlet utførelse av betong og radonsikring. Direktoratet legger dermed til grunn at foretaket kun hadde utførelse i dette referanseprosjektet. I listen med prosjekter er det flere prosjekter hvor foretaket oppgir å ha hatt prosjektering av fundamentering, grunn og drenering.

Direktoratet vurderer ikke denne praksisen til å være tilstrekkelig dekkende for godkjenningsområdet. Foretaket beskriver å ha utført drenering, noe som kan være relevant for godkjenningsområdet. Foretaket beskriver noe opparbeidelse av grunn, men da for enkelttiltak og ikke en gruppe av småhus eller tiltak av lignende kompleksitet. Dette vurderes av direktoratet å være noe smalt sett opp mot hva godkjenningsområdet krever. I tillegg har foretaket vist til praksis fra 2014-2015. Kravet til praksistid er dermed heller ikke tilstrekkelig oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket skriver i klagen at når det gjelder dette godkjenningsområdet så bør tidligere prosjekter med foretakets kompetanse vurderes helhetlig. Til dette vil direktoratet bemerke at praksis må være opparbeidet på et tilstrekkelig utdanningsnivå, i dette tilfellet må dermed praksis være utført av Inocencio Asotigue, da det er denne personen som har tilstrekkelig utdanningsnivå i foretaket.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole og linjefag bygg fra 2013. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaste.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av bæreevne og stabilitet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon med liten vanskelighetsgrad i pålitelighetsklasse 1 iht NS-EN 1990 +NA og brannklasse 1 iht.

byggteknisk forskrift. Oppgaven omfatter dimensjonering av bærende elementer ved bruk av enkle beregninger eller tabeller, ved gode grunnforhold og standardlaster, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:

- fritids- og enebolig med og uten sokkelleilighet,
- tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, små barnehager,
- alminnelige landbruksbygg, lager- og industribygg,
- mindre utendørsribuner (under 500 pers.), små bruer (inntil 10 m spennvidde) og tårn inntil 10 m.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 8 referanseprosjekter som er gitt ferdigattest i perioden 2012 - 2016. Felles for prosjektene er at de omhandler eneboliger, samt feriehus/hytter. I beskrivelsene vises det til at foretaket har hatt hovedansvar for fundamentering og forstøtning. For et prosjekt i Time kommune fra 2014 har foretaket i tillegg stått for bærende laster i trevirke.

Referanseprosjektene er i flere av tilfellene for generelt beskrevet til at direktoratet kan vurdere hvorvidt det er relevant praksis med godkjenningsområdet. For prosjektet i Time kommune har foretaket hatt ansvar for bærende laster i trevirke, noe som kan være relevant for godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omfatter prosjektering av bæreevne og byggverkets totale stabilitet for småhus, lager- og industribygg, samt tiltak av tilsvarende kompleksitet. Direktoratets vurdering er at en slik praksis ikke er tilstrekkelig beskrevet.

Prosjektene det er vist til er også oppgitt til å være utført i perioden 2012-2016. Det er opplyst om at Inocencio Asotigue har gjennomført skolegang og ett år hos Aker Solutions i denne perioden, og dermed kan ikke all denne praksisen ha bygget på tilstrekkelig utdanningsnivå slik dette fremgår av SAK10 § 11-3 og veiledning til bestemmelsen. Kravet til praksistid på minst 4 år er dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole og linjefag bygg fra 2013. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende byggverk for publikum og arbeidsbygning inntil 2 etasjer, samt bygning med boenheter og høyst to boenheter over hverandre, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Eksempler på tiltak i denne klassen:

- fritids- og enebolig, tomannsbolig, rekkehus, kjedehus,
- mindre arbeids- og publikumsbygg.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 8 referanseprosjekter, som også var lagt til grunn for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet. Det dreier seg dermed om eneboliger og hytter/fritidsboliger i perioden 2012-2016.

Foretaket oppgir i søknad om sentral godkjenning at det har vært hovedansvarlig for radon og fuktsikring. I tillegg har det for en enebolig i Sandnes kommune vært ansvarlig for kuldebroer i grunnmuren. For en enebolig i Time kommune har de vært ansvarlig for branntekniske tiltak mot nabo.

Disse prosjektene inneholder elementer som er relevante for prosjektering av bygningsfysikk for småhus i tiltaksklasse 1, selv om de er noe knapt beskrevet. Imidlertid er praksisen opparbeidet mellom 2012-2016, og dermed er direktoratets vurdering av praksislengde den samme som for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1. Det er oppgitt at Asotigue med tilstrekkelig utdanningsnivå var under skolering og i tillegg arbeidet hos et annet foretak i ett år i perioden praksisen var opparbeidet. Det fremgår ikke hvilken rolle Asotigue har hatt i prosjektene. Direktoratet vurderer derfor at denne ikke kan dekke minst 4 års praksis på tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 § 11-3.

Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole og linjefag bygg fra 2013. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter kartlegging av farlig avfall ved riving, rehabilitering eller vesentlig ombygging av eksisterende byggverk, og på basis av det utarbeide avfallsplan og miljøsaneringsbeskrivelse.

Tiltaksklassen for godkjenningsområdet vil være avhengig av vanskelighetsgraden av selve kartleggingen av farlig avfall og mengden av rivingsmaterialer byggetiltaket vil generere.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering/kartlegging av rivemasser i bygning med BRA større enn 100 m² og mindre enn 400 m². Miljøsanering av anlegg eller konstruksjoner av tilsvarende størrelse.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn tre referanseprosjekter. Det første dreier seg om en enebolig i Sandnes kommune som er gitt ferdigattest i 2016. Her har foretaket hatt hovedansvar for vurdering av miljøfarlige masser og avfallshåndtering ved grunn- og betongarbeider. Det andre prosjektet er en enebolig i Time kommune fra 2014 hvor foretaket har hatt hovedansvar for avfallshåndtering av bygningsavfall for grunn, betong, tømrer, elektriker, rørlegger og ventilasjon. Det tredje prosjektet er en hytte/fritidsbolig i Sandnes kommune fra 2015. Her har foretaket hatt hovedansvar ved riving av eksisterende hytte, avfallshåndtering og planlegging av sanering under krevende fraktforhold.

I tillegg har foretaket sendt inn en referanseliste. Ingen av prosjektene på denne listen inneholder noen beskrivelse av godkjenningsområdet. I klagen er det heller ikke gitt nye opplysninger om praksis med dette godkjenningsområdet.

Direktoratets vurdering er at det tredje prosjektet kan være relevant for godkjenningsområdet, da dette omhandler planlegging av sanering. De to første prosjektene virker å omhandle håndtering av avfall under oppføring av et bygg.

Det bemerkes at godkjenningsområdet omhandler kartlegging av farlig avfall ved riving av tiltak og på bakgrunn av dette utarbeide en miljøsaneringsbeskrivelse og avfallsplan. Alminnelig avfall som generes ved oppføring av tiltak vil normalt ikke være ansvarsbelagt. Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig praksis med dette godkjenningsområdet. I tillegg vil det heller ikke være dokumentert tilstrekkelig praksislengde med godkjenningsområdet, da praksis normalt må være opparbeidet etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av plastøppte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller

tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagbrev i betongfaget fra 2011, i tillegg til en ansatt med teknisk fagskole og linjefag bygg fra 2013. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker,

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner omfatter arbeider i byggverk etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll", jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav og tilhørende veiledning.

Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- fundamenter, vegger, dekker o.l. for småhus inntil 3 etasjer og høyst to boenheter over hverandre,
- bygning for publikum og arbeidsbygning med høyst to etasjer,
- forstøtningskonstruksjon med høyde inntil 2 m og kummer uten trafikkbelastning,
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 6 m.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 8 referanseprosjekter. Dette dreier seg om eneboliger og fritidsboliger/hytter i perioden 2012 – 2016. I tillegg er det vedlagt en referanseliste med ytterligere prosjekter. Beskrivelsene i denne listen er imidlertid stikkordsmessige og nokså kortfattede.

Av beskrivelsene i søknaden fremgår det at foretaket i disse referanseprosjektene har hatt hovedansvar ved grunnmur, ringmur, fundamentering, forstøtning, plate og lignende arbeider. Direktoratet vurderer denne praksisen til å være relevant, men vurderer ikke praksisen til å være tilstrekkelig dekkende for godkjenningsområdet.

Årsaken til dette er at det i hovedsak vises til arbeider med ringmurer og plate på mark. Godkjenningsområdet omfatter oppføring av bygg i betong med inntil 3 etasjer, forstøtninger inntil 2 meter og bruer med spennvidder inntil 6 meter. Det kreves dermed at foretak kan dokumentere bredden av oppgaver innen godkjenningsområdet.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Rogaland Bygg & Betong AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 58/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Tømrer Martin Langerud AS (godkjenningsnr. 2017/7147)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

I brev datert 06.09.2017 ble vedtak av 29.08.2017 påklaget ved Martin Langerud. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 20.06.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 29.08.2017 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Tømrer Martin Langerud AS har ikke tidligere hatt sentral godkjenning. Daglig leder har imidlertid hatt sentral godkjenning i enkeltpersonforetaket Martin Langerud med organisasjonsnummer 990885370 tidligere. Dette foretaket hadde blant annet godkjenning for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 frem til 18.06.2017.

Foretaket har 3 ansatte og ligger i Steinsholt i Larvik kommune. Martin Langerud er daglig leder. Han har svennebrev som tømrer fra 1999. Foretaket har sin virksomhet innen oppføring og vedlikehold av bygg og andre produkter/tjenester som naturlig hører sammen med dette. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

20.06.2017 Søknad

18.07.2017 Foretaket informeres om ubetalte restanser

29.08.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

06.09.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagen til hjemmelsgrunnlaget for å få sentral godkjenning, og at Martin Langerud oppfyller kravene i SAK10 § 11-2 med 19 års praksis og svennebrev med ledelse av mange forskjellige byggeprosjekter gjennom 10 år. Foretaket viser til at punkt 2 i bestemmelsen tilsier at det kreves mesterbrev eller teknisk fagskole eller tilsvarende. Videre skriver foretaket at begrepet «tilsvarende» er benyttet bevisst for å få frem at det ikke er et absolutt krav om for eksempel fag- eller svennebrev, men at faglig leder har utdanning som svarer til dette nivået. Foretaket mener det er urimelig å ikke lenger få sentral godkjenning da de har hatt denne godkjenningen fra 2011 og frem til juli 2017. I hele denne perioden har foretaket hatt oppdrag med søknad om ansvarsrett i flere kommuner som tomannsboliger, eneboliger og bruksendringer. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng) med linjefag og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være byggmester eller teknisk fagskole og linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med svennebrev som tømrer. Selv om utdanningen er relevant, oppfyller den ikke kravet til utdanningsnivå. Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig utdanningsnivå for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig utdanningsnivå er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom foretakets praksis. Direktoratet skal allikevel kort bemerke at selv om praksisen synes å være relevant, kan ikke praksis alene legges til grunn for sentral godkjenning uten at utdanningskravet også er oppfylt.

Foretaket har i klagen anført at veiledningen til SAK10 § 11-2 opplyser om at det ikke er noe absolutt krav til fag-/svennebrev, sett i sammenheng med at utdanningskravet er mesterbrev eller tilsvarende. Direktoratet vil til dette bemerke at SAK10 § 11-2 er en skal-bestemmelse, hvor det fremkommer hvilke alternative utdanningsnivåer som skal være oppfylt for faglig ledelse. Det følger av SAK10 § 11-3 at utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse er nivå b.

Begrepet «svarer til» er først og fremst ment for å ta hensyn til utenlandsk utdanning. En slik vurdering vil være hvorvidt den samlede utdanningen kan svare til for eksempel et mesterbrev. Direktoratet har ikke mulighet til å la praksis kompensere for manglende utdanning, eller på andre måter gi kompensasjon fra dette kravet.

Avslutningsvis vil direktoratet informere om at foretaket heller ikke kan vurderes etter overgangsordningen, jf. SAK10 § 20-3. Dette skyldes at det kun er søknader om fornyelse som eventuelt kan vurderes etter denne bestemmelsen. Daglig leder har tidligere hatt godkjenning for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 i et tidligere foretak. Det er både endret organisasjonsform, og i tillegg hadde godkjenningen i tidligere foretak utløpt når søknad for nytt foretak ble sendt inn. Det er dermed ikke snakk om en fornyelse slik dette er definert i overgangsordningen.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Tømrer Martin Langerud AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 59/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Innmålingstjenester AS (godkjenningsnr. 2017/8046)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2

I brev datert 16.10.2017 ble vedtak av 02.10.2017 påklaget av foretaket ved Johnny Sandvik. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 21.09.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 02.10.2017 avslo direktoratet søknaden. De påklagede godkjenningsområdene ble avslått.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdene det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Innmålingstjenester AS fikk sentral godkjenning første gang 16.01.1998. I perioden 17.12.2014 –17.12.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Fyllingsdalen i Bergen kommune, Hordaland fylke. Johnny Sandvik er daglig leder. Han har dokumentert å ha kursbevis i landmåling fra 1984 og GPS-kurs fra 1998. Foretaket har sin virksomhet innen landmåling og er registrert med næringskoden «71.123 Kart og oppmåling» i Enhetsregisteret.

Saksgang

21.09.2017 Søknad

02.10.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

16.10.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagen til at det tidligere har hatt sentral godkjenning, hvor det har blitt kompensert for manglende fagbrev med bakgrunn i relevant praksis og kurs innenfor landmåling og kart. Foretaket mener at deres kunnskaper og erfaring er høye nok til å kompensere for manglende fagbrevsnivå. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene:

Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg eller anlegg.

Foretaket har dokumentert å ha to ansatte, Johnny Sandvik og Kjersti K. Madsen. Sandvik har dokumentert å ha kurs i landmåling, samt GPS-kurs. Landmålingskurset hadde en varighet fra 27.02.1984 – 30.03.1984, mens GPS-kurset er angitt til å ha en varighet på to dager. Madsen har dokumentert å ha tilsvarende GPS-kurs.

Direktoratet finner at de dokumenterte kursene er relevante for de påklagede godkjenningsområdene, men at de ikke oppfyller kravet til utdanning på mesterbrev-/teknisk fagskolenivå. Dette skyldes at kursene har en varighet på litt over én måned. Til sammenligning har eksempelvis en teknisk fagskole-utdanning en varighet på to år i tillegg til bestått fag-/svennebrev, hvor opplæringen alene utgjør to år teoretisk opplæring og to år praktisk opplæring.

Direktoratet finner heller ikke at utdanningen oppfyller kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1, som er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Til foretakets anførsel om at deres kunnskaper om landmåling og kartarbeid er på et høyt nok nivå til å kunne kompensere for et fagbrev, vil direktoratet bemerke at det ikke har anledning til å fravike forskriftens krav til utdanningsnivå. Når det gjelder forholdet til tidligere godkjenninger er godkjenningene før 2010 gitt på bakgrunn av et annet regelverk med andre vilkår. Godkjenninger etter dette tidspunktet synes å være gitt uten at forskriftens krav var tilstrekkelig oppfylt hva gjelder utdanningsnivå.

Som opplyst i e-post av 04.12.2017 fremgår det av overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 med tilhørende veiledning at praksis kun kan kompensere for ett manglende utdanningsnivå og at praksis aldri kan kompensere for totalt fravær av formell utdanning. Formålet med overgangsordningen er å gi foretakene tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. Minstekravet for å få sentral godkjenning er likevel utdanning på fag-/svennebrevnivå. Overgangsbestemmelsen gir rom for å innvilge sentral godkjenning på ett nivå høyere enn foretaket har formell kompetanse til, forutsatt at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning og oppfyller minstekravet til formell utdanning. I det foreliggende

tilfellet oppfyller ikke foretaket minstekravet til formell utdanning på fag-/svennebrevnivå og omfattes dermed ikke av overgangsbestemmelsen.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Det opplyses imidlertid om at for arbeider i tiltaksklasse 1 kan kommunen etter søknad godkjenne at foretak som ikke oppfyller formalkravene påtar seg ansvarsrett, herunder kan kravet til utdanning reduseres ved relevant praksis av lengre varighet og god kvalitet, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd.

Krav til praksis

Som følge av at utdanningskravet ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at selv om praksisen foretaket har vist til synes å være relevant, så vil praksis alene ikke kunne danne grunnlag for å innvilge sentral godkjenning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Innmålingstjenester AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 60/18 Krav om dekning av saksutgifter i forbindelse med saksnummer 231/17 fra Egset Ventilasjon AS

Saken gjelder

Direktoratet viser til Klagenemndas vedtak av 11.12.2017 i sak 231/17 hvor Egset Ventilasjon AS fikk medhold i sin klage på bakgrunn av de endrede retningslinjene vedrørende gjennomføringsevne. Foretaket fikk her innvilget godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Foretaket har via advokatfirmaet Føyen Torkildsen AS i brev av 02.01.2018 fremsatt krav om dekning av sakskostnader på kr 10 437,50 eks mva. Advokatfirmaet har i kravet redegjort for et samlet timeantall på 4,5 timer. Videre spesifikasjon følger av vedlagt brev fra advokatfirmaet.

Direktoratet har gått gjennom kravet, og har ingen konkrete bemerkninger.

I følge forvaltningsloven § 36 tredje ledd første setning skal spørsmålet om hvorvidt en part skal få dekket sine sakskostnader avgjøres av klageinstansen når underinstansen ikke endrer sitt vedtak. Direktoratet oversender på bakgrunn av dette kravet til Klagenemnda for sentral godkjenning for endelig avgjørelse, da nemnda tidligere har truffet endelig vedtak i saken.

Klagenemnda godkjenner kravet om dekning av saksomkostninger for totalt 4,5 time, kroner 10 437,50 eks mva. Dette anses som endelig oppgjør.

Sak 61/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Byggmester Trond S Børresen AS (godkjenningsnr. 2017/3134)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 31.03.2017 ble vedtak av 13.03.2017 påklaget ved Trond S Børresen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 17.01.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 13.03.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

For godkjenningsområdene prosjektering og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdene det ble søkt om, jf. byggesaksforskriften(SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning.

For godkjenningsområdet prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet det ble søkt om, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav o og tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmester Trond S Børresen AS fikk sentral godkjenning første gang 03.03.2011.

I perioden 14.03.2014 –12.03.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Hylkje i Bergen kommune. Trond Steinar Børresen er daglig leder. Han har mesterbrev som tømrer fra 2002. Foretaket driver byggmestervirksomhet og registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

17.01.2017 Søknad

13.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

31.03.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det på Vestlandet er like naturlig at det tømmerfirmaet som oppfører bygget og monterer ventilasjonsanlegget enn at et blikkenslagerfirma utfører monteringen. Montering av ventilasjonsanlegg var en naturlig del av utdanningen da foretakets faglige leder gjennomførte denne i 1990. Foretaket har prosjektert og montert en rekke anlegg i eneboliger, tomannsboliger og tremannsboliger som fremgår av søknaden. Foretaket har tidligere hatt dette godkjenningsområdet, og dette tyder på ulike vurdering og kunnskap fra ulike saksbehandlere. For godkjenningsområdet prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1 skriver foretaket at begge prosjektene lå i gul støysone. Boligene er prosjektert og dimensjonert for å gi minst mulig vibrasjon som igjen vil føre til minimalisering av lydforplantning i konstruksjonen. Som faglig ansvarlig har Børresen 27 års erfaring i byggebransjen, 14 av disse som byggmester. Dette burde være tilstrekkelig kvalifikasjon. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være tømmermester eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømmer. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter planlegging og prosjektering av byggverk for å sikre brukernes behov for beskyttelse mot støy og vibrasjoner. Oppgaven omfatter kartlegging av lyd- og vibrasjonskilder i og utenfor byggverket, samt planlegge og prosjektere byggverk og nødvendige tiltak.

Lyd- og vibrasjonskilder i byggverket kan komme fra tekniske installasjoner som løfteinnretninger, VVS-installasjoner, ventilasjon og fra produksjonsprosesser. Lyd- og

vibrasjonskilder utenfor byggverket kommer hovedsakelig fra trafikken, men også fra nærliggende industri- og servicelokaler oa.

Med lydtekniske egenskaper menes luftlyd og trinnlyd og etterklangstid. Godkjenningssområdet omfatter prosjektering av tilstrekkelig lyd kvalitet og god romakustikk tilpasset bruken av byggverket.

Godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av lydforhold i bygninger med ett brukerområde, der kravet er høyst lyd klasse C etter NS 8175, eksempelvis fritidsbolig -, og bolig med en boenhet og arbeidsbygg og publikumsbygg med ett brukerområde, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav o og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 2 referanseprosjekter. Dette dreier seg om et rekkehus i Radøy kommune som er gitt ferdigattest i 2016. I dette prosjektet var foretaket ansvarlig for prosjektering av lydvegger og dimensjonering av konstruksjonen. Det andre prosjektet var en tomannsbolig i Bergen kommune som er gitt ferdigattest i 2016. Her har foretaket vært ansvarlig for prosjektering av lydvegger og dimensjonering av konstruksjonen.

I klagen skriver foretaket at det har prosjektert disse to prosjektene utfra at de ligger i gul støy sone, og at boligene er prosjektert for å gi minst mulig vibrasjon og minimalisere lydforplantning i konstruksjonen. Disse to prosjektene er etter direktoratets vurdering relevante for tiltaksklasse 1, men de dekker kun ca. 1 års praksis da begge er gitt ferdigattest i 2016.

Direktoratet har derfor i brev datert 20.02.2018 etterspurt ytterligere referanseprosjekter som dokumenterer minst 4 års praksis med godkjenningssområdet. Direktoratet har ikke mottatt svar på denne forespørselen.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksistid med godkjenningssområdet som er minst 4 år, og dermed heller ikke nødvendig praksis med godkjenningssområdet.

Samlet vurdering av

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag-/svennebrev og minst 2 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120

fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for prosjektering av dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som blikkenslager eller teknisk fagskole med linjefag VVS/KEM. For utførelse av godkjenningsområdet vil fagbrev som blikkenslager eller kuldemontør for eksempel være relevant.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømrer. Denne utdanningen er av direktoratet ikke vurdert til å være tilstrekkelig relevant, da den ikke inneholder nødvendige VVS-tekniske fag for prosjektering og utførelse.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig relevant utdanning for disse godkjenningsområdene.

Siden foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning er det ikke nødvendig med noen grundigere gjennomgang av foretakets praksis, da dette uansett ikke vil ha noen betydning for resultatet. Direktoratet skal likevel kort bemerke at det for begge områdene kun er dokumentert prosjekter fra 2016, og nødvendig praksistid vil dermed ikke være oppfylt.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Foretaket har i klagen anført at det tidligere har hatt disse godkjenningsområdene. Direktoratet vil til dette opplyse om at dette ikke medfører riktighet. Imidlertid har foretaket hatt området overordnet ansvar for utførelse. Dette godkjenningsområdet ga anledning til å påta seg ansvaret for komplett utførelse av tiltaket, for deretter å kunne leie inn underentreprenører på ansvarsrett i de tilfeller hvor foretaket ikke selv hadde kompetanse til å utføre oppgaven. Det understrekes at dette ikke var noen godkjenning innen ett spesielt fagområde, men en godkjenning som ble gitt til foretak som var kvalifisert til å styre utførelsen av tiltaket.

Videre vil direktoratet opplyse om at foretaket har fått innvilget utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Dette godkjenningsområdet omfatter f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) og andre relevante arbeider som inngår i oppføring av bygninger i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Byggmester Trond S Børresen AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 62/18 Eventuelt

Neste møte i klagenemnda blir 8. mai. Deretter 19. juni.